

کلیات رحمن بابا (رح)

Ketabton.com

فیسبوک غلام حضرت غلام

فیسبوک حاجی عجب خان

۱۴۰

کوره هست کرد کار دست رب زما
چه صاحب ذکل المظیبار دست رب زما
همکی بزرگواران چه شوک شوالی
ترهمه و بزرگوار دست رب زما
نه همچیخ حاجت پرچایاند همه قوف دست
نه ذهنی ملت پارادست رب زما
له نیستی هست ذهنستی صورت پیشاد
هست رنگ پیروزه کار دست رب زما
هم صالح دسته ذجد و مصنوعات
هم صالح دسته ذهد و مصنوعات
چه همیرت ن مثل ن مثال شسته
ذ هو عظرو عطار دست رب زما
هر تعبیر چه ذرتی او ذ عقین دست
ذ هم و ایرو محار دست رب زما
خواسته ذ نانویس و صیفون دست
دانند ذ هراسار دست رب زما

بُوی هال ذ محید و و پجهان کی
چه بُوی ن وو ذ ادم او ذ حوا
په صورت که اخرين دی پیدا شوسته
په معانی که اولین ده تر هرچا
که بنی دسته که ولی دسته که عاصی کی
محید دسته ذ هم و ایرو پیشوا
چه دین ذ محید دسته قبول کی
حقیقت دسته که فاسق دسته که پارسا
محید ذ کسر احانته رسنا دسته
محید دسته زند و ذ لاس هسته
که زیاده پس روی ذ محید ده
گنه نشست په جهان پلد و نه
محید ذ بیچاره ذ چاره کردست
محید دسته هر دره مند لوه دوا
خدائی ده که بیک پیشان داشت
خورسته کل و ایه صفات دی په بیشان
ذه رجحان ذ محید ذ در طاکوب بیم
که خدائی دک دسته ده چه جدا

۱۳۳۶

صاحبان چه ارشاد دی مقتدا
چاریان ذ پاک رسول دی په بیشان

که ظاهر دسته که باطن دسته که مایلین
له هم و خبردار دسته رب زما
شریک ن لری غلب پادشاهی که
په شریک شهریار دسته رب زما
نه چه واحدی ن ده له بجزه
په واحد وجود بیمار دسته رب زما
حاجت ن لری ذ همیا و بیاری ذه
له هفو سره چه یار دسته رب زما
ذ حاجت دسته چه بلخواره خواره
په غیل کورکتے مسکاره دسته رب زما
هیه تغیر و تبدیل ن لری رعایه
تل ترند برقار دسته رب زما

۱۳۳۷

که صورت ذ محید نه وست پیدا
پیدا کرسته به خدا شن دو دادی
کل جهان ذ محید پیغ پیدا شد
محید دسته ذ تمام جهان ایا
تبیت په محید باندست تمام شد
نشست پس نه هسته انتیه
نور هال ذ محید و پیشا شوسته
چه شرعیش ووته کرسی وله نه سما

ل اوک ابیکرچه صدیق دست
بهترین دست ل بارانو په هریجا
پس ل ده شیا بهترحضرت عیزمه
چ لے حق باطل په عدل که جدا
پی دریم پیه علیان بن عفان دست
ذوالقرین سه نام په روپه په رفتیا
خلورم پیه همراه حضرت علی دست
له اصحاب اویسا خا کسیریا
خلور واره خلور زکنه داسلام دی
داسلام کوتیه به دوی ده بیقا
اصحابات دیاک رسول و لکسنوی
همه واره حق لاره رهنا
چه خلاف ذادی ل قول ل عمل که
نه حقوق خل په دین کېش شوپیدا
مارحسان دنی خلور واره قبول کی
دوی زما هم مقتدا دی هم پیشا

۱۶۴
عالیان دی روپنانی دست دینی
عالیان دی ذ تمام جهان پیشا
که طوک لرخواری و خلاش اوویسلی
عالیان دی ذ دست لاره رهنا

۱۶۵
که مقصد لیت تلوازکه وقت کوتاه دست
غره مه شد دست شمر په بیضا
هره نیز چه معجم گتفه په زیه کېنه
په غرور به ده فیشه کوئه خطأ
په امید امید شه خلق نا امید کړو
ذلیام ل مکه مه شه سه پرووا
په ذهگ په تماچه دشی خونه ماته
ترو په مات خوله به ملې ګړه کوئه نه
ویره شکه ازیزیت چه ویسا وای
تات واق که پوهه بکه په ویسا
هلك شکه چه په ذه دخوک تعلم کا
هم عاقل شه هم باع شه هم دانا
په عمل ذنکو بد و فهم و کوړه
چه په دا کې د بهجود دست کې دا
سردست په ګریوان کړه ستړګړو
دیر په پورت پورت هه مه سرفو
سرهدا سرسو ما شه و اسان ت
ت په اصل کې نه د ذنک نه پیدا
ذ عمل په خاشت ب دا ډېښته نه وی
چه ده زوئه شه یا فیضه ده غلانا
په خپل همان پښکه وکړه غره مه شه
په پیکرکه داده او ذ ایا

۱۶۳
کیمیا گرک د کیمیا په طلب گرفت
هدی د عالمانو ده کیمیا
په جملس د عالمانو په سرمه زرشي
کوچک کافه وی که لوتي د هصره
چاهلان دی په مثال د هرده کافه
عالیان دی په مثال د همسچاه
په مژده شه ده نفس تووند کېږي
عالیان دی واره هست اولیا
هر سرمه چه رتبه نه لری ذعلیم
سرمه نه ده خال نفس د کویا
نه رخانان حلقة بکوش د هر داعم په
که علی ده که او سسط دسته که آدنی

۱۶۲
دوباره دسته داند شت په دش
من د وار دسته که دروغ کېږي کېټیا
هره چارچه تروقت تیره شی هنقاتی
عنتمان دسته په دام لیسته د هیما
تروخت تیرست اوپ پیره نه چاره دی
نه چاره دی شر ساعت په پیره بیا
تیر ساعت په مثال مهیه دهندی
مرچا ن دسته ڈوند کې په ذیما

۱۶۳
عهد ناویت چه په خان پاښت شه
څلک شه کلکنی پاښت ده موادیا
دا خبرنې ده هم و خان ده وایم
دیکوره مه شه که نه نوم والهست دسته
نوم نه است او ذبیل الخلم خان ده وایم
نه کلکت ده غرض شه په ټولیا
هرچه وایم هم واره خان ده وایم
دا هم واره خیوبونه ده نه
که بی خانه ذه ده غصونو و کېږي کې
ماه چه لره کول دا انشا
چه ذهگ سخن خواری دستای خواری
اښه دخانه ویه نه مرست لا پیضا

۱۶۴
داشت مد کوه ل چا سره چفا
لیو ڑوندون د صانع کېږي په وطا
په ذهیا کېټه هیشوک نه دی پاڼو شو
ولره تلخو دی که من دی که سا
دا بیزانن چه شن و تناوت جلوه کا
په دو و رخ پیش په واره شی فنا
که دیدن د ڏاخویش وی ورته گوره
چه فناش بیا ب کله شی پیدا

۹
اشیان کشیده بیری شد لایق
چه خاریزی بیو اشتاتر بل الشنا
ک زیون درت خوهم دادی چه کیک
چ لایا سره تیریزی پ خندا
خداش ام اون و کری لسته نشکه
چ شه بد و لش لید بل لئن
زصر بدی کر پ صلح پ صلاح وی
ل آنکه پ فتو او پ غوفت
نفس پ خاره پ خس و کش پ چه
ل دخم پ غوره دریزو پ خوا
مات ملا پ مشقت پ محنت په ده
ل حرام هیانی دچا شر ملا
زیند پ هتره شد وی پ سرگو
ل سرگه که پ یوری حرام کا وا
گویک پ هتره په کله بیزیان وی
ل چ ریب شی په بد و پیش کویا
گویی پ هتره شد اوری پ غوره
ل چ غوری کاندی ز بد و پ ویسا
دو او ذکر که په خوا دریشی پ هتره
خدائی و بد سریت درنه ولی خوا
ذ جاهل شرحد میه بیهوده وی
ک لایا سره صدم وی ازدها

۸
ذ خزان پاسه چه بیله شی ل بشاخ
په محکت به شیرینه شه کا حکما
چ پ زمک خانگی پریوی د اصله
پیا زمک خنکه شی په سما
گومان همکره چ بیا سرگو ل ایش
هد اویش چ ل سرگو شی جدا
دایه همه درج پ میخ ویل بیل شرمه
حرج پریوی هفت شی خنکه بیا
گجت پ زهد دست بے کرمه
صرمسه و خیله غاره کا ادا
که ذنس دهان سل محنت و کی است
یو محنت ب د پکاره شی فردا
ک تمام جهان پ خیله اکیده و خوبه
پاد ب شه پ درود اویه نما
ک یوه دانه د یوری ب لاس و گیوه
هم ده ب د توشه شی ذ حقیقی
ک یو خانگی اوبی تیری لر و رکیه
د دوخ او شتا تمیان ب لی و دنی
ک یو خسر خلاش پ لوری تیری کیه
پ قیامت ب سریلند ش ترھها
پازارداده که خوک سود و سودا کاندی
په هفت جهان نه سود شت ش سودا

۱۰
هیه نه چ سری و اواره سره سم دی
خوک عالی دی خوک او سطه دی خوک اوله
ذ هرچا حرمت پ خیله اندانه دست
ل چ موی شفر خانه د اسرا
ل رعماں ل چا گلکو شکایت نه کرم
ل شست بل دهست و دینه زما په ماما

که هنگ دی خوکه لر و لر خوکول دی
سهول کار دست سود و زیان دسته دی
سود و زیان د تیا و اوره سهول کار دسته
خدائی د نه کا خوک پ سهول کار سوا
چ د یوره د خریز دیه پر اماریه
حاصل هم شه خف خیله مهندی
کهاد د نوره و رضا بوب کا هد خیله
پ کاره ده هیله خیله رهنا
پنه خواره چ په شخواره بیل وی کوی
خواره نه دی هض نص دی گریا
چ پنادی شه یو زمان دی هم ترند
ذ خه چهارش نه کاندی دانه
که شاه بیه و بیل و ت نظر کریه
لک ستد هی شاه ده اصلها
منصفانو لر و پون چه اتفاہت کا
ل نه چ نخوت کیا د خرس او د هوا
ذ سری پ خاطر عیش هریت کری
نه چه وکیه همد و اواره رووا
دیتاران د خیله دین و ت نظر کار
خوک تکرده د صواب خوک د خطا
خدائی د کان خطا د جا ل اس
خه فیت دسته د خطا او د عطا

۱۱
هیه شایت ن کرمه چا دست دشی وفا
داره بین کاندی پیوه د ب دادنی
هرخیک چ دخوی په دادنی کا د خیله
واره باطل وانی دنیا نه ده هنیه
داهک کلار دست سازه ون او ماتول کا
دیره ماله تاخوشن بیل کرمه فنا
هرسکل و دلخیچه خیله کنیه ده ده
واره کنکی دی خوک د شاه خوکه د کان
دام و هیچکت بیدی د دشی و هیچکت
پیکاره و کیکت شی د سریغ او د عتما
هرخیک چ ده شفاف نفی و لشکی که
ل ش ب شی تسلیه په زنخوره هوا
ماه آن که افتاب د عاقبت و ایه خراب د
کل که هیشیده د همچ شه ت ایدنا

خان میلاد کوہ ذعنقا
 سور پا اس شہ ذھوا
 اوہ وغیرہ ذبقتا
 پہ اسلام نک عینی
 چ دروپنیتی سکھیا
 چ موندہ شی پہ بھا
 ک حاصل کیے وارہ دا
 ذ بخیالوں ل وفا

ک خیل زی خواریت ل چا
 ڈ جیاب کلاہ پ سکوہ
 لکھ خشن ہے پاٹھ
 ل رحمیت قدم کیدہ
 ل هد استاوشگر ش
 ت سرپریکہ و سفروہ
 داچ مادرتے بیان کوہ
 همال طمع کرہ رجھات

تے چ مات والے چہ پ خند کوئے تڑا
 نہ دار معلوم ہی دغ خپل جو وجد
 تے جو رو چفا کریے تو تڑا کوم دلبرہ
 سنا کر دھ نہ وسٹ دا ہم نہ وسٹ نہ
 خند بندی یہ کاندی ہلندی ڈاعشانو →
 رعهم دھ بانلو کہ ہم دا وی نک سنا
 دا حنصلت چ سوتا دکھ ہم لی دھ شاپ د
 نہ دار معلوم ہی د در مند د ریہ دوا
 خوب د چفا کریے تو یہ ہم خ پ بلا شو
 خوب وی ترکوں دا چفا دا سیلا
 یوہ ستا مالک شہ بل خور دی رتیبلو
 وار پیدا رئے ورقی کله ھنگلے دا

چه توپنه هه عقبنی
واوره پند کرمه دا ویسا
اهه جهان سودا
ووش و پیش حکما
غایم دوست کا په هو
رمع دفع که سلا
دیو هه عددو کارپیدا
پیشاست کاشنی صمرا
خوشحال دروی په خدا
یاده وی د پ دعا
خطاب درکا د سخنا
و لو سخان فاستا
و لو سخان زاهدا
دا خبره هه ریستیا
که شوی خوش لدجا
چه سچی وی هم پارسا
که پهدی ش وی ل دتا
که ل دتا وی خطا
العینه غوندست سخنا
که خوش بسته وی که زیبا
هم گوهر دستے بیها

نه دل بش د دادنیا
خدمت د دنیا مکره
دنیا په بالار کبیری
د دنیا یکت په حکمت دست
د طفلان لړو شه وکړے
که تسریه صدقه کړے
کېږي او پايدا شکه کېږي
کېږي توپ په دعاړو ګړیکه
که نه ذکر کړې په پیړت
لوړو دندن په دنیا پاڼۍ
امانت په خبری د ستابی
حقه بریو په خدا شه و دسته
هزار پل خلاسته دهن دسته
دنیا یکت هه اخترت دسته
دنیا طالبان پېړدی
صله مرد پکتے هد دسته
ده دنیا یکت بدی نشته
ده دنیا یکت خطا نشته
دنیا په خبره هه ټهړو ټی
چېل جمل پکتې دشی
هم خاطر کېکه سرشت

دروهم رحمان په خلاف ذدانیاونو
بینه ذ دنیا پستدنه نه و هیم دانا

ب بنداد شوسته تیم ذهنی
نور قیپ سوئیم بد غم ذهنشا
ک نه طبع توقع کیمی ده کریم
دبل طبع توقع کیمی ده ما
که و در که هزین دست که بیاره
ایله غواری خیل خپد مدعای
پ هر کورکه رخودان رات زیرگی کا
س شه شه رسی ذهنی پ دوا
د دنیا خودرسه واره په دنیا شی
ماه که خود که خوک په دنیا دنیا
که کی کیه که کور دنده که کم کم
چ کور دنده دله کور دنده به همها
په نه بر خذیوره وی نه بیکری
خوک یه خوک کا ل هفو سره خنده
چ یه هیچ په پنه توبه و بدنه شی
تر خده لشنا بهتر ده ناشن
په توده زمک استوکه ده مشکله
خوک په دیست شی لر تسان سره دنها

— صرچ ماسچی کا کپ قطع اخلاق اٹوں وی
زد خوشی ہنون گھنیم ک شن وی ک (بی)
کے پیچی هر پیغام بذجداں ڈالوں دی
زد حکومتے نہ سنتا کو شکے پھر پیٹا
کے ہنچے پیکار دی روچان تا خواہیم دیو
زد پا ریچیم باقی صرچ سرتا

بے وفا دے بے وفا
 نک لوبت دے صاف
 په یوہ مگری تے
 په یوہ مکری
 په یوہ مکری
 په یوہ مکری
 په یوہ مکری
 په ساعت کئی تے
 خدا شکن لری د مکلن
 خدا شکن بیش مکونه رحمن
 بے دا سر بیگ سلا

۱۷

یا سه و رکا په زنابو
یا مالوت خوری ده چا
د بادشاو د امرا
پ سبیل د رمه ریا
ندیش شرم ده حیا
هزار خوش کا بیدایا
خلق وی پ غوغما
د مظلومو پ ریا
بے پروا د کبریا
و مسجد و تندیشا
ل فیکار د بادلو
توت و متبرآ
خدایه هی ریگ تک

چه لر تا سده پ سرکاندی سودا
بل بی دی هیری مالموندی شیخا
ن به ماغوند شید اوی پ چای کی
ت به تاغوند دلور شی بل پیغا
ماه جیهستا په جوزه چها و کی
ویت شتی ده زنابو پ خانه خدا
بیه نازلندگون ده که ملک دست
پند توپند په کاندیت په قا

۲۳۰

۲۳۱

۱۸

په یوه گوی بیهارهم ده اشنا وی
پیا سه بد گویی ن گفی اشنا
د ز بیله کیم باره بولم
ظ باره ده د ناقوس اوه توکان
په زمان او بید دم سه خیله صله
ز بیهتره سر تقا گستن خنا
صه بیهوده بیوته چارت خانه شخون کر
ز مشقول کیم خداشنه توکو شنا
ما به عشقه بیل هزاره زده ناصه
پاندند و ش که ندانی یه که دانا
چه غوی په نارو ن باری بورادیم
پروافت لری که بورادست که برست
بے ذیاره بی دیدنه و خداشنه کا
د رعنان په زده کت بد متنا

۴۳۲

۴۳۳

۱۹

چهارکار لر جنا
له یوه غفت دوا
چرث خون کاندی ده
کارهه وله موقوفه ده
مالکان و شداری شی
دینا خانه ده ذجزا
که نادان وی که دانا
په روا په ناروا
پیوی دنس په چا کی
دینا نه ده هنرین ده
وطاقت و تاره وی
ل حرامویه په یوه وی
علم شی وی قبو له
فرطه بیهونی شکاندی قها

هم صالح د رعنان دی ادا
گه لر توکان ده هیری مالموندی
حاج هم کاندی سیا
چ بیان سه و کن تا
هد کس دست اولیا
محن ده کاندی دیور ورق
دینا بیده ده هنر ده
یاهه کسب ده زنابو
یاهه کسب ده زنابو دی
یاهه خمره په سودا

۱۹

وقار لر وفا شو
له یوه غفت ده وی
چرث خون کاندی ده
کارهه وله موقوفه ده
مالکان و شداری شی
دینا خانه ده ذجزا
که نادان وی که دانا
په روا په ناروا
پیوی دنس په چا کی
دینا نه ده هنرین ده
وطاقت و تاره وی
ل حرامویه په یوه وی
علم شی وی قبو له
فرطه بیهونی شکاندی قها

چندل په هیچ ریگ قبول شکرم
خوبه نه دی درج کلیویت سرچنگا
لک و دسته مقداریان و ورانه ایام وی
ما په تا په ده کرمه اقتضا
زه بید نه بید دیست جهاد تامیلی
که بادشاوه ده که دیور ده کنکا
لکه خط ده اهلانه و ما و کنکه
چه له ماسره و دده کرمه ده قردا
زه پنجه ده په تانه بید میشوش
سته ای اوریه په ما شوشه ده نکان
لا په تا باندست میش بید ل اولان
نه په کرمه سه نه درج ده ایشان
چه د ستانه عاشقی په تیغ اداسی
د رعنان غاره به مله شی ادا
د رعنان و زیری خی و تارکیه
په مدم کاندی په تا په زنابو

۲۲۹

چه شه نوی کاندی په دل او پیشنا
پیا پیش واق نهان ده ویر و بنا
که هر شریه دلبری او ده لجه کا
لک په یوه مکنل بار په استغا

جیت چه اور بیدا شی لیده نه شی
 جن لطافت دے پری وار میست
 پیا دوبایہ نه کھوڑی ویل تھے
 هر چا چه لیدی دی رخسارستا
 خداش زدہ چہ بے نہ دکوم یو یاری
 هر طرف یاران دی ہندھزارستا
 خائے د پینو پینو موتدہ نہ شی
 ہومردہ عاشقان دی په دریارستا
 بل بیدھے نہ وی کے خداش کام
 صاغوندے خاکار او ہوا درستا
 بل کیان دا ہے بد پہ ما مکرہ
 عمر وارہ زہ او انتظارستا
 عشق دے لمحن او حسن دے لعنت
 تھے نکار زما نہ زہ نکارستا
 تھے زما مطلوب زہ د طالب یموج
 تھے زما طیب نہ زہ بیمارستا
 تھے ک تازہ کلی د نوبھاری
 زہ یم عبدیل پہ لالہ زارستا
 حور که جنادہ کہ ستم دے
 واہدے منلی دی یکبارستا
 جور د چا خوک پہ بھا پیوری
 ذہ یم د جورونو خربیدا رمسنا

ڈھلپ، عمر د وگوری چ، خود سے
ک خوک شمار کاندی د عمر شمار دے دا
ڈھنون صورت پ زو کا رحمان گورہ
منتا پہ عشق کتے ی خوار و رائے دا

چہ امید پر عمارت نہ سے دیکا
ڈاگنڈ پر کشی سیرہ دریا کا
ڈاسان توں ہیپا نہ سے تینے
ٹوک بے خ رنگ سوئی ڈاگہ شاکا
تہ لیوہ پر امید اموجت کیروی
تہ امید ڈامروٹ سنی اڑالکا
لہ لٹکد ڈ وفا امید باطل دے
کل دیو لہ ادم زاد سرہ وفا کا
زمانہ پر اسلام کفر سے گرفتی
خرق د اورو ڈ سپین کلہ نایا کا
ماڈ دھر علامت پر سترگو ویلید
چہ ہرود ہزارہدا ہزار دنا کا
چہ امید سے دایام پر گردش دشی
چہ فرستہ پر یعنیل دکن د مارا کا
پہ یعنیل ہدر بد ہیبا لیدنے دیوی
هد چارتے چٹے هرسامت پہ ماکا

نوجہا شہ عالم سیرہ یوستان کا
خداۓ و ما وہ یوستان کی کوئی دستا
ڈیسی لے مدد دم ھا رہ شم
چ خود بیرتہ شی پہ لفکھوئے دستا
ہم یہ داۓ لچھتا ن جوئے بیوی
چ بادیروی سے قامت دیلوٹ دستا
حیثے تے زدہ په اور باندھ سپندی
و هفوٹ تے چ خرگند شی خوش دستا
ذلیم لاشتے ماند یہ زدہ کیہ
چھتے نقش وی پہ زدہ ابوڑ دستا
و زغیرہ وہتے خد لرہ واکارے
لیونیو لرہ بین دے موڑ دستا
و گونک و تھ پچھلے خان پیریاسی
چ و زدہ و تہ پیریاسی ووٹہ دستا
کھد سل خلہ زمانہ تے دستا ^ب
تلونے تھ دے د ما جاتھوئے دستا
کل لمبہ شہ ؎ بیل پد او رجحانہ
نه گروہیبی یار پہ ھائے ھوئے دستا

خوی که په داشان وي دل از از است
خه پنادي به کاشدی طلبکار استا

یو تار که ضلع شی ستا زلتو
خان به صدھ کرم تھرھ تارستا
سل امباٹوونه د را وکرہ
جیف دتے چ لاند شی انتبارستا
تید یم نہ رعنان شر نونه کارہ
اوں سے ملا تیرے دہ پا کارستا

۴۱ ۳۵
 گ شوک پار پ جهان غواصی پارسته دا
 پارسته دا که دجهان سکار دسته دا
 خیال د لفقوش زما تر زیر چاپر شه
 یا ترکیجہ چاپر شوئے ماروسته دا
 ا جهان د سخنلشہ عشق پنداشی
 ڈ جمل د ٹھلوتوں پلار دسته دا
 تر عشق غورہ بیل کھل پ جهان نشہ
 تر همه کاروونو خوره کار دسته دا
 پہلے ل عشق جعل کاروونه وابہ چوچ دی
 ک جوز کار دسته خوبی پر گلار دسته دا
 ہمیں یابلیں به دکل ندم اشتی ت دو
 ک خیر وستے چکلار دسته خارسته دا
 بیا رانک وستے جهان ته بیل پار نشہ
 بیل پار نشہ بیل پار نشہ وار دسته دا

٧٩

هیشت ب په عالم کیتے وی شرخوی
چ شا لکه بلل د خپل اشنا کا
د خواب رعنان همه کا چ دوتات
که دلبرد دیدن می پیا پے را کا

١٧ ٣٣٣

هرچ ستا کو خد ماوی کا
خان ماله بیت پارشلا کا
چ دستا ز در گذاشی
بادشاهی و شه شاکا
نه په ایش ن دستا له روی
بینه بیت دستا له
ستا په مهر هیبت گئی
خان چهات واره دنیا کا
ستا په مینه کنیه تلا کا
د نیا کور او کوئی
رعنان ستا په رضا کیری
ترک تحلیله سمع کا
دسته هم بیت په هدھوا کا
له هف سره جھا کا
له هف سره وفا کا
خول تا سره خانی
ک په سفر چریت فاری
ستا د حس دیداروی
ک مطلب شه دگفاروی
ستا په ذکر مشغولا کا
ک شوک مینه مقام دادست
د ریشتنیو مقام دادست کا

ک د گلو غایب کیبودم په دستار کیتے
شم طالع می هلت خار خنپیدا کا
که زرد و ته لاس کرم خاوری کیتی
که خاورو په آززو ش استخنا کا
جنانی خداش بلا شه نه تو ایون
خوش نیزه می په دیدن په بلا کا
د میدن شری ب ش ریک سهیتی
چ د حسن ابر همر نوری بریستا کا
هومه صیر دست عاشق خمه له کویه
چ د ش و عده موکوف په قروکا
که ز اور جامه را وغونه دلبره
په تند نما جلوه نکه دیبا کا
په خلیل عشق کیتے که خلیل دلبره دلیل
لکمکیں کرم چ همه زما شا شما
ملامت په عاشق شنای دا دستوره
چ د روح طلاق په رخواره دلخدا کا
عاشق او نک و نام دی دیکه لری
په دوندانه روح په خلیل خلوك خلا کا
که زه طبع کرم د گلو له طالع
ما عاجز لر دلکل په خات خار را کا
که زه خان لغوم په عشق کیتے خاله
نماته می په چهان باندست بیسا کا

٤٠

دیدار نه دست چایه یه ستوک کیتے
چ مطلب نه دیداروی په بخوب کا
بل لاره سرگ ترلاست کرانه دشته
چ په خواسته لاروی خلیل بخوب کا
هر نکاه ن دلیباتو دلقاره دلخوب کا
هرچ شیخ په دلقاره دلخوب کا
ذه زمان د پار بند او خد منکاری
چ بنده او خد منکاری شه بخوب کا

١٧ ٣٣٤

هدت زوی چ میش دی خد بخوب کا
چ میشون او کوکنیوی خلیل بخوب کا
هر قص د سوی تله دی له جهان
چ شه هر قص ریتی وی شه بخوب کا
چ سپا له خپل یاره جداد کیری
که د سلوچ کیم وی خلیل بخوب کا
عاشقی د خداش لاروی پیدا کیتے
چ په اور کیتے شه بخوب کیه
ذ اوپر شری هم بخوب کیه نه شی
ذ توچه تو شد دیدی وی خلیل بخوب کا
ذ رقبه ل جونه بخوب دعاشق نه شی
ذ هنچوچ دیدشون وی خه بخوب کا

عاشقان په عاشقی کیتے چ د حسان ولیم دا کا

حده نه چ دیما یاره جفا کا
صد چندان لکه جطا هومرو وفا کا
لکه زه چ په خلیل بار باندست بیشی
لکه په سل هومه مینه بار باره ما کا
زوج شه ویه په احسان دست دیزی
چخون گلکه په لیلی پیش ٹولی کا
درست په چهار دخربوره بیانو نازی بوره
نه پیانه مله ناز په مالو تا کا
شخلک نه گوری ریتان و هفتیت
چ فریضه نه هم ذحسن تشا کا

١٧ ٣٣٥

چ په سرگ کیه نه خلیل خنپیده بخوب کا
چ په لیلی نه گلم دیاره خلیل بخوب کا
خوب لیلی سره هم دعاشق نه شی
چ شه بار باره بیاره دلخوب کا
په دنیا پیش خوب هدف کا چ ندان وی
هدت زوی چ همپیازوی شه بخوب کا
کوم طاپ مطلوب موئند دش په خوب کی
هد خلک چه طلیکری شه بخوب کا

۳۷

که جلوه نه دجال شی معینه
په شعله به نرسپوریه سوتان کا
که داد گذریه وی وحکی پایی تنه
د پندو سترگو دارو بخانه اسان کا
که شانه په قوره زلقو بالند سکمودی
منک عذریه ذیویه پیسے پیران کا
توره نشته مه منک دی هم عزمه دی
خو زیله کم میتی، نخدانه ملدان کا
که پلوله هنر لست کا رحمانه
په دیدن به هندو وار ملدان کا

۴۲۳

ذما اوپنه چه داهیه شت و شوکا
دا هشت واره زماعچ په ولو کا
تل نه چوی تر خوبانه پوره وله
عاشقی چه د چا اوپنه په شیوکا
ذ عاشق نه بیته چک ب ویژکشی
کشک سرو خلک گریه ان وته فروکا
د عشق اوره چ شیخ خود په سوقیکر
پیروانه به شده چیخت دخان په سوکا
کل شده وانی چ خرق په وینه نهسته
بلیل شه لرع په خایه گفتگوکا

۳۸

واره چوره نه دوره قبول دسته
که خداسته ماله خیله پاره چهانه کا
چه د گلور پریشان شره ویژکشی
شیخ سر په گلکو گلپیشوره شهاده کا
وسیلاب ته دندوکو شه استاده
زده چه زاری سترگه شنک دزنه کا
دنیاکل په احصاقو ده دوانه
دانا حک وایسکی د دانا نه کا
خود پرست ترست پرست په دنیا
سلک گلک مار په چیله رهنه کا
چه د زیه وی په چوپوره تریله
د جهاب عمارت حکم بیقا نه کا
بیه صدزی چ گلوك دین په دنیاپوره
سازمانه سرسته داهیه سودان کا
گل گلوك وانی هیباشکوم ده میرداده
چه بیه خدایه اوره میته په چهانه کا
گل افی که در پیشیزی د آشکانه دیه
هر یادشانه چه دلچیه اگدانه کا
هر چه زر نه دی په یاریانه دیلیزه
نوره میته په چاهیه له اشنا نه کا
چه تر خود نه دی دینا د اشناشت
هد نوره هرگز په نوره ویتا نه کا

۳۹

په خیل چاهه د سرتیه هزاری هربو غلوبی
نه چه بیه طبع د باران کا
— عشق د نش نه د خاصیته نهند ده
کاره سترگو به شوک شه گلکه دهانه کا
— لک چشم گوش په کار گئیه ویله بیل دی
نه دین او دیا حکم په خان خان کا
— په پیوی کهنه د خانه خیل ده
لک شوک چه د باغ سیر په خان خان کا
بیه د کاهه چه بل خانه د یعنانه
په سفر استوکه خو مساغران کا

۴۲۴

دلربا که نه پلیل حسن مع عیان کا
دیر بے غمه جمع زیونه به ارزان کا
په گلور اسپاری، به قیامت نه
اسراجلی خوندست اویل به هر نلان کا
چه نه جام لعل بو وی فوش
پیمانه د خیگرخون په د انان کا
ذ جیعن په چیعن شه چه گل په چیم
چه غراب په ڈکائل زرتو ودان کا
ذ پریشان گیسو دیل شه عین داده
چه واپس زر ونه په دار گلپریشان کا

۴۰

زه که میگ خلیم بے یاره گرم خونه دیم
جدانی سرست په خان پوره په گوکا
— معشوچه په محنت نه دی پا موشنی
میکشد اند نه په یعنان پاندست پیروزکا

۴۲۵

درخ چه بدنه شی عاقل او دان خشکا
چه قهقهه شی ورد و گلاره حکماش کا
مور او هلار خو یک فریزه لشکاره
چه بیدقت شه ادست خانه ایا شکا
پاره پاره په لوئه لاس کلیلی
چ لاس نه دی پارشدک اشناش کا
په بیدر په تکاشک شی کوشنه خلاش دیه
چه خداش د کاپیویت شکا گماشکا
جیت په زر او په اند نه ده چالپیکه
په داگار کهنه قلابن خلاکا قیانش کا
است رضاتن پنگه دلار شوچ و سرو
اویس د شیخ خشناخ، کا زار الله کا

۴۲۶

عاشقان د ناسمانو ویتا نه کا
ست هاتیان د مهداز پیرو نه کا

و به نه ریوی د یار تر ملند پامه
چه د زیه غولی روشن په ژیانه کا
چه بیدل شه په بیوه نگاه و رفیری
ش انسان ده چه دلبر شه دواند کا
نه بعسان ده صد یار په چنان خوبیم
که اغیار شه خداش ل میان پیدا نه کا

شونه یو خله تاراج په چناند کا
یار له یاره سره مهر و فانه کا
که ش سر په بوس درکم د یوهیم
چه قبول به دنه عجز زمانه کا
چه پنجه رضا غل مادرزاد وی
نه عجز شه د غزو و رضاند کا
شونه خیله مدعا حاصله نه شی
مهدویان په خوله تخترسو داند کا
که نه سل خله دعا کوم په عمر
گوش و هوش دعا کوی په دعا شه کا
که اهونه انشیں پس د کاریم
لکه مروه له خزانه پروا نه کا
که ایام غواری رخان په عاشقی کی
دغه ولیه ناروا کا روا نه کا

دندنیز دیابت دی نور شه دی
چه پاره میل په زویه تابرد نه کا
صه چارتله ناصحه واقع کیبری
چه له شرم شه چیخ غل ایاضه کا
په مرده په گلبر کا روان شی
چیخ گفت په شاد د یکنیزه کیبر نه کا
په دلنا پیت دیست حسر زنیزه کی
خان پیود د خداش د پاره زنیزه کا
ذیحال پاره تیر تر سر وصال شی
دقیوق په یوچه یوچه د قیصر شه کا
رخان کوم دت په ناریه نه جوان اوی
و اشتا وته کانه په خیرخیره کا

زونه سه بیمه کاره ارام نه کا
کاریق و احمد خواری ناکام نه کا
نه ناکامه زیست همال ده بجهان کی
د کوم پس په خوله کله دخل لقام نه کا
نه استن مانیک هم په قیرو نه طی
سالک گله میل د قصرو بام نه کا
گله شه کیبری په انت لکه په خاور
زمانه بمنا د خیچه سدام نه کا

که سرست ده خیله پوهه تقسیر شه کا
د خداش که کوه به شوک په پیوهه تقسیر کا
خواه ناخواه به د تقدیر شوی و پیش شی
که خوک هیچیه نظریه تقدیر شه کا
نه هخو چه بیخت بیدار شه نم شه نشته
که هیچیه بیداری د شکیبیه نه کا
دا له خیله کم نهیمه مونه و ایوه
چه فلان سرسته تلاش و تقدیر شه کا
د تکیه او خوشبلک که په خیله ایوه
په خیله لاس په خیله هیچه که دلکن شه کا
معرفت د خداش تفریک ده په هرچه کی
ستره و خوره چه خوک همه ره لقیه کا
دا نفس پیشل بریت صورت خلوش ده
بریق به هیچوک په خلوش کی اسیر شه کا
د دینسیه حصه و ایوه درماند دی
کوم بادشاهه دسته چ منند و زیبر شه کا
کوم واده کومه کوچون ده په جهاد شی
چه فنک شه و اخوه و پیر شه کا
په خوله هریو سیه امده پیر اخوه
باشه ش پاکارچه نخونه د پیر شه کا

به د سرسته الایه خداش بیدا کا
ترکه نکه و هیچیه نه سلام شه کا
کوه و مطلب هم ذخراز له نه دیزی
زونه خنک و چون شه خرام شه کا
چا په سرو په سجده و پیاره ده
دو پیاره له دسته سجدهه قیام شه کا
چه لآکدهه دی و یار په لوره لبده
لکه بدره دیه دیوی مقام شه کا
نشستن د هاشت شته نکه شمع
خو صورت دشیق په اویکه قاتم کا
چه خلخله دی په شق لایه د مهربانو
صفه نکر ز بوسه د پیغام شه کما
چه لذت شه د مهرو شوند و مهونه
خونه سینه د شایر په جام نه کا
په هخو د لعلم لبو دیه حرام دی
چه د نور لذت پیغام شه حرام شه کا
رخان هیه دعیله یاره د بمحبته
لکه هزار و صاحب شه طلام شه کا

ترحد تیره مشوه په یار پیه لایه
نگروهی دی په ژیا زما اشنازه

۷۰

میتوک خداشی پر خیله از این کام
اگه دلبره مه اخنه از این زما
ستاد چهارمیه په غمودن کنیه
سینند او پیوید دروی په رضارنها
لوئه او هنک ولره ستابخیت کام
بل کنکلنه نشته به دیارنها
زه رحات پ لاف پ شق کیفه هم
خود په تمان شرکد کام انتظار زما

۵۴۹

سل خلک و خوری ناصنان خیگر زما
بیل به چکله کام در آستا او سرمه
پیر شده په دا طبع په درستا هم زما
گوندنه چونه کیویده به قدم پسروزها
تاده په داشت پیله خوبه ده ترکه
رسوده په هموان کیه دستگاه لیکه زما
سل چفاکه و ویتم په متگوتا لاسه ده
ستاد په چقا نه کیهی هنگز پیار زما
صرب ستاد علی کیه دا خبره خیلک او زونک
نشته داده چارت قوان بیه مونه قدر زما
ستاد همیه چارواده و مانه خاره
وله خاویته نه شی په دا لار پیش زما

۷۱

خواهش په خشم خانه ده دلخیل که
پیش نه شه دقه عقل خام زما
تن و وقت دست که که اه و فریاد اوره
خواه لانه ده خادره صراشدام زما
هزار جام و صراحی دست کنک مات کوه
خواه کوچی په دا دور بجام زما
زه رعما دان به دان کام کوم ترکمه
وابد کله ده حاصل کرست کام زما

۵۴۸

سر زما سامان زما خاوشت ترجهان زما
خلی شد ترجیان زما سر زما سامان زما
زیان زما نقصان زما ولره دیار چهردست
وله دیار چهردست زیان زما نقصان زما
اول و مارچان زما ستابخساره لش ده
ستابخساره لش ده کل دیار بیان زما
میک زما هفطیان زما ستابخساره لش ده
سته کوک خواره دی میک زما هفطیان
نکر زما توان زما ستابه غم کیه سر جی
ستا په غم کیه نه ری نکر زما توان زما
او زما افغان زما هنیه په تا اثره کام
هیچ په تا اثره کام او زما افغان زما

۷۱

که همه دینا ده او میرظر شی
متا خبره لانهت نه لری دینا زما
په شارو په مایدار که کجوبه دینه
پاسه و پیش داش بوده شد دلبر زما
نه مکنوب قوندنه په پنه خول خبرکم
خاخوشی زما تیسکه کام نه طوغا زما
گیت داشت په توده زنکه اسان پیش
مسندر پوید چه ریست کامه معراجها
په دیاره دست چه میزان ده مانه بیل که
روح زما دست په له شند دست جد آنها
په تیجان ب خیل زمانه هیچ نه غایبیم
که قیویه دی خداش په ده دعا زما

۵۴۵

هر چا په لیده نه وی پیار زما
نه شه که بد ولی په کار زما
هر چا په زما دلبر لیده دست
نه بد کام انشاء اهمه ایکار زما
سر زما او دکهاده دفعه پار عزیز
په دست لانه شنده بله لار زما
ما په عاشقیه هور هیچ نه ده نه دی
هر چه دست هم داده وای کار زما

۷۲

واره همشته دعا شقانو خیر الخیل
په لد تا چه نه اخطی پو ده خبر زما
په هیم اندوه نه لشنه په دسته دهدانی
نور اندوه په خد وی ترددغه پیش زما
خوب ذکوره کلی په نارو نه عیتم
نه پیاره ده چه شدشی ستابخساره زما
پا لد مارچان سه بخانم کوهه دلبره
په یاسه تا راضیه په بیل دلبر زما
درست چهان که واره ما ریسان اله دلبری
چرے دست دله بیه تا بیل دلبر زما

۵۴۶

هی بیاد بیه عیشه مدام زما
چید اوراد بیه په هرصیخ و شام زما
هر کلام چی بیه دسته له بیاده و کیم
سل توکه دی په صفحه کلام زما
که بیه تا زده ایام کیم په سل رسکه
نه شی نه شی په هیچ لگ ایام زما
تک و نام که ستابه مینه لدعا روی
خارش شتابه تهیه تک و نام زما
چه قائم شم په مقام دعا شقیه
هیر شد دسته و تد بیل مقام زما

٤٩

زه رحمان بے یارا خوب وختنا شکم
خوب خند اپه بیاره کلہ دی پسند فما

۵۴۲

چه نتش په زری خیال شی ڈاشنا
صدقہ سرو مال شی ڈاشنا
پس لرمک، چتیغ په خیریغ دین وی
چه اشنا په بخیغ ملال شی ڈاشنا
په اسنان اشنا یج، په مکان وی
چه زمین غوند پاٹال شی ڈاشنا
ترابدہ بہ نې بغړه ملاتی وی
له هنده چه زری ملال شی ڈاشنا
خوشحالی زاد زری په هنده دم وی
په هردم چه زری خوشحال شی ڈاشنا
روح هنده ساعت واخن گنډ په تکنې
چه سه دخل په وصال شی ڈاشنا
افر زهیپا قبیل و قال په پکارت دست
چه تر غور شی قبیل و قال شی ڈاشنا
هم صه یووه گوری، رایاندے کال شی
چه یووه گوری محل شی ڈاشنا
مندل خوک زهایپیغ په اشنا شت دست
نه په بل خوک په مثال شی ڈاشنا

۵۰

۵۴۳

هقد بیامووند سعادت په دادیا
چه شیامووند قناعت په دادیا
نه ملکوئه شیامان په هزار کاله
نه یووه گوری، طاعت په دادیا
په نفس ڈھانش په یادو اوږد دست
نه ڈرست چهادووند په دادیا
په دیا کېت لوبه هنر ګلنم وکړ
چه نې کو عادات په دادیا
که نعیت ده خواست اوږد دست
که نعیت دل نشته بل نعیت په دادیا
پکړ نه دست بیل نعیت په دادیا
په لخدا یه هیج دی یاره فاټ دی
که اذت ده که نعیت په دادیا
که باشادوی اختر خاکیو لړه دروی
شه غزت ده خیزست په دادیا
ترغفه بې مل ندان په جهان نه وی
هر چه غواړه فراوغت په دادیا
نه چه چند ګاهه فرست دنیا غولیت
چا موند لے دست قرضت په دادیا

٥٠

پیروان زماشیخان زماشیا په مارانه زماشی
ستا په غم رانه رومی پیروان زماشیخان زما
زره زماشیخان زماشی تماشی خجال شلری
په تماشی خجال شلری زری زماشیخان زما
باغ زماشیخان زماشی تماشی خجال شلری
له تماشیو هه نهی باغ زماشیخان زما
وصال زماشیخان زماشیخان زماشی خجهزه سه
تماشی خجهزه سه وصال زماشیخان زماشی خجهزه سه

۵۴۴

۵۴۳

پورخویان دستا په خیرنندی لیدی ما
نه لیدی نه په خیرنندی اوږدیدی ما
هیچ وقا دعا شاقانو سره ده کما
دلبران ده نعلمه دی ازمائیلی ما
چه مه ستا و میکلی خون وته نظر شه
غور بیانه دهی ویل چون وکړه کتلی ما
زره زری خویل سه نیویل ستا غنوونو
غور غنوونه لخاطره دی پیستلی ما
چه کار دعا شاقانو، په لامن افست ده
غور کارونه دهی له لاسه اچولی ما
هم په دانه غور غنوونه لزره و دویت
چه په زری کېد ستاب غنوونه دی کړو ما

٥١

ڈ رحمان نظر په هیچا باندې نه وی
چه نظر شه په جمال شی ڈاشنا

۵۴۵

۵۴۶

عاشقیه سه په زری وکړه اثریا
بیستانه سه لیهی بیل کړو په سریا
که ده لند په لند شمې په خپل اړښه
ما په سانه شمه وران کړه دا دغږیا
ما په نوم دعا شاقیه اخست شه ویو
جداییه رانه بجع کړه لیکنکر سا
پیس ل دیکه بیس بیا دتا قبیل کوم
که صورت سه خدا په دیکړی همشېږیا
ڈ محجن ھست ده، واله لزره همېږیا
چه ولیده په ستر ګوستا بشریا
چه اسنان سه غپ کړو په سخاپ ده
خدا شه و دنکه ده کو ھقد، نهريا
چه رقیب رانه تهیل په دنځیږد وو
خپل حیبا دل باندې پیات هنډه دریا
په یووه نظر شه زری رانځی، یووړو
ترو لا گوره که راوا کا بل نه لخاښیا
په وصال شه ملت پار و سه رجحان
په صفت کېد دخل تسویه دا گو هربیا

عمرت په سره ریگ روان کاندی
هرچه کاندی عمرت په دا دنیا
ڈستاویز افسنه شکم نه دنے
ڈ سری استامت په دا دنیا
هر ژوٹ سے چه موده په قیر و پیش
بس کامهوره صحت په دادنا
په روان اوږو درمش هم ګوړه
وېر دا سره همراه اشارت په دادنا
دا پاخه پاخه سرا یونه خلوونه
خو به وران شی عاقبت په دادنا
ویسے سرگه دامغان نه هیته دی
چه خواه پیښه دی سلامت په دادنا
هرچه راشی همه واړه هن دروي
ما فردت همراه صورت په دا دنیا
ريافت په قیامت نه شی همراه هفده
چه لے دکر رياضت په دا دنیا
هم په داخوي او خصلت دسا پاڼي
خدائی خوش مړکه بدھصلت په دادنا
هم هنډ بدھ خرمیں دی پیش له مړکه
هرچه کاندی زراعت په دادنا
که هنډ جهان په دا کېټه لیدا نه شی
نه شی هم علامت په دا دنیا

ولایت ده خدائی هفوړه وړکړی
چه شه وړکړی وسکوت په دا دنیا
که تامه دنیا وړه سره یوېشي
قول به نه کاڅل قسمت په دادنا
که خوک همه ده کوهه ده دیه دنیا
هرچه نه لري حاجت په دا دنیا
چه رغبت په ڈچل خطاف سره
شوک به نه کاندی رغبت په دادنا
په رهان پاندې داغړۍ هېږي
لکه تیرشی یوساعت په دا دنیا

هوبیماره ګنډه هوبیماره ده دنیا
په وقوفت وقوفت داره دې دنیا
روپنځای په هغږي وړونه ده جرامه
چه پېښه ګنډه هوبیماره ده دنیا
پچ ګډه ډه چه شه اهل دنیا کما
هر کلام او هر ګفتار ده دنیا
ډه طبلو په خبر وړه خاکبازی کما
هرچه کاندی کاروباره ده دنیا
واړه ده خوکه ډپو هملکان دی
کارهیده او پېښه کاره ده دنیا

۵۱
په قیامت کېټه شه توېت وېلنده شی
مالیده ده قیامت په دا ڈنیا
امانت په ڈلډ په میل کېټه پروټه دی
هرچه ټسی امانت په دا ڈنیا
نیک عمل حضور چنډه طالع ټویه
چه حاصل کاځګه چنډ په دادنا
نیک ګوار نیک علوونه نیک خویونه
هم چنډ ده هم راحت په دا ڈنیا
ضدیت ڈ سری عمر په عذاب کا
پکار نه ده ضدیت په دا ڈنیا
لاس په سروپ سینه یېښه وړه چات
هم دهه ده شرافت په دا ڈنیا
که بلنده مرتبه ڏچا په کار دی
لوټه قیام ده عدالت په دا ڈنیا
بل ازمان به لجهانه یوورت شنی
مکر مهرو بیخت په دا ڈنیا
ڈ هنډه جهان سودا واړه دا ڈنیا
که څوک کاندی تهارت په دادنا
که طالع ڈ سری نه وی جارو ټله
چه پېښه نه ده حقیقت په دا ڈنیا
نیک له نیکوسره یوېډد له بددو
که څوک غواړی ولايت په دا ڈنیا

۵۲
هیٺه، په په وقوف او په شعوره
چه مخمورو وي په خباره ده دنیا
ڈ شابو هم لا هموري متنه دوی
لکه مس وی خمرخواره ده دنیا
هر بیمار لړه دارو په جهان ټله ده
دارو نه لري چیماره ده دنیا
ڈ هر موی علاج وشی په جهان ټله
مکر سوته په شراره ده دنیا
لکه څوک چه سروپ لیده کېټه اورسونه
هیٺه سوزی هلیکاره ده دنیا
هرچه اچوچه دارو ته ههد سوزی
موږ به شه شی طلیکاره ده دنیا
ګرفتاره هیٺه په غم کېټه دوې وی
هیٺه کډه ده شه ګرفتاره ده دنیا
تل په پروټه وی په ظلمت او په توړه کډه
چه اسېر وی په ګفاره ده دنیا
څه وئېت وته چهده څه وډنیا
پئه پرسټه هیږی ټاره ده دنیا
په مسلمو کېټه خاصه سلم هه ده
چه ټه وڅلواه زناره ده دنیا
تن نه پاټه شی په مرد سره لارې
سردار کله ده سوداره ده دنیا

۵۷

په یوہ کوئی بھار بیا شے خزان شی
بیقا نه لری بھار نہ دستے دنیا
کھزار خزار پشتیه درتے کیونے
بے بنیاد دستے دیوار نہ دستے دنیا
کہ نا اپنچھار سترخان چاپور کوئی
بنیانیه وگنہ حصار نہ دستے دنیا
لکھ سیورے نہ افتاب په عین کوئی
نشتے ھمیرے قرار نہ دستے دنیا
ھیج گبان نہ بھتریہ پست و مکرہ
کھتری نہ وارید وارک دستے دنیا
بے مقراضہ غریبوی ڈسروی عمر
هم دالیل او ھم تھارڈ دستے دنیا
پس لہ مرگہ بھابا مسی غوشت شی
پہ انداز او پہ مقدار نہ دستے دشنا
عاقبت خو په یو موافق شی دخاورد
کل عندر و کل رخصار نہ دستے دنیا
برابر بہ لہ گدای سره پاشی
شہزادہ او شہریار نہ دستے دنیا
پاس بہ داغ وی ذلیم پہ سینہ بانٹے
ھر درم و ھر دیتار نہ دستے دنیا
ذقانع تر قناعتے صدقہ شہ
هم دنیا ھم دنیا دار نہ دستے دنیا

۵۸

جنانی نہ دیرہ سخته
چہ جنون پہ نکلنے شے
وصیت نہ راتہ وکر
چہ روزی دشہ بیات
زمی وارہ صراتب

۴۵۹

ھی مت یو مسٹا شوندو پدشواب
چہ بہ نہ وی بل اھی مسٹ خراب
اں دستاریت اچوم وکل نہ
لکھ بوقت ت اں الجوی خیقات
دا سرخی او سفیدی دستاد خ دہ
کہ زما پھ بیار دستے ذخوان
لکھ اش بہ زما او بیت پہ تاکاندی
لا تارہ خو اور په اپنیہو زکاب
عاشقان دستگاری کھان عشق کیتے
د خوب نہ دستے دامنلادے دیلائی
ماچ خال دستاد دیلو پہ بھان و بند
نہ بل پر رنگ امام شتے نھول
شایوری، جے لیدا شمشی سبب داد بھل
چے دستا لہ شرمد نخوی پس بھول
چے سما شی ستار خ پورے شرمیزی
خکھ نیت پ بورہ شکاری مہتاب

۵۹

زویہ لوہنہ یتمان کا ٹھنڈے دروی
بے وفا دی مور او پلارڈ دستے دنیا
ھیشہ پہ یو پتوڑ غم پسروی
چہ پہ سرٹے وی دستار دستے دنیا
وارہ غم دستے کتے پیڑتے یا شپلولٹے
تو دکھ نشست پہ بیازار دستے دنیا
ھنکی ٹاوہ نکان دی پنکی سکاندی
قرودنہ او خوبیدار دستے دنیا
پد دنیا بہ میتد نہ کاندی ھجوت
چہ خبر وی پہ اسرار دستے دنیا
چہ نظر دچا پہ دین او پہ ایمان وی
ھنہ نہ کا انتظار دستے دنیا
چہ ویریزی لہ کوھیہ لہ گریکہ
ھنہ نہ دروی پہ لازم دستے دنیا
ھرسروی لہو چہ وریشی ٹھنڈے دروی
ما لیدار دستے رکشار دستے دنیا
اشیانیں نہ ھنہ واہی سکاران دی
خند و پیٹا د پہ مکار دستے دنیا
لوئے ھنک بہ ھنہ والہ اغیاران دی
پار دستے چرٹ پہ دیارا دستے دنیا
چہ پیدا شی ھنکی واہی خنا شی
رانشہ و گوجہ ناتار دستے دنیا

۶۰

پس لہ مرگہ بہ ھمہ والہ مظلوم وی
ظالمک و سملکارا دستے دنیا
ت رقمات پہ دھن شل او دھن لس وی
پورہ نہ کو ھیپا شمار دستے دنیا
چہ ایام پر ڈکنی د غسل ورثی
پہ یورڈت شی پورہ دار دستے دنیا
پہ نکنے باندھ پہ بیرون شی لچاہ
شونگک و شرمسار دستے دنیا
تھر ھرچا پہ پیغیرت خنچ وہ دیرہ
کہ خدھ قرب وست یا وقار دستے دنیا
بے یو فساد مہ نے بیان پہ ریمان نہی
قادوونہ دی پسیارا دستے دنیا

۶۱ ۶۲

ب
نہ پہ مل دنگہ را ب
د ایہ ش رنگ شی دلبر
چہ نہ مسٹ یم نہ تاب
گ کہ جورہ و فریاد کرم
دا ھم نہ دی تاب
کھ دلیم نہ می
زہ مطلوب یم تھ غالب
خ د سیال برا بری دہ
ڈ ستا مهر محبت کر
درد غم و ھمود نہ دستے
چہ نہ وکیم پہ کاتب

چه را بایست سویه شویند مسیو زید کن
ترهشانو سه بهیجی سره شهاب
چه دفع اب و تاب ده نهد کرم
راسته هیچ شی ذکرلو اب و تاب
چه فرمیم لذ لذیت رایید اشی
درست شه دوب کاندی په میک او بکلی
ما و سه گوند سه عیشه و دوین په خوب کنیه
پاره چیز شی سه یاره ذچا عواب
په غزل کنیه خود و بیته انتخاب دی
د رحمان تمام غزل دسته انتخاب

۲۵ ۹۷۸

هر مطرب په غریب شه تاؤ کاهه روای
په دا تاؤ کنیه زمازمه کاندی کتاب
چه سامع شه په نفعت په تراش شم
دیوانه شم گریون خوشیه مت خلب
هم شه تارهه لئه گفتارهه اش کا
چه هیچکوک شه طاقت لری ده تاب
پوئه سازا بل شه اولار وی ذلیتیه
دریم شعر پر آغاز کا انتخاب
خلوره شه یوساق ذخنگه کیمیتیه
چه مل شه انتخاب وی ده موتاب

۲۶ ۹۷۹

نه چه غم مهدویانه رایه زره کرم د
له دسته خده لار شی زیه را لخ دوت
گوره خردگ محق اسان کوهه عاشق ده
دا مشکل مشقشته ذ ایوب
مشق ده اچه ملعوقه شوه ملختنه د
بنه رخسار ذ مهدویانه په اسلوی
هدغه خدیتیه له هیجه له وصاله
چه خیله هم حب شی هم محب
چه نظره لصوصه په معنو کسر
د رحمان و ته یکسان شو زشت و خوبی

۷ ۴۹۳

چه نظر کرم په قسمت اویه فضیب
راسته هیچ شی خیل تلاش او خیل ترتیب
مکر خود پیلهه خداش چا طبیب شی
گنیه دشت په جهان کیه بیل طبیب
واخترگند دی پیشور ویده ذ تقیباو
که خداشنه کاندی خیل یاره تیب
چه خیل بردا چاره بیت شی دلیل داده
لکه خیل چه په وطن کنیه شی غریب
چه غریب شی په وطن کنیه فرق نه وی
که فرسنگ شه وی تویانه که جزیر

چهاب واخ ده کوئه توره هغقوله
چه قصیبی کاستا په دوره افتاب
هسته چه ذه دلبر هایم و تائمه
خدائش ده تالبه درکریه داخله
سته دفع په ورق پاندیه خط و خاله
ذ مصفع په مصطفیو بازدیه اهاب
سته دخسن حساب هیچ په بیانه ذه
هم په داج سه حساب ده سه حساب
پیوکاب په سویه کنیه چا و دت کو
په رحمان چه شه کوبت دسته کیانی

۲۷ ۹۷۹

لام سه و تیه ذ لغقو په طاب
بیا سه و پیلوری ذ مستگو په تصاب
هسته اب شه ده ذ دوستگو یعنی کنیه
چه شه سره په سره لری حباب
له غریق په شه اه کرم سوک پس سوک
په لستوره شه گرد و بادوی پل گرد اب
چه قوسن ذ لکل زین کاندی لازمه
ذ هلال په خاله را پیشی رکاب
په دکاه شه درویه کاندی ذ حسن
کندو له په لام سپویمه هم اهاب

۴

ذا خلوره لری فت په خلوره کنید
او پیغمبه صراحی ذ میو ناب
شیپرم وقت ذ نویهار او ذ خوانیه
اووم شغل ذ بیاض او ذ کتاب
چه دا همومه افشوونه سره قول شی
ترو خوک خردگ مخه کاندی اجتناب
چه دا هسته دلبران پر اش هه کا
پا به دیو یا به دیوار وی یادو اب
مرد هنچه ترسود تیرشی ٹواب دکا
نه همه چه دیر شه سوده لری ٹواب
راخترگند په شی پر هیز ذ پر هیز کاره
که قادر شی په شاهد او په شراب
ذه رحمان له ریا زدهه پیناه غوارم
ذه ریا زده عذاب ده سه عتاب

۸ ۴۸۹

ورقوه لیوم ذ هر مکتب
پکنیه غوارم خال و خطه خیل مطاب
په یا توره ده یا دکان ذ اصره
چه په عشق کنیه تسویه کرم پنیر ظاب
په خند اخند اخاک اچوی و اوره نه
خدائش خوک صکوکه چنده عشق مجنوب

په تدیز او په تلاش کله مونده شی
چه موقوف وی هفه کار په عیالت
ذ عاشق خاطره غیرو پاکیزه وی
ذ دریاب په عیکنه شه وی خیست
حق خومت ذ هفه یاره مالام دیده
نه په یار یاندې زما من و خومت
چه خداش ره مظلوب کافه که رعایان
کافه پریوت ذ طالب په عمارت

۱۱ ۷۱۶

که شه وشی له نلبره ملاقات
پا به شه خم له دنے دره په جیات
پس له دنے وی استوکه خداش نسب کا
په دا درکنه که جیات وی که همات
خله لری که نه یار وته سجده کرم
هفه یار زما قبله دسته ذ خجالات
ذ خیل یار تبللو لیو په شه خارکوم
که شکرست وی که قند وی که نبات
ذا زمانه یار جلوه ده چه لیده شی
لکه نمره ده سومهه د سومنات
تر مالا په دلبرانو ویر مین دی
چه خبرست کا ذ کشت و کرامات

ما په عشق کیفه حاصل شکه بله غمه
هر چه ولی واره پهه ولی ادب
دینهن هم سری کله کله دوسته شی
دوستی نه کله کله ریحان سره حبیب

۲۱ ۷۱۵

افرین ذ عاشقاتو په هست
چه په عشق کیفه اندارویک چخت
نه سه هجیره تغیره نه سه تبدیل وی
که تمام جهان پر ولی ملامت
که شوک سل نصیرتة ورت کاندی
خور شه وی ذ میچا په نصیحت
چه په یار پیش ترخان تریهان تیر شی
شوک کوکه شی دا هیه مشقت
که تمام عمرتے یار په سترگویاست وی
تمام عمر و بشکاریوی په ساخت
که دیو دم شن هفه یار و دلخه لرست
هفه دم شن ورته عمر ذ قیامت
که دونخ لوه ذ یار په میته دروی
دونخ هم درته چلوه کا ذ جنت
هه عشق لاره توکل په پیشو غوشیری
نه په پیشو ذ ریاضت و دیانت

ت

دریا له زاهدی رما توبه ده
چه سه کاندی شوک په روماوی عادات
په ورخ پند و نصیحت ولی و بدل شه
په شیه ناسن وی ذ معنای په خرابات
دین شه دام وی ذ دنیاپه لرکنه پنه
پر زادوی و خشیان ذ مخوافات
ذ عفر په لور شه سترگه وی ختل
چه په لوس شه مرسایه وی یار کوتا
نه ریحان له هیه اهله پیان غواص
هر چه لاف کا په خلاف ذ مقابات

۱۱ ۷۲۴

یار یاری راسه شه که الغیاث
نه شه ترمن شن د کرکه الغیاث
سره مال واره زما دل ازم شه
نه ارزیبری په کنکه الغیاث
په ختل خلوه ده زری دیوی دیوی
ایریدی ده که خنکه الغیاث
بیشلاته شه پیشور راهه سور کمی
له تجیره شه ایتكه الغیاث
خرچ راکه ای چوکل په عیه ذ نقو
کوکت زما دا خذاب زره که الغیاث

ث

ذ وصال شن شه بدله یه بیلتی شوه الغیاث
ذ قیامت خواری رایسته په آیندخت شوه الغیاث
ما لاطعه ذ وصال ذ تعمتوه شه کوله
ناکهان کاسه نکرده ذ کروه شه الغیاث
هد چارچه په لاس ده برنه و میهید
اوس چه بیوه شده ذ اخیانه شه بیرون شوه الغیاث
ذ وصال په طمع طرق د جدایی شوره غایه
هد طمع چه زماوه اوس طامون شوه الغیاث
ید حکمت په عقل پیش دعشق خوک اخیت دشی
په دا کارکنه ماشه ملا ذ افلان طو شوه الغیاث

۱۱ ۷۲۳

ما یحـان ئـیار وـصال بـاسـانـی مـونـدـلـه دـوـتـه
زـدـ دـوقـیـ سـرـخـرـقـیـ پـچـکـتوـنـ شـوـالـیـلـاـت

٤٩٣

٦٩

ج

٨ ٢٤٩

چـهـ بـرـهـمـ کـاـ عـاشـقـیـ ئـاـحـمـاجـ
حـکـیـمـانـ شـهـ دـرـمـانـدـهـ شـیـ پـهـ عـلاـجـ
پـهـ اـشـنـاـ پـیـ تـلـ ئـارـیـ پـهـ دـوـهـ سـنـگـوـ
ذـاـ اوـبـوـ پـهـ خـاـشـ خـوـنـابـ کـانـدـیـ اـخـارـجـ
دوـارـهـ لـاـسـ ئـوـیـ لـهـ دـوـارـهـ کـوـنـهـ وـلـیـ
وـبـ وـیـ تـلـ ذـعـاشـقـیـ پـهـ اـعـواـجـ
پـهـ هـقـوـکـیـ چـهـ شـهـ بـوـیـ ذـعـاشـقـیـ وـیـ
پـیـنـهـ شـهـ وـیـ بـوـیـ رـسـمـ وـذـراـجـ
ابـرـاهـیـمـ اـدـمـ خـهـ هـیـ نـادـانـ شـهـ وـوـدـ
چـهـ ئـظـرـتـ یـاـ پـهـ تـقـتـ وـوـیـ پـهـ تـاجـ
بـیـنـوـنـ هـیـ رـیـکـ مـیـنـ پـهـ لـیـلـیـ شـهـ وـوـدـ
چـهـ پـهـ ئـفـرـتـ مـوـقـفـ وـوـأـیـجـ
لـیـمـتـبـ ذـیـلـیـوـ تـلـوـلـهـ شـهـ دـهـ
کـهـ شـهـ رـاجـ پـهـ خـوـنـ وـیـشـیـ کـهـ تـارـاجـ
کـهـ شـهـ سـرـلـکـ منـصـورـغـوـنـدـیـ دـارـیـ ئـاـجـ
دـنـدـ دـارـ دـتـ وـ رـحـانـ وـهـ مـعـراجـ

چـهـ وـیـلـهـ مـهـ لـهـ تـادـتـ دـاـحـدـیـتـ
سـرـنـامـهـ ذـهـرـاـشـاـ دـتـ دـاـحـدـیـتـ
چـهـ اـقـازـهـ کـهـ پـهـ مـدـحـ ذـخـوـیـلـوـ
خـنـکـ کـیـجـ بـهـ دـهـ دـتـ دـاـحـدـیـتـ
پـهـ شـاـذـ دـلـسـنـدـوـ دـلـرـبـاـلـوـ
دـلـ سـنـدـ وـ دـلـ رـیـاـدـتـ دـاـحـدـیـتـ
لـکـ بـاـدـ دـصـدـمـ چـهـ غـنـیـهـ وـاـکـاـ
هـیـرـنـگـ دـلـکـاـ دـتـ دـاـحـدـیـتـ
چـ اـوـصـافـ کـهـ سـرـوـشـنـوـپـیـکـرـاـوـرـهـ
خـوـرـ تـرـقـتـ وـ تـرـجـلـوـاـتـ دـاـحـدـیـتـ
نـهـ پـوـهـیـمـ پـهـ اـوـیـهـ دـیـ ذـھـیـاـتـ
کـهـ نـفـسـ ئـمـیـجـاـدـ دـاـحـدـیـتـ
لـفـوـنـ ذـیـوـ شـاعـرـاـنـوـ خـوـلـشـ دـتـ
خـنـکـ هـیـ رـیـگـ صـفـادـتـ دـاـحـدـیـتـ
سـتـ وـعـتـ دـکـ شـوـکـ شـقـنـ وـقـرـ وـاقـ
دـرـوـغـ نـهـ دـیـ پـهـ رـیـتـیـ دـتـ دـاـحـدـیـتـ
کـهـ خـوـکـ وـیـ چـهـ چـاـکـرـتـ دـاـحـدـیـتـ
رـحـانـ وـاقـیـ چـهـ زـمـادـتـ دـاـحـدـیـتـ

٦١

ح

٨ ٢٥٩

سـتـ وـصـالـ دـتـ رـاـیـبـلـ زـماـ رـوـجـ
سـتـاـهـ جـهـلـ دـتـ دـاـبـدـولـهـ زـماـ رـوـجـ
سـتـاـهـ بـعـضـ بـلـهـ زـماـ رـوـجـ
لـهـ صـورـتـ دـتـ وـقـتـلـ زـماـ رـوـجـ
چـهـ هـیـکـلـ مـکـوـرـتـ پـرـنـهـ پـوـهـیـهـیـ
هـیـرـنـگـ شـاـنـ دـتـ تـاـوـکـیـاـ زـماـ رـوـجـ
خـانـ دـتـ بـلـهـ خـوـاـنـهـ تـاـبـهـ بـلـهـ دـرـکـ کـمـ
چـهـ هـیـجـاـنـ دـتـ لـیـلـدـلـهـ زـماـ رـوـجـ
کـهـ وـیـ هـمـ بـ تـاـنـگـ وـیـ کـهـ تـخـدـلـتـ کـاـ
نـهـ دـتـ بـلـهـ خـوـاـنـهـ تـلـلـ زـماـ رـوـجـ
بـالـبـلـ دـتـ دـاـچـ الـوـوـیـ پـهـ الـکـاـ
سـتـاـهـ بـهـ لـوـرـ دـتـ الـوـلـكـ زـماـ رـوـجـ
چـهـ خـاـوـدـتـ کـهـ صـورـتـ سـتـاـهـ دـرـکـ
سـرـتـ عـرـشـ دـتـ وـکـیـلـ زـماـ رـوـجـ
تـهـ لـهـ بـیـتـنـچـ بـشـدـتـ پـاـیـشـ دـرـتـ
مـوـدـ جـاـنـ دـتـ بـیـتـنـدـتـ زـماـ رـوـجـ
زـهـ رـحـانـ لـخـیـلـ خـانـ خـیـرـ نـهـ بـیـمـ
چـهـ پـهـ خـوـرـنـگـ وـ کـیـلـ زـماـ رـوـجـ

خ

٨ ٢٧٩

ما مـصـرـ سـیـلـیـدـیـ وـوـدـ چـاـجـ
چـهـ سـهـ دـرـیـتـ دـرـجـ وـشـیـدـ تـاـنـجـ

卷之三

که تا حدی دست مقصود
هر چند در پیش از هفت
هر چند در سال اخیر
من با سله و شنیدم
و هست و تند جلوه کنم
تنه و خان و نه نظر کنم
نذر ایرانی ذخیر میوریم
حقیقت ابراهیم شد
غرفتله خوبی پاشد
مقید او مشغول و سه
سماں طوفه به رکون شد
هر ایشیا دلخیث شنا کنم
که بیدار شی خوب آور است
که ایاز شی پرندگی کنیم
هر اسپاس دیندو بدرو
که دانایی و بدلی کرد
شو سپند شی خوب اور کنیت
خان له خوش پایکنی کنم
حلاک حکم شه رحمان
وحصان نه زیار له ذکر کنم
نه زده بیل گفت و شنید

چے مدد خوبانی کرہے اگار
 مر کلام سے لیدا بیر شوپول پسند
 لکھ خودن لری زماخور سے غیرت
 پہ شکر کئے ہم نشته سے خوند
 ہمہ قندھے خدا دیا پا خول کیکی بورہ
 جلایاں لوٹھے نشته سے قندھے
 لکھ رہے سختدان و ہزمدنیم
 بل بدہ دی سختدان و ہزمدنیم
 پا اشارکیہ قوت نک لکھ مزیتے یہم
 ملے نہ میم د مزیتی پہ خیر گزند
 ہم یہ مدد بست پیو ہم ہم یہ جبڑہ
 ولے نہ ہم یہ داچارو ویرجورستہ
 یہے دشته کرے غیب کہ ہڑتے
 ما غرخ کرے دتے ل خانہ بیل پیو ہند
 یہے عاشق سریکارے دتے ل عاشقہ
 نہ خلیل نہ داؤزتے یہ نہ مومن
 چے و مات نصیحت کا لکھ پا عشق کی
 کو یا پالر تہ نصیحت کاندی فریزند
 یہ ہر سرستے چ آئی پا لاس کئی خاندی
 کو یا کاندی پا خلیل نام پورے رخشد
 و رنگریزان اول خلیل بیویتے رنگ کا
 بیا عالہ د و ریحان تہ وائی پند

۴۹
د و خان نے ذریعہ وس لغت خلاصہ کیم
پہ کلی پہ کوٹ شوم ذخیرل یا زکر

چ هم شمس دے م قمر
 چ هم میک دی هم عین
 چ هم بیش دی هم شنید
 چ هم سیند ده هم خان
 چ هم سے دی هم سکر
 چ هم در دی هم کمر
 چ هم سیند ده هم شور
 چ هم کل دت هم عزیز
 چ هم موادت هم کسر
 چ هم موم دت هم خیر
 چ هم دل دت هم دلبر
 چ هم دت دت هم دش
 چ هم گنج دت هم هنر

۱۷۳۶۹
۷۱

په طلب ذخیل دا لبر پرسته په نه یو دم دغه در	تیر شوے یم ترسن شرودندس یم په دشائی کېن
--	--

1179

چه ہے بیار ولد پس سہمہ اٹھاگرکن
لہ غیرتے ہے لہب شوہ پہ خوبیارگن
لہ پہ بیار پھر لہ خالق سے بیل پہ
لکھ نشہ ناییدا پہ دا بازارگن
دھے حق دبللار پہ جانب دستے
خداش نہ کامیکن پہ لال رازگن
زہ پہ مصل کینہ ہمارا سے بیختہ
لکھ تکڑ کے خل اس دی پہ بازارگن
زور ہے یہ فیض کانکہ ایام نہ کام
کہ هر قرئے کوہ پہ نتشی پہ کانکہ
پہ اسید زرڈ ویشم پہ دام کیے
روہیلیں کم سا ہو پہ مهد و بارگن
ڈھیدن پہ گردکن پہ دریاگن
دوسریں کم اپنانو پہ دریاگن
اسخت سفرہ عاشقیں شوک او راجنک
خدا ناخل پر راکن یہ دا لارگن
و وفا کلور پاٹھ کیکی نشہ
کنکن ہے وسیع داد پر کانکہ
کہ بغا تراشانی بیلوں لیدا بیٹھ
ھیج بندہ خداش پہ دو یہ دا لارگن

۶۱

تر بیدیه وی پدر شر
تر نیکیه وی بهتر
نه پر ب وی زیر
نه دلیل وی نظر
نه اگاه په خیل خوار
نه پوهی په هنر
نه پوهی په هنر
نه پوهی په هنر
نه خبر وی خوار
یا شه خوب وی پایه خر
چه زد کرم کوره کو
نه دست په اور
په دست په اور
نه شست په سخن
نه خواری ده خش
نه خواری ده خش
جه په خواه لیم سفر
په خودم در خود ره
چه هم میک و هم خبر
چه جاد ده هم نیت
لذه ده شه لرد بر
نه لخانه تریخ تیرش
نه په زده بلند است
نه شوخ او هیکر
له رهرو شوته شه رهبر

وچ شوته لیده شر
بل قدم شده دست په بز
هم په شام هم په صور
که شه دویمه پنیر
گردند په صور
هشیه لد خبید بخته
ذ خوبانو په نظر
بے له عشقه بل هنر
په جهان کهنه تکه نمر
قصصت رایاند شه کا
واووه غور باشد ناصص
کوتاه وایم هنر
هم په روح ذی پیغمبر
چه عالم شه والخیر
که شه سین وی که زر
تر میله په خار کرم
که شه دی که گوش
تید په ششم تیر دلبر

۶۲
له نظره به نصر
له شام هم صور
له سک هم کوهر
له خاویه هم زر
له نظره معلومیتی

۶۲

پریشان گرفت سروهیه
هیئت رفت و آمد کا
په کوشه دنیا دارد
اویگ ریب هم پونتیه ده
و تویه و تند شاگرد
چه شه نه و میسر
فور شه ملک که منظر
په عیال دلخیل پدر
ده خرم تمام بیبر
ویر عالم شه که دیر
جه لایان شبانه بر
بیجا پور او پاک نگر
بیجا پور فرب خل که
بیجا پور باک لکر خل ده
صم شه هند په کد باخت
بیا شه گک شه په زنگه
له جو شه ورته هیچ شر
خیال شه دا و په طاریه
باره ویخ ورخند لایه
نه شه عزیز په طاریه
مکنی شو خنچه پاتو
خلی لاس ده دنیا دوست
له دنیا هیچ په زنگه

له دک په لاکو شه
له قلب ناسره مهر
له پت دی په دانکه
سل اغزیه ذ شجر
سهرگر و دیپاوه هر
له تصویر کامصور
له لش صورت په رویه
له لش کدو په مقنیه
درون سنگ په دنون شر
له سه لامه استوشه
سر تراپایه پائے ترس
په میگانو کیه دکر
له نمکه ناویه
چه دختره که مادر
نه میز لاند پاش زده
خولی خلق په زیور
له زوند چاده کمیر
نم برخیره لکه فخر
تر بدل لاند شه تخریز
په ویتو کیه په بخرش
سما کنیتی په منیر
په زده تور لکه تی وی
چیز بولی قلند ره
په زده ت لری باور
نه مسلم دی نه کافر
نه پنلا شه صور

۶۳

۶۰

۱۹۸

چه یه زور و سرمه نه ش پریز
ذ همود لد طنگه مه کبینه ذیه قاد
ذور آور او او اوبیدی فهم کوهه
چه ووب منشی یا و منسینه بش
زندگی که بے اویله به اوره نه شی
تل هم یعنی هیچا نه دی به تیز
خداله و زمه وله میلاب ذچای خونه
که په قلع هم اویه وی ذکوش
و نه تکبیری اور به کوره هیچا
که ریا نه وی ذ شمن اویه قمن
چه درست صورت غلیل شی په اغزید
مععو مد شه ذ هفه و نه شر
ذ همه دیوالی سیوری خوک کهنه منه
چه ولار دی نک ذوری دچاده کمر
چه په گویه دشخیزی مخ شی دکش
که ذ سرو ذ زرد چاهه دی یا خیز
ناکرده سودونه پوری دی په دنیا کهنه
سود همه دی چه ذ خیر وی شدش
اویله نه اچو و شنی خان خوردت
کنید پوری دی په دریاب کیه ذ گوهر

۶۱

خوار حیدان په ذکپریوت
نه پیوزی شره شره لایه
ذ بیخه په ذخیره خفیف شه
ذ میلاب په ملکی لایه
حق شه پا تور په گورن شد
اویس شه نه په روح دعاکرم
حق تعالی شه نصیب کرمه
ذ جنت په خوشیو شه
په درست هن داشت شه
تمام هند وو منور
په ریا شه خلوت ریست کر
خچه چه ذ خردوب کم
چه په نام ذ لیلک ذ بربور
اویس نوبت ذ احالمد شه
خدائمه زده بازی شیوه
ذ لکارک بازی کاند شه
گهه تله شی نک نصر
گهه شیرین نکه شکر
لخه چه وش همه وشو
ما خونوم ذ اویله واخت
دا احوال دسته همه هر
حرمسیت ذ خلیه خونه
هرچه اهل ذ دنیا دی
رجمان وکه مختصر

۶۲

بل مذکوره محن گوی ستر گرده زده
په له دسته ذ گرمه چه اهله اکبر
ضدی اویه او اوبیدیه ذیار لشندو
چه هم اور دی هم اویه دی ذکش
په شرکه کهنه خونه نشه ذ شکه
ذ یار شوند هم شراب ده هم شکر
که سل علی په ترسونی و لاند همانه
نه پیتیری ایه ذ اعل او ذ کوهر
ذ خوماره خداش راکه کهنه نشه
هیس بت په بت خانه کهنه آیز
پس ل دسته ب ده نام ذ فرشتو و یم
هم په داچ نشه دار گن پیش
که رعنان صاحب تظیله شنیان
چه مدام ذ یاره چه لری نظر

۶۳

چه له آله له حرمه سره نه وی
خدائمه ورمه کوهه وچا هیمه و زار
ذور آور که رسی وچا نه فیض
له دسته قیض سره و گهه هضرت
په یاره ذ ذور اور و غلط مه شد
مگهه اچ تردد ته شه ذور اور
په هرگاهه چ دسته مغلوب دهی ذ خانه
ترو همال شه قدمونه پیده سر
پاخواه چ که قدمه پیده در نیزه
ذخه پسنه شه خان و گهه پدر
چه هنر گئی یاری ذ ذور اور
بول و کوم ذه رخمان په دا هنر

۱۹۹

پورهه بدر و اخیر کند شه بستکه نعم
بستکه بیور شه واره چه ده شه ذ داجر
نم میورهه مه ذ پاک دیا سرگی
چه سه یاره په بابت ذ نکی میز
پیسروه میزه ده لعلوته همی پک شه
چه سه خوبی کاکندی ذ ایشیو په در در
چه شه دیم پیده چه سه اور پیده دوی
لکه مدم چه په اثبات شه پریز

۱۹۸

هموره اویله سه پیه یزدی په دستار
چه غرقاب سه هم گوران دسته هم کنک
هد پارمه هم ناسه ذ زده سرمه
لکه یعنی چه چاکل دی په دستار
که خیک ونی په مارکل په که خیک
ذه خوریه یم په که ذ المقامه

۴۹

ھیس نه چ لے تھا و تا نه و ایں
راغلے لایو سنا پ طو رو دھزار
دھی مکر کے پ نا ھن پ ن خپل کریت
پورتے پھر بیدت ملک پرندت پیار
چے اس توکہ پ پردی وطن کیت کاندی
ھفہ نه لڑی ھیج وک او اخبار
کہ هزار قصہ و توری پ ماملہ کئی
نه کا خوک پ ساخرو انتشار
چے په سچ شکفت شی پہ شام زیری
خم امید دست په امیر و هزار
کہ دیروز که دی عزیز وی کہ دیارو
مہ نه دیور مه ن خیز کنہ دیار
چے پیدا شی هنگی وار فنا شی
اسن و خانہ داجهان دے داشت کار

۱۳۵

خو جھا فیوله نہ کرست د اخبار
و به نه و پیچ پ سفرکو غی دیار
چ اون نے خار دیقوت شی پ دیلوکتی
غنجیده حد شکفت شی په کھزار
جنت پا په ریاضت موند نه دست
ولے بوبیه عرب بندو لرہ خیل کار

۴۰

چے زما په باب نے کبلي دی را رسی
کہ راحت دے ک راحت دے والیه وار
چه هرشدہ هزار قوموست پید آکی
مرقی سے دے ھفہ پرورد کار
کار هم په ازاد د خداش موقوف دے
ھیج موقوف نه دے زما پ انتشار
غم بھیجرس و نه کاپ دن کی
کہ خله کبیری د رحمان په اخبار

۱۳۶

دغه دل دے دا اخبار
دغه دل دے دغه خوار
دغه کل دے دغه خار کے
دار قبی دے داحبیدے
دغه عقل دغه عشق دے
دا خزان دے دا ولد دے
دا ھرلن دے دا ولد دے
دا طاعت دامعین دے
داعلیم دے دا جاھل دے
دا وچان دے دا جانان دے
دا طبیب دے دا بیمار دے

۱۳۷

صرچ نه وی خوار و زار
په طلب دخیل دلدار
ڈھنڈوی صدقہ شد
تر پیروی عاشق دستار

۴۱

خو دیار پیارست سمجھے خانے خیل کریت
گئیتھ خون کله کوئی شی پیمار
کہ پیدا در شم نه دیار لئے خوشیم
سر و قدر دے دعا دار و دعا دار
پس کار د پیدا پے دعا دار خوش خوشیم
خدائی د نہ کا کنک دیار لئے خیار
صورتھ جور نک دیار لئے ساسرا کا
پادے دستے هوسوده خوار د اخبار
دلبری خو کوی کرم په کوود و کیا
ھفہ واید چے کوون دلدار
چ دیروز د شاگفت لے برو دی
شروع که زیاد سری پیوی خله پا کل
په کمیون نے تل د اپنیو بارا دی
نه ورگی دی رختان د زیاد خیار

۱۳۷

چه د زد پورست تریست استار
د اچهان د نکنک دے که د پیار
تھے پلار اویک کوکوچ دھمشو
ھسے ساستے په غفر پے وقتار
تل د دیہن د دوست پیول دے پید تیزبری
کرست نه دے چا په پله باند د فوار

۴۲

کہ موٹ د شلوٹ دھشوی په خوشغی په خوشغی
پرودت بھ د و د ڈچنڈی د پاس ماڑ
اب سر غلوا لاند د گھر دیرد سے
بخت دے د اچھا کل عزیز کاندی خوکھوا
ھسے زار کا په بیاض د ریحان شعر
لکھ ڈلیٹ د خیبانو پید رخسار

۱۳۸

خیک د راکاندی قسم په کوکا لر
کہ دم لیم پید کور کنیتی پا دیسرا
ڈی دیار د دم نه لرم پید کور کنیتی
دے دھر خلک سے بولی دنیا دار
ھم په دا چد ش دلخیل جوتھ خوک
نه د ھیج بودھ ملنویم منت بر
نه سے پنکتھ ملک لیدل دے د پورتہ
خیر نه یم پید بیس او په پیشار
اب و خور نک انسا پا خانے را رسی
په خیل کوکنیتھ سے سکون د دھر کر
لکھ ونہ مستقیم په خیل مقام یم
کہ خزان را باند دے داشی که بیمار
توکل سے لاس و پین کوستے په نکنچو
چہ په خانے سے کینینویم فوار

چه قادر نہ پید درم نہ پید میزارو
پے ھعنو بادن کھنوند کا اسیار
زمائے ڈھچان زردا نے کتاب کریے
له احوالہ نے خوک نہ دی خود از

۹۴ ۱۰۴

کہ ڈھنچ لازم اغزند ڈھگور
دعاشت پے پینو چلی دی ڈ اور
کہ دیدی و دکھدار پے انتخابی ڈ
زمائے سترگے دی شبم قوندست خلور
تیغ ڈ اوپنے فتحم ڈرم اب وحدا
قوب و حلم یو پہ سلے وی ترور
له لوئی لہ سرکنی رما تویہ ڈ
خدائے خوک مکہ ڈامن کو شونکور
خدائے زدہ ڈ سودا بیٹے پہ باراش
ڈ باراخور نہ شی پہ خپل کور
دا ھمہ وارہ عاشق لڑ پیڈا شور
کہ تھمت کہ ملامت دے کہ پیغور
جفا جور ناز او کبر ڈ خوبانو
ما پہ خان دی قبول کری تکیور
راحت بے زحمت نہ دے چاہوند
غم چنای دی ڈ دے دھرخوار او ورور

۹۵

تابینا پہ خپل سیدہ کیتے بینا وی
بینایاں پہ پردوی ملک شی کر کور
کہ تھے نے پیدکوار د پیدکوار کا
کیباستہ لم پیدکوار سرو پیغور
درست صورت ڈیوہ لوک پدرنے درمنشی
ورانی شی پیھر ڈ یو ڈ سری پہ توڑ
چیو لامیں پہ خور کیتے زیندشی یا ووچی
درستہ خوک پر پید نایہ شی ھرگور
یوسوسے چو پہ کورہ مکتے ڈھاگم شی
وارہ گرم کا کہ پیغھ وی کہ خلور
پیدکوار زویہ پیدا مہش لہ مورہ
حبطہ کاندی ناموس ڈ بالا و مور
ھر ھوک خپل خوشمالی لخدمایہ شواری
بارے نہ شی دھن کار پہ ڈر و زور
خانہ پہ خپل دھن تھوک لارٹھوک تھنکو
نہ چہ ھر بتهر دیلے شی یا الھور
ڈ تکو پیورونہ ھر ھوک وبلہ کاندی
جنت ھیجا ورکیتہ نہ دتے وبلہ پیور
ڈچا تاج پہ سر زریں خجیر ترملو
ڈچا پتھ پہ سر پہ ملا تویبل لور
ھوک پہ اس دپاس سوری توچ ڈولنے
ھوک بیز کی گرخاڑ شی پہ خور سور

ھر ایڈ ڈھر ھر ھیپ دتے
چ عاشق پہ عاشقی کیتے
نه حلال دی مه مردار
نه پنک ڈھیل خلاغ وی
نه منصور غونڈنے پہ دار

دواڑ نہ کیوی رضمانہ
یا بدیار شیا ویزار

۹۶ ۱۰۴

پہ بیزدگی ڈھنے پاک پرور کار
موقوت مہ شی پہ سرو ڈ سروی کار
پہ سری ڈ سروی غرض موقوف شی
فرو بے آبہ سے حرمتہ شی روکار
احتاج ہے بلا ڈھنے پہ جهان کیتے
چ پلار زویں کاڑ زویہ رویہ پلار
کہ ڈ پیر پہ غلہ مرید باندھے غرضی
ھیج نے نہ دی پہ مرید باندھے غلہ
زمانہ ہے پہ ھنہ دے پہ رویہ
چ غلب کا پہ اسلام باندھے کفار
پہ سامت کیتے شاہ کا گدائنے شتا
ڈا غلک ٹکد بالا شی کچ رفتار
چ ھمہ غدریہ تاج وی پ سر یہی
ور پہ سر کاندی گیتو سے دھنس وغار

۹۷

رحدان ہے پہ خپل بیار پیٹھ غوش
لکھ غوش پہ خپل اولنا وی پلار معور

۱۰۴ ۱۰۵

پس لہ مرگد کہ ھوک ایت غوری جیل کور
کہ حق دایم ھومرہ ایت لے بولکور
ترخان زیات کہ چار جد پہ کارنہ ڈا
خان پہ لویشت کیوڑہ دھنڈی دو برد پسٹ
چ جامد ڈھا کو تھا یا ووپدہ شی
ور کاوا شی هتر مسند لڑ پیغور
ھرس سرے چ پدھناب کیتے تید بیو شی
لامات پر دایہ کیوڑی لور پہ لور
چ لاقن ڈلامات اوڈ تھمت شی
خاست لری کہ پے عزت شی ھم سرتور
چ عزت حرمت نے نہ وی پہ جهان کیتے
صفہ ہے ڈوندلو و مسوزہ پہ اور
بے عزت سرت بخونی ڈھیجنا نہ دی
مکر ہے بے عزت وی ختنے فنور
خپل بیلس ٹے لجھن جھل خوبت دی
پہ ھر ھٹاٹ ہے وبلہ وریشی حسنو
ھر ھم جن ڈھنل ھم جنست سرو ہوڑی
زیب کا ھرو کشیدہ پہ خپل انھو

۱۴

نه منصور وحال ته گوره حال ته خد شه
خدا شه د فلش ذ هیچانه کاند ب پیت راز
درینه درینه که درینه عقل درینه دست
نه احمد نیزه شه شی په آغاز
لیک همل ذ عاملانو لیک فرزند دست
خدانه شوک مکوه شواب تجوار و قاباز
چه فرزند شه شواب تجوار و قاباز شی
نور شه کافی شی ذ پلاره خود ساز
خدانه له همه زالعزاده امانت و مکوه
چه به دین ب دیانت شی به نهار
چه مکر پرسه افتراض کوله شه
دا د شعر دسته دعائانه که ایجاز

۱۵

بد اختر ب دیک اختر ب شی هرگز
مرغ هیچ ب در گوهره شی هرگز
که مکان شه ب امجان دست غزا و بشوه
ستاره بد شمس قدر شی هرگز
که نه اصل له پیش زنگی دست شه شو
بید بد سرو صلوبه شی هرگز
که همه عمر باران و ریاندست و وری
خس به کل دیپیغیر شه شی هرگز

۱۶

خرچ خاوره لره و رشی برابر شی
که چا غندسته افسته باطلش
هم مه نه لاری چه خندوی شه
نورخوک شهه ذ رسان فریادرس

۱۷

ویست بسیز سه که تاریک شاین کنیاس
نه واکرسته د دنیا له چاره لاس
به هر طورچه شه مونه پست درویه
نه په لوری صردنه کرمه په لاس
په دینه د تقدیسه د په شن دنله
سررت پایه هیه د دینه د و موس
خدانه رازق بوله او رزق کیه لد که
په داشنگت دخانه د وانه حق شناس
هیه رنگیه مذبذب بخت موصوف شویه
نه پویه هم په ناس شه که خانه
به دوی لنه ب د رنه شه ترقیجه
که پیشوا کرسه میته خضره مهتره ایاس
واره زهر قاتل نفره که پویه بے
که سوال خداب نفره هر ایاس
امرواده شه له نهی لاس کوتایکه
او که نه وی خسیر و گئه موس

۱۷

نه تصویر له مکار طبع زیوی مه کرمه
به وقا دی وایه متکه ذ هیان
هدیه بارگه په بخیل ناز خوبین و خدمه
ذ هم خوبین به هیشیده ذ بار په ناز
هیشیده لام تیزی وی د اخوات کرم
چه مدام ذه بار ناز وی زمانیاز
گه شوک اه و فریاد به گفی پیشنه
نه په هشق کیه دهه کار گهیم خساز
پیادی هرچیزه ذ هم په اندان وی
هیمه خم دسته ذ پیادیده په اندان از
پیشی وایه ذ صدقی په دیبال گریزی
نه په بیزی په او بیکه شش جهار
د اقلده دهه لکه لور همه ره د خوبی و دی
یوه صورت دسته هم شیب شی هم فراز
چه ییکان گوری و شاهر و گدنه ته
هیمه پاره دهه زمانیاز فریب نواز

۱۸

که بے خایه زرکه نه و کیتی اوایه
نه میاد خنخه خبر و نه شهباز
سکه له دسته خربت هیه ملعوبیه
چه خیل سوت دسته هر سری لور غاز

۱۹

نه شاهزاده د خاطع و مه کرمه
گندوه مل ب پیشکه نه شی هرگز
که تو خر له خایه خوبیه د به خوبی
و نه بور ب مقداره شی هرگز
ذ رخان په باب چه و شوهه و شو
مکرر به دا دقت نه شی هرگز

۲۰

تیر ش درست عمر زمایه داهیوس
که سه دید پسته چه خوکه یا شکن
بید پیش د خدیه ما واله بین کما
که شکن دی خویه او وله و لولیوس
هزار چیف دسته چه په هر نهن تریشم
نه لور ته په سه تله دی هر نهن
چه نه زهه په هر نهن لد خدیه غارم
نهه کل کله دیم په دیر پیش
که یو خس دی په عشاچه اک ادیور شی
خدانه د نکا خوکه ستاجه د بیوه خس
هر طرف په خیل خاکه کیه همانه دسته
که قایقه که میگیرک دسته که کفشن
که شهباز لره سینه ده و تکری
مکبوب لره سینه ده و مکس

س

نے نے فهم فراست وی نہ نے علم
خالی نقش نکل عکس نہ معمکوس
نے نے مفتر دان وی په خود من کئی
عیش ہے پہ سر لوق وایہ جوں
ڈھیاں لہ اصلہ طبع خیر مہ کرہ
صلکی شر و شدت دے ایں الیں
وادی نے صمہ وایہ ویرانہ دی
راشہ گورہ مانی ڈکیکا توں
کہ زما پہ گلکٹوں کیتے زیات وکم وی
خوک و گھن کا پہ دا پیغمبر کیتے جاؤں
ساقی چام و بادیہ وارونہ چے پے خود شم
خدا نے ٹھوک سہ کرہ پہ خوبی کیوں جوں
کہ ٹھوک و خواری تباہہ دنیا دلوں
زما پار ٹھوٹدے پہ نہ وی بل عربیں
رعنان حسن د پار دینم پہ پردا کیم
نہ پیغمبری نور نہ شمع پہ فانوں

ص

خیلی یاں پہ خل خلوت کیتے فراغت وی
ذ ریسا دست پہ ریسا باندے غرض
چہ جہاں والیہ غلام دستے ذ اخلاص
کہ لہ نیک و سماں تھانہ کر کن دھنلا
دا سفر پہ یہہ کام دستے ذ اخلاص

خلوتیاں پہ خل خلوت کیتے فراغت وی
ذ ریسا دست پہ ریسا باندے غرض
ذ دنیا پہ احتمالوں دو دو ائمہ
دانا نہ کا پہ دنیا باندے غرض
ذ ریضا کیتے ذہنی پہ درد کیتے حصہ چشم
چہ نہ کیتے پہ دو باندے غرض

طمع مہ کرو پہ دنیا کیتے دنیا
بیا پہ نہ موڑ نشاط پہ داشت
لک را گل بیا پہ ھے ختے درویے
دا جہاں دستے ذ رہروید یو ریاض
تر ھر کام لائست کوئی دستے دو دھر
پیسے بودیہ ھر قدم پہ اختیاط
و دانا و نہ پہ دا جہاں تکاری
هم جنت لوحہ دونخ او ھم صراط
پہ عاشق پہ صیغہ دھشت ذ رقیبہ دو
کہ لے د کیتے له خوبیو اخیلات
له کم اصلہ پہ بیانہ ہے نیازیہ
طمع مد کیو ذ نیکی دیو قیاط
نمہ ذ ترکو تر رعنان حصہ چلیا
لکہ و سکھی جامہ پہ جا خیاط

خیر دا دے چہ لہ شرہ وجہ دیج
پیدا چارہ کیتے ھیجہ شستہ کور اولیاں
کہ زما و میل دروغ پا گکو ادا پا یاس وی
تند پچھلے پیدا چل دیکھی کوکھی قیاس
لہ سریہ خوش وایہ سریہ ھریں دست
نہ بی پت وی سب دنزو پہ لبلیں
خہ پہ دابہ عراق ای ترکی نہ شی
کہ ذ خیرہ پہ سر سراۓ کوڑا اس
ڈ ششہ خول ای اویو سرہ مطلب وی
نہ شی بے اوبہ دسم و زر و طالب
ھر را صد ج پہ ریا زهد تازیبی
ڈ خربست کیات کیتے کیوی پہ اہمی
اے رضانہ کہ خاکاروٹ خود وین دست
ھر کاروٹ دے وفا دی پے اسان

۱۱۸۹

کہ ٹھوک فخر کا پہ ڈنگ اوپہ نایوں
ڈا پہ عشق کیتے نہ ارٹیزی پوچھوں
کہ اخوستی نے ریڈ چاہوئی ھلٹو
کیہ پارمغ ذریس دستے یا ھاویں
کہ نے تاج دی پہ سر پیٹھ غزا و شوہ
پہ نظر زما ھنده دستے پیا گھوں

م

چہ بیکر کا ھلماں لہ نیبہ علم
ڈا ھمہ دارہ الہام دستے ذ اخلاص
کے روچاں او دسم عمر مدام نہ وی
لکہ عمر چہ مدام دستے ذ اخلاص
پے اخلاص ذ اسلام ملاؤت شستہ
کہ اسلام دستے خویاں ملاؤت شستہ
ڈ شہ جب دستے کہ ھنائی شیپ دام نیلی
ھر میاد خل جھ دام دستے ذ اخلاص
پے ڈھ یہب دستے کہ مستان وی ترجیبیدہ
ھر ساقی خل چہ جام دستے ذ اخلاص
پیس ل کیتے دا مہر اخلاص دو دی
کہ اخلاص کرتے نہ ھلکام دستے ذ اخلاص
پے رحمان کام دستے دا سبب شیپیدتے
چ لے ھر کام کلام دستے ذ اخلاص

۱۱۹۰

کہ شہ کوئے پہ بل چاہنہ طوفی
بل پہ ھم نہ کا پہ تا باندے غرض
کے گہ کاٹہ ڈبی پہ غرض مذکوری
چھپے بی نہ کا پہ گدا باندے غرض
پہ ساحل کتی ذ ھیجا نہ دوسیری
کہ ٹھوک نہ کا پہ دریا باندے غرض

ض

ڈست میاں پاے په لائیں پیوئے نالست یہ
نه پیوہیم چه بھت شی کہ بدھاں
نه یہ پند والے ناصھ و رحمن تے
کنکھ نور کرست هنہ کنکل دیشان

۳۶۹

خدا یہ خد شہ صدقہ بنکل خلق
په ظاہر په بالس میں سینگھی خلق
محج خداکے لے دے خلق سرہ نئی
زیروی سے هنہ غمہ تکل خلق
خبرت یہ چوک و کوہ خوات لایا
لیوہ نہ شی صدقہ ما پیدا خانی
لک تصریح د اورو په خوکه دروی
حصہ دروی پد دنیا را خل خلق
دریف یو خلد خو بیا په جهاد راغے
له چهانہ په ارمک و تسلخان
هزار حیف دے چو په خاودہ کیلے یو شی
په چوہو او په چندن لوٹے معلق
رحمن هست کوپی خوند لحلق پیوہیں
چہ هرگز نہ دے دخوت مند لے خلق

ڈ دنیا چارتے صہ وارہ فانی دی
خوک یو دد د دو خوشحال دی تکنک خنک
په سامت کتکی خوک خوشحال کا خوک ملا کا
د اخیرونه لرعیق دی د افلات
رضا پاسله و قضا ته فراشت شہ
اے رحمنان خه بندہ اوختے واک
چ خه کاندے وارا خل دے ویوہک نست
رحمن خه دے خل دے واک خلے اورک

۳۶۸

مانوی می خولہ پہ شوک
خرانی می زیا یہ نوک
کہ نارت وہم کہ زارم
پیردا نہ لری یوچوک
راشی کوری منصفانو
ڈ دلبرو ڈ اسلوک
لکھلی پ لاس ڈ طفل
نچشادو پ غمزہ لے
ڈوبل ڈیل یم توک توک
په تومن ڈ فلک سویشی
دستارکی دی پ سرھوک
معی اثر و دیانتے نہ کا
اے رحمنان چ عاشق شی
خان د ڈاری گوک پ کوک

۳۶۷

زیا می تراشی ڈ بتو په تیری نوک
مانوی می د د بیرون خانش وارا پ شوک

په نسیا نظر نہ کاندی نہ ندی
کہ نوک خورت وہ ستابی پا برانی
چے حاصل لے ڈ دلبرو یکانگی شی
ڈ دوی خیرت نہ کاندی مشان
حرکت نہ خانی نہ کما لکه شمسع
کے نے اور ڈ عشق بلبری پ نارانی
سے خوبی می ڈ تپل پارپه ندوی فیض
تہ بے انشے چے باشدہ دے ڈ انشے
سے محج وی ڈ عشق پ میو تاب کنی
چے خیرت وی په وصل پ فراق
چ روان نے ڈ سفر په لویہ لار نہ
راش پریکیه لہ عرجانہ اشتیاق
کے ظاہر په صورت وی پ معنی نہ دی
لکه کبیل ڈ لحظہ په اوراق
خو نے تن په کار و زار کی فانکی
نه چار پانی فی اسوئہ ڈ عراق
ڈ عراق اسوئہ کلار په اشارت کا
په وهل په کوتل کار دے ڈ للاق
چ خدا ڈ پوکه ڈ بینو ڈ چل ڈ ڈللو
چ پوہ نہ شو نہ پیوہیں پر شلاق
کہ نے سرفی کے عالی خلدنے و نہ کا
ڈ طلب اوڈ مطلوب ترمیان نفاق

ک

چہ په زیر می تور ڈلخش ڈ تپل ڈاک
بے مزا شی هم سے خوب ہم سے خواراک
چہ ڈ خوب او ڈ خوارک مزا شی ورک
نور لہ مرگہ برایر کی ڈھنڈ ڈواک
غلط واچی چ خوک سدر ورنہ واٹی
صدھ عمرچ ڈ تپل ڈی پلشک
تن سپرہ په خاورو وکھ بھوہیم
چہ آخرتے ڈ خوارک دے ڈایشاک
خانے لری کہ ڈوند خاد په ڈندج کیم
چہ سے پس مل مزک خاٹ دے ڈیمفاک
گویا شستے دے هنہ چہ شدی دے
ڈ زی پغا ستر ڈلاکتہ بیم ڈلاک
زی ڈ روح وی گریوان گلکنچراوہ شی
لہ گکریا نہ ملھویمی ڈ زی ڈچاک
تن و خانے جاماد هالہ پیک پکار دا
چہ وردیہ شی ڈ چا زیا ل خیرو ڈاک
سربے بوبی چہ دروی پیوون ڈیوون دی
ٹن صد چہ بیوون ڈر وی درون لاک
لہ سریہ غرض دایا سری ہوپن دے
کہ په سر کیتے نے فڑ دی یا مسراک

په غمزد و توره سترگو سه و ریز
ڈول ڈول پیو کے پیو دکیم پیو کیوک
که نایت وهم که خاوند په سر لوم
ناروا شه که پیدا لری پیو پیک
لکھل کیوچ شوکه طفل په لام درکا
هیز رنگ ٹے زمازلا کر شوک په شوک
کله ویده درو خنه سه زیه جوی
ورته هیخ دی زما درد او زما دوک
درسته چهان ٹے په غم ووب کو سرت پایه
که گدانه دے ڈادے دهر که ملوك
ڈسنان په نیلی سور لکه افتاب شی
ڈز بقش دستار کیب دی په سر ٹوک
که انصاف لری په زیه کیف منصفانو
راشی گورق دلبرو دا سلوک
ڈیه وله ڈیپل یار شنا نه وايم
هر صعر سحر نارے وهي تل غوک
چ عاشق دلبانو په جمال شی
اے رحمانه خان و قاری کوک په کوک ←

چه علاج کولے نه شی ڈستھت شوک
ترو په خه والی دچانه نصحت شوک

چه قبول شی په درکا ڈا مهروانو
ڈعفر په خیر بند وی بختور شوک
کے ڈما ڈیار په خ ڈا نظر شی
د به نه کا و بل خ دنه ظنر شوک
گهی خیار دیران اور دیچان کیو
بل بد نه وی زما یار غرد سے دلبوک
کے ڈیدن طاقت نه چیپا تخته اشتہ
و اثاب ته کتک نه شی برابر شوک
چه عاشق لوبیه پایه ۲۰ عیاشیه
ڈھ کاڑ کیتے شی هر ٹوک هر ٹوک
ل هر چانه بل دخت بیلا اشتہ
خداوند کاوند نه زخمی داشتچوک
چه په بل خواته هر گز نه جاریا می
چه شی ستا په خواری سترگو اینتچوک
چه ویده نه رسیجی تاثه په اسان
چه په خستاخاوند نه کاندی په سر ٹوک
ارعناده بد کوی زار بہ ڈازی
چه حاضر کوئی نہ کاک شش ریچوک
چه فرموده قم ڈاعلشی وربانے مه بیده
چه ڈیار په خم کېنه نه ٹلندر شوک
چه ش کوی نظر و سم و زر ته
چه په لور ڈنل لشنا کاندی ظنر شوک

هد چاره چه موقوفه په قدریور ویچ
کرستے نه شی په محنت په شفت شوک
که نظر کا و قضاو و رضا ته
په چیبا باندے بند کا ملامت شوک
ڈ مطلوب بھا وفا ویه هندر دے
چ پیوهیوی ڈھکا ڈھکت شوک
غم په خان ڈچا پیدر ده باری خاکاد
چه ڈخالش په کوکه ش لری قدرت شوک
ڈ ایلس و ریافت ته و نظر کا
چه غرور کا په طاعت په ریافت شوک
علت لار شی هادت نه ٹی له سمریه
خداش نه کاوند په بندلا چارعادت شوک
نه ریحان ڈیلستانه سیالا یم درسته
که لاس راکانی ڈخالش په حبت شوک

په بیانست زما دیار شه دی خیر ٹوک
که بھر شی پرسه نه کا دیدی دنخ در ٹوک
چه دلے نه بند توپه و پله نه شی د
خه امید په له چاکاندی په خیر ٹوک
ڈ دنیا چارتھ همه واره فاف دی
من ناحقہ خاویه لوق په خیل سر ٹوک

په کلوش ڈھکار په سیر کاندی
چه خوبونه کا نه یار په خاکست شوک
په رعمره بود په لاره هرچا گران دند
دلتے بوده چه بیدا کاندی په خیر ٹوک
چه پیشتن په سترگو دینی اشنانی کو
ڈ ریحان په خیر بند نه ویه هر ٹوک

چه مشقول شوی ڈتکو په جمال ٹوک
نو بند کاکا په دنیا کی انتقال ٹوک
ڈ بل عط په عیالت په خه ظرف کا
چه نظر کاندی ڈستاپ خله و خال ٹوک
نور خوبیان ڈستا شمع چوره دی هن
لکه بل کا کا اتفاب په خ شمال ٹوک
چه سقنا ش اهل دل په دنیا کیه
ترو بند خه والی وجا دنه آخوند ٹوک
که عاشق په عشق په ڈاری هیچ گیره ده
په دا هیمه درد کیه نه لری جل ٹوک
چه بیل دیل دل له یاره سمه و حق
نور له چاوسه بند کاکیل و خال ٹوک
چه په اصل کیه خداش نه دن پیک کیه
ترو په خه غواری ڈستا ش شمال ٹوک

۱۰

ایسیند لاشه محال نری په تله کتنه
ذ دنیا ذ جاره هیچ نه وی مصال
ذ دنیا چاره په مثل خواب دغناهه دی
خوک به اش کا اعتماده خوبیه بیهول
لکه ملک په خوب یکتے دریگند شی
خوچه دینه شینه نه مکروهه نه مصال
لکه خیک به ذ ایوب په سر لبیده شی
که نه باطل هیچ درمه شی په مکان
لکه دود چه غروته غروته خوگند بیهول
تار په تار شی په یوه تری شمال
لکه چه ذ ساره په ذور شی جمع
هیچ نه نه وی ذ افتاب په عی جمال
په یوه مامت باران پا شیه جان شی
لکه ایره پسری ذ پشکان
په یوه ساعت نه ساکایا نه وران کا
خادره هیچ دی په لاس کتنه ذ کلان
ذ جبار په معشووق کتنه ذ فاشنه
ما هزار خله وکنه دسته دا قال
اعتماده په بشادی او په خم مه کره
نه شه هبر په قوار دسته نه وصال
کاهه توک توکه په هن پاندهه راکیش شی
کاهه راکیش شی په هن پاندهه رونال

۱۱۷

چه نه خوک و عاشقی دته هرس کا
گویا لویه کا په دین اوره بیانه خیل
هیچ صرف ذ پا سه او په مال دیجا
ما بینه دی په خیله ظالیان خیل
ذا مقام ده ذ بخدر رنگه عالمه دی
چه هیچ نه وری سرگو سوده او زیاده خیل
جمنون ملک ذ عاشقیه هله بیاموند دی
چه اور باندهه نه وسخان ومان پیل
آخرین ذ عاشقانو په هست عشه دی
چه ورته ترسور ملک په چنانه خیل
هیچ ذ سرگو غریبو خونه شه نه وی دی
په بیمان په سترگونه ویچی جانان خیل

۱۱۸

سیستانه ده هیچ خوار که زما دل
چه له خانه نه ویزار که زما دل
لس دیتی ذ خلقه نهعا خواره دی
هیچه هست پار کر زما دل
عاشقی ده بزم داخوته دی بزنه شی
چه تمام شه لاله زار که زما دل
په سببه ازار استه بدنه دی
تا په هم سبب ازار که زما دل

۱۱۹

نه به مساده هیچ خیله کلشن وی په بالد لجه
نه به وی زما په خیر آهونه ذ بیل
هیچه تفاضل کا سیتا په چور په مکانه
خلق جو لایی ذ ریحان په تفاضل

۱۲۰

مه خیر بایسه ذ ناصلو قیل و قال
پکارهه سه قیل و قال ذ دید سکال
پا به خیرهه خیل اهل دهه نسب کا
پا به خیرهه په اک و په عیال
پا به ذ کارهه ذ افتاده ذ زینت که
پا به ذ کارهه ذ افتاده ذ میان
پا به هیچه پیچ گوئی کلندی اغازه
چه منصور نهه مهارهه وی ذ حلال
ذ دانا او ذ نادانه صعبت دسته هست
لکه که دشی و پله لعل او کوک لال
لکه لعل او کوک لالچه و پله کوکی
پا صعبت شی ذ هیچهه او ذ دجال
هدفه عمر چهه تیرهه بیهه جنه
ترو به خد وی ذ همه عمر احوال
ذ دنیا چارت فاقه دی مرد هد دسته
چه خیر شی په خرام او په حلال

۱۲۱

لکه خوش ذ ملک کجیمهه په ایوب کتنه
ذه هم هیچ سرزده شوم په مثال
چه ذ ملک بتاخته باخته ذ نظر کرم
صورت وین ذ صیری په خیر پانهال
خراب زیه شه پهی غواصه بلا دشوه
چه کهنه رامعلهه بیهه کل په کمال
که وصالهه ذ دیار بیهه هالهیل
کنه اویس نه ذ بیمان په ذ چالیل

۱۲۲

چه له تازه دیشیده لمی چشیده خیل
خه ده ویچی مظلومون او مظلومان خیل
چه پنکله راهه په قهرهه کانهه دی
ذا لا گاهی په ما باندهه احسانه خیل
گفتکه شه په اشارهه کانهه له نازه
کله اسنه چا لخیل په زیان خیل
په گزیوان پاندهه چه تک ویچیه
عاشق کشیامیه لامسوه په گزیوان خیل
خریده اسنه له جیههه په شعوره شی
چه ذ همسی ریخته کانهه داکنه خیل
چه خیل هن په اشتهه کهنه دریگند شی
خود پنکله سرفو کانهه ده خان خیل

که امید لرست له رحمه له کرم
ستا هم بويه په هرچاياندسته کرم
له هرچا سره چه کرته هفته همه
ده هفته هم صبوره نه دروسي برهم
اجر واره ڈعمل په اندازه دسته
دغه دوله سره یوده هم درهم
ادس ڈستا ضايم کي کرته کي بدی کري
شيك و پيد ڈوله کي گئو شهي په قلم
خدانه ڈنچ په نوره مه هيره و گلکش
تر سري ڈصوري روزق دسته مقدم
که گئنه چه په خرس سره زيلات هشي
زيارات به نه شهي ذيويتسته ترسوم
که هزار رينگ تلاش و تدبیر و کوشش
ڈسته شوي به شه کرته زيارات و کم
درير هوا او خرس مسکو خدا یاد کرو
دسته کافل دسته ذغرب او ڈمجھم
په تاقرض عبادت ڈخيل خيشتن دسته
نه لپکتے خزانه ملک و حشتم
پوك روتق، یوه شري، درلوه بس کا
نور همه واره اسراف دسته مسلم
له خوراکه غرض قوت لايروت دسته
نه چه غربتني خوبی و ريزش ياخنم

ايه رحمان لکه ته چه په خدا گرم یه
بل به نه وئي په جوان گئه ھي گرم
۱۴۵۱ ۷۷

که سه و نهانی ساق په یوه چام
تردا هورته به نورخه وي احترام
بس ده ماله دا فيض ڈشارابو
چه پيشه پريو یخشم ڈا ڈلق ازرق فام
نه خواري که به عالم کي یه ده
ما تر پيو دسته لاندسته کري ٹنكدونام
په ميزان گئي پورسلعل وي ڈل سرگاني
مساوي ده عاشقي په خاص و عام دسته
عائشان ڈسيپن یمسانه توور زلفو
نه پروا لري ڈكفر و ڈاسلام
په یمنون باندسته قلم باغل نه دسته
که حلال په عكته وريشي که حرام
حلال عنشن دسته په یقان باندسته را ڈل
په حلالو کي ڈدام وي احترام

۱۴۵۷ ۷۸
ھي زه یم ستا په خم کي یه ارام
چه یه نه وي بل یو ما گوندسته یه نام

چه ڈلقو په کمند سره ڈا گين
په ڈلا ڈگرفتار کي زما ڈل
ستا چشانه په کي ھي مقام و پر
چه ڈلخند ڈوپهار کي زما ڈل
نه یعنان ڈعا شقیه منت بار یم
چه مین ٹئے په دلدار کي زما ڈل

چه له مرگه یه پرواي په چردم
دھه ھي غره هير دسته په کرم ھم
نور همه واري غمتوه بود هير شي
که یو خل درياندسته درشی دامان
چه ڈفعي ٹئے سانه موئ په یمعه
مفت موندنه شي من ساعت هد مرهم
ڈمرصمو ٹياري درلره چو یس
خو لا نه سه ڈا چيل په یتع کرم
چه ڈختن نه سراي دروسي توپه والخان
تردا اسراي په هوره نشته سراي ڈويم
ڈسته هم ٹئه تله ٹئه اسان نه ڈئي
مشکلات دی په ھر ڈم په هر ڈقدم
که ڈ ويرو شي له ئانله له سانه
نه هم نه گرها په ھيچاياندسته ستم

له پوشاك غرض خپر یتول دی
نه اظل و سقلات تاج و علم
پس له مرگه په ڈھونه هم خانه وي
خانه پوھيره که په هاردي یا یرم
که ھرمن دريادنسته زورشی ڈريل ڈکه
ڈالخاج دسته ڈنچه ڈچه لره ھڪم
ڈلخدا تاريکي علاج یه شه کري
چه ڈلک و ته ويرپر په یو یو یو
غفلت ھي مناسب شده ڈسيپ ڈريو
خوب ڈوانه دسته په ڈقت ڈھجدم
مار چه سوي ٹئه لره درشی گوره هم شي
نه ڈا گور په غاله ڈاغل ڈاشنے سه
شم قامت ڈا ڈيانا گلر کرته عمر دا یه
او په ده رکھتے نقل نه شوئ خم
خان چغا ڈرخنه ڈرایه که مردی
چه په تا یاندسته ڈا گا نور عالم
نور عالم چه یه تا ڈاري انساف و ڈرکه
په انساده ت په ٹھريه ٹھريه خرم
که زه نه وایم ته چيله ڈرگه و اکه
گوره چرثت ته چارپا ٹئه که ادم
که زما نغوره ته عبد الرحيم په خدا گرها
پيا ڈھم ڈخانه په نام وي ستا یم

تریکھلوب بے خار کوم
دقة غیل دعا سلام
تلع کیتارش رات خود کو
ترکمش و تر بادام
هم صفعه نے میسحاء
چه نے راگاندی سیفانام
عیز یار ما ن تمام دے
ریحان و لبیدہ تمام

۱۴۷۷
ڈھیران لد دیرے غبہ دے نہ مرم
لد دے ھیڑ ریگ مائیہ دے نہ مرم
چہ یویار لد بله یاره لرے پاسی
ڈے دور لد سقہ دے نہ مرم
چھ عصر سحر زما پہ ڈیا خاندی
لد دے ھے ھیمده دے نہ مرم
یارچ یارہ سرگون و پی خونک دے
تر و زد بے خپل سنه دے نہ مرم
چہ پہ لبرہ کوئی شاگاندی وکل ت
لد دے بے وفا شبیہ دے نہ مرم
چہ ڈمک خواری پہ خواری پیادہ
لا یخدا تر دندہ دمہ دے نہ مرم

۱۴۸۷
کیوں سر زھنے یارہ لاسہ سکن خورم
خدا نے دا کاچہ بہ بدل خواشک خورم

۱۴۹۰
صیغ دروغ ریشیا نے زدہ گہاروکیو
ستا ڈیارہ ہم دروغ کوئم ریشیا کوم
وارہ نہ بے خندول کہ ڈیوں کوئے
زدہ پہ خیلہ نہ خندان کرم نہ ڈیا کرم
کہ تھے نے راٹہ والیہ پارٹھک دے
زدہ دا ھیٹہ ریگ سرتوڑ پیٹہ بیل جا کرم
خوب خندان دیلستانہ پہ زمکہ نشہ
ٹھے لام بہ پہ دا دشت کریلا کرم
ھرہ ورچ چھے تیزیں ی مٹا ٹم کھنہ
زدہ پہ ھرہ ورچ پوھیدم چا گز کرم
پوہیتہ نے ڈھ صورت کوئی شوٹ نہ دے
ھے ریگ دپت پنھ پہ زدہ ادا کرم
زدہ کہ یو دی خوتا دت ما دیکرے
مکار نورہ لورہ نور زیونہ پیدا کرم
چھے واغرس سرویا گے دعا شتیہ
زدہ ریحان دے سروپا یہ سروپا کرم

۱۵۰۱
زدہ دا ھیٹہ دیوانہ و چھوت چا کرم
لہ رواجہ لہ رسومہ بیرون چا کرم
نہ پوھیدم چھ داچاریہ پہ ماحنک کرم
لیوٹے ڈھیل نکا چا پہ افسون چا کرم

۱۴۷۸
ڈھمود و سلطنت وہ نظر کرو
چھ غلام کر خلیل ہیٹہ ڈھلام
ڈیکھاٹ مذقا غویک عیل دے
ساعت نے گوری کہ صحیح وی کہ شام
چہ ڈیڑھ تھوڑی سہ وی پہ خاندی
پکار نہ دست مقتدی وی کہ امام
چھ چھوتون غونڈے پہیہ کھنہ صادق وی
ریحان یا یہ مخدہ پاٹ دے سلام
چھ نفع کاندی ھر رقص کا ھم خاندی
ڈھمان پہ شعر ترک ڈاگر کام

۱۴۸۱
گھٹی عکس ڈھنفام
پہ ارزو دھل اندا آتم
نہ ڈاڑھ کو لہ لرم نہ جام
ما و نہ لیدہ ارام
ریخان ڈھنے کو کھنہ کو
وڑپریو خم پہ ھر ہام
ڈھ غلام بہ ڈھلام
دانایام دے زما کام
کیک نام دے ڈھنے کو
خوبیم لہ ڈھنے کو
ملامت ڈھاں دعام
ڈھنیل یارہ خوس دشام

۱۴۸۲
عاشقی او نک و نام دی ویلے لرے
خو یہ عمر وارہ غم ڈنام و نک خورم
خدا نہ دعاوتہ شیرین ٹر نیکوکو کی
کہ ڈیار لالہ ٹھیٹھ ڈھنک خورم
ڈا اشنا ڈیلاند پہ کارو زار کی
ھیٹھ پہ تندی توڑا ڈھیرنگ خورم
نیکوی ڈھنٹو کو کم پہ عشق کی
مہیتہ نہ ڈھبلوں نہ ڈا ریگ خورم
شین لوگے سدھ پہ سرچیڑ دو نہ سخت دے
گرد شبار ڈھیل دولت لکھ ملک خورم
ھم پہ ڈا چھ لہ کوہیہ شم پے خودہ
ڈھیران پہ غم کئی پی لے ڈیکھ خورم
لکھ خوک چھ غصتو نہ دنیا خوری
ڈھ ڈیار ڈھفا زهر پہ داریگ خورم
وارہ ذھر شی زما تر سوچی دروی
بے لہ یارہ کہ ھمہ لاجی لونگ خورم
ڈھ ریحان پہ خوڑو دت پہ جہان گرخ
چھ پہ بلو لمبوا خوچ نک پتیگ خورم

۱۴۹۶
صحیح دشام نے انس نیوی وی دھا کرم
خواست لہ خدایہ ستاؤ مہرہ و فا کرم

۱۳۷

۹۱
۱۵۱۷

د سا درد به په هزار درمان ورن کرم
دانسته به دغه سود په زیاد ورن کرم
ک شوک را کاندی دنیا اوعقی دوازد
عاشقی به وید این و آن ورن کرم
که په چرت لاس نستایه بوسه بر بشی
د غصت بد جخت په خوان ورن کرم
خوش بیخ په پهلو مه دسته بلوچیدن
ستا پهلو به و قیب اسان ورن کرم
که پور خله په ساتا لخ په لاس کشیوچی
ید وینته به د په درست جهان ورن کرم
شوونه وینم ساسترگه که نه خدا نه کا
عزراشل لوه به همراه خان ورن کرم
معشتری د عاشقاوو دین ایمان دی
زه ب چاله خپل دین ایمان ورن کرم
ستا تر زلف پوره خواره زلخش دی
په خاڅک به د چمن ریحان ورن کرم
په رهمان دغفلیو به حرام دی
خود خپل وینتو جام تاوان ورن کرم

۶۱

کوئے سترگه کوم یانه کومه غیره لاه
دوب شوید غوندنه په خاک او په جون چاک کرم
په توان توپیت د فتنه هیچ رانځه نشنده
په فتنه تورو سترگه ملتوں چاک کرم
رهمان هیچ له خیله خانه خیره به
چه دا هیچ رنگ همزون و زیتون چاک کرم

۷ ۹
۱۵۱۸

سته پکاره دسته چه نه سترگه چون کرم
زرا رانځه نشنده چه نستایه پیویون کرم
کاره عاشقیه اول و په را نه اسان دو
اوسمیه چون ده چه دا کاره په شان کرم
دیرو خلخله لاخ نستا دیسی دی و دی
چنکه هیچ ده مث که زه چه په خان کرم
نه لوي مرهمه دعاشقیه نشم به تسبیه
داهی دزه نه ده چه دفعه په درمان کرم
نه کما هیچ دینس په دینمانه هیچ چاره
ستا په عاشقیه که نه چه په خان کرم
ولی کافرنه دی مسلمان په شی که خلخله کا
هدیجا ته چه حسن الطافت نستایان کرم
دراند نه دی که دروستو اختر معلمونه
نستایه رهی په زه رنگ لاس په گلیون کرم

۱۴۹

معرکه زماهه هرگ نه دا نور خند
رقبیان چه تا پالی دی پوهه هیم
خنه حاجت دسته چه و خط په ګلاب لوله
چه زماهه پاپ ټکنی دی پوهه هیم
چه رقبیب او تاغورونه وبله وروزه
ما همه ساخت ټولی دی پوهه هیم
نه چپل جوړ و چفاڅه ولکه ماتله
ما حصه واړه پیدی دی پوهه هیم
رقبیان ځکه تبریزه به رهمان ګلندی
تایه خوا پورت شیو دی پوهه هیم

۱۰۱
۱۵۱۹

په یوړه غذره د سترگه نه فنا شرم
سرتپایه بې پیډا به بقا شرم
ما د پار له غنه دم و هیله شد
که ده دم و هیله ده هم دوا شرم
تنهانه سه یوړه ترمته شو په هشت ګئی
هاله خانکه د شبیه م اویس دریا شرم
زه د یار و پغ نه کرم بیار و ما تله
چه داخله به تماشا شرم فنا شرم
په چهار ګئیه که ګدنه دم کند خاګه
په وصل ګئیه سیاځان او اړا شرم

۷ ۱۱
۱۵۲۰

دا په خه رنگله ژوندون دسته ندوههیم
خواب ده بچاله دسته که افسون دسته ندوههیم
جام دهی چه نهان په دیش موهم
تره ژال که ګډکونه دسته ندوههیم
ډیکنک او د بابل تر میان جیوان یم
خه د اوره سه که ګډکونه دسته ندوههیم
په شانه سه د تاره زلفو پیل شه
که هیڅ شرکتے نارون دسته ندوههیم
عشق په ډیکنک مقام پاښه ټفان کرم
په وصال دسته که ګډکونه دسته ندوههیم
په ڈیکنک زه دعامت و نه جیوان یم
چه موتی دسته که ټاریک دسته ندوههیم
په بھان خهه نه زیره تر کو ګډکونه
خدا شه زه عشق دسته که ټاریک دسته ندوههیم

۷ ۱۲
۱۵۲۱

پهدا د ټوی شراب شنېلی دی پوهه هیم
په رضاره و ګل کېری دی پوهه هیم
که هزار خله لاس سره کېتې په ټکنې
تا زماهه په وینه ولکی دی پوهه هیم

11-10 1534

بے پہ خوی لہ پیدھا ہوا تے پڑا یم
بے شری، لکھ اوپ، داور سزا یم
خیل خان لمحکاری سربنداش شوم
لکھ گروہ ہی شہوارہ هر ھوایم
کیکھی، ہیں کامل کرم چ زور درم
لکھ زندگ درست جہاں رامس با یام
وہ جو ہاتھ په خیل شکل ٹھکنگ درم
ائینہ خوند بے دیہے ریا یم
داز غرور جاصل شدے راستیہ
لکھ سرو مدام سجنے تازہ پا یام
ھم پہ دا سپیتی جامو چ معلومیں م
لکھ ابیر ھم گھورے یہ ھم دریا یم
قامتے تے ترخیق ایقتضی دستے
پہتے ڈرست جہاں پا ڈاھن ظاھر کیا یم
ڈاٹھنے په ٹھیر پہ سل ٹڈھاٹھنے
لکھ بوی ھس پہ پتھ خارلہ کویا یم
پہ ٹڑا ٹھیک بار ددھن حاصل کری
ڈا شیتم پہ ٹھیر کل سرو یکتا یم
ما چ خیل معراج دار دیاں ویلا
ڈا منصور پہ خیر ریخت په ویتا یم

بے ضاعت پر عیالت نہ زیج نہ کر
حیثیتہ ذمہ دیت پو اور کتاب یہم
سر خداوند و مبارکت نہ ویکن شام
مدام دوب ذکر کا ہونو یہ گرداب یہم
چہ دخیلہ گناہوں نہ ظفر کرم
سزاوار د ہر عذاب د ہر غتاب یہم
لکھ شوک چہ خیر سو روایت تو روی
اے حم سے سترخی خالاٹ پڑو یہ آئی
غزا و شوہ کہ گفتار لرم پہ دید
زہ رحمان چ کروار نہ لرم کذبا یہم

Page 14

کہ ڈارا خلہ نژادت د زیر په یاد میں
ز جو یار پہ ستر گوند وین نابنا دیم
کہ یار سل خلد وعدہ د وصل و کا
لہ د بوریت تلوٹے بے انتقاد میں
پید جھا اوپہ وفاۓ لارغ نہ شی
پیر حداد نہ مل پرور پہ قرارداد میں
د بے نیاز و پہ نیاز خدا عبید کہ دست
ز د بروں سلطان خسرو و ممتن فرهادیم
کہ صہ عمر مے یار پہ بیک پڑوت وی
ز صہ عمر لہ هصرہ یہ غریباد میں

چیل کی پر چیل کور کئے ہے خردیت دے
چ سدھ کیتیں دُر ٹونڈتے بکاشم
ستوری را خفیہ یورہ مصتو مسٹرگو
حجان خنکہ پر گوئی پئے رسمواشوم
ادشتی ڈکنی ایلوں پر دعا شی
ر حجان خنکہ باڈشاہ شوم چکن شوم

$\sqrt{\frac{14}{15}}$ (approx.)

۱۶۷
متصرور او زمامه مردم تفاوت داشت
و پنهان نایشته که کسی پیچه هر کجا بایم
و بعیانه هیچ حاجت ذی بیان نشته
و زده راهان پی خودله خد دایمیه چه وایم
که جاز از عاشقی وی ویک که بری
که راهان ذکرها اشاره رخصایه

P-14

لہ دت جهاد تلویٹ پشتاں یم
کے پایہ ذخیران پہنچے یہ رکاب یم
کے هزار ایادانی کرم یہ جہاد سکتے
غرضِ داچہ نہایت خانہ خراب یم
کہ اصل نیحیات لہ اوپر دستے
سیسا خود اداچہ اوپر یہ سرحداں یم
ما جہان قاب خانہ کوہ داشتے و ماند
پایا یہستہ، والر یہ غولی ڈھاں یم
چہ دخداش لہ معرفتہ خیریہ شوم
ملعوب یہی چہ یا دیور یا دواراں یم
کہ صورت سے ذسری دیدے بندھ کیم
پی ممعنی کئی نہ چارپائی پہ حساب یم
نکی بتے ہے روپ سترگو وودہ دی
زہ زہ میاداری کئی ورنے خواب یم

ڈریپ بخجھے دوم دیار نہ پارہ
دُعا کوئے مدد یک خواہم بدھا ہم
بے لہ عشقہ کہ جیب کب مے هزے سے
نہ تھر پ خیادت ہے پہ کنٹا ہم
بنانہ دلپرے پ خید خدا نے لیتی کی
گئی نہ دیار ترقی پورے کوتا ہم
خان ہر کوڑے ناگاہ راحکرد بی
لہ لفڑی دیش چہ کاہہ ہم
بے صبری دیار پ وصل کیتھر کرم
ڈسپری پہ مردیزار کتے وج کیا ہم
لہ اولہ تپر ووھم بیا آہ کرم
پہ نارو خروہ مس دھمکا ہم
پہ جذبوجذبیوئے راکشوم و خان ت
ھنھ یار سے کھیرا دے نے کاڈیم
لک بارا دنے پوچ شنی ٹھنے دیڈی
ڈا ہم ہے ہار ترست سریاہ ہم
اوہس سے ٹھانے پ دا جھان کپتے بالو منش
خویکدے تر چھل و تریخا ہم
در ریپ علاج اسائے بلہ دا شوہ
رہ یعنان لہ تھیلے یارہ ثاویاہ ہم

وہ صورت پبل ویسا را باندھے نہ کا
پھر مقالہ جامد و نہ دخانی قسم
و یارانو وہ خک تر تلی لاندے
و دس خوشیوں پہ سرگھے اسدا دم
و پھر دیوار پہ میتھے سروہمال بندھے
خلقیل داری هندہ زید الچان بیم

13 $\frac{11}{12}$ לט

دو بول ڈریل ڈرکان په لکا دیم
تردا لای ڈا غوشیم چہ پشا دیم
چہ یوسف خودے هزار پیکره دی
بندیوں ڈھنے سعی ذکر پچا دیم
چہ قدو فاتح نہ یعنی پد ترکو
غذلیب پ سرمه سروت دلیل ایم
ڈسین مخ توره زلفو له رطبیت
امت بارہ هر سفید هر سیا دیم
ملکه حکم چہ بخوب سوروی مخ توری
زلفه ہی تر خل خاتے بوره روپیا دیم

کہ نہ کم دیش لے لاسد واقع کیوں
یہ سے شکم لرم ہے شکم نہیں
نہ بھائی دیلناٹ لے لاسد تارم
واقعہ دیرہ سختہ جمع گریم نہیں

162

۷ یو د م استاله غنه بے غم نہیم
بے غم ستاله ذکری فکری بے غم نہیم
دریارت لوه چ دروهم فرازد تائے
نہ زائرہ بت خانہ حرم نہیم
شنا در پ تورو خاورد پاندھیں نہیم
پ تاخویں پ تماشا ارم نہیم
پیه د سنا پید قماطیں یغمیر شوئے
در جیبریل پ تماشا د عالم نہیم
بے غستاله قیبا مخند وبل غن تد
مسنقر د یوئیست سنت ترسوم نہیم
کدھ سنا د پنچی غاعشان و بیر دی
پے والر کئی اوں یم دودیم نہیم
کل غ شہ و دتھ مرعن حاله وایہ
چھ یا دو یم یادو یم ادم نہیم
پیه د سنا پید غفرنہ شوئے دے غزا و مشہ
کدھ لے اسوب پیش درغ یم کیم نہیم
قسم قامت نک الف یم پے واسقی کئی
لکھ کھی غش خلے قساند ترہ سمن نہیم
حشم د لذق یم محرب د کورو درو خو
لکھ د مار او لیم یہ خیز خم نہیم

۱۴۴۲

کویا برق دستے دچانی
 په زینی باندے اسماں
 چہ دوپیو تردا میان
 نہ شہ مریشہ نہ سامان
 نہ لے حدشته نہ پایاں
 خلے دیر کا نہ خلی خات
 خلے کل غوندے نہ خدنان
 کہ نے کورتے پو زندان
 کہ نے کورتے پو زندان
 کہ نے کورتے پو زندان
 چہ نے چیخ نہ مشی بیان
 په دل او په برهان
 یا نے چرتہ دستے مکان
 چیخ خربہ دستے رحمان

تیز دروی دو روان
 اسی پاپ خیرگوہش کا
 لکری، دی دی سریو
 بیدا کچری خاکبجی
 سرشتہ نہ سامانو شتہ
 دول وہی بنا دی کا
 شمع غوندے تاری
 کہ نے کورتے پو زنداد دے
 کہ نے کورتے پو کلشن دے
 کہ نے کورتے پو کلزار دے
 بوجہ ہے تماشا دے
 کلیتہ نے موٹنہ نہ شی
 چچے نے کومہ خوار قنعت دے
 خداۓ عالم دے پر داعم

سریندوانه گویا داشت کربلا ۳۰
چه سیلاب شده سرمه و بتویر دان
هزار حیف ده چه دا هسته رنگ چاره
واقع کیمی ده دلیا به سود و زیان
په غیبت او په جمال پئی گلبا و ندوه
دا مکرونه و ده نفس او شیطان
غزیزانو په په شه و بله و زلله
دایمه و اور تقدیر ده سیمان
هسته نه چه داشت و گره نور به نه کره
چه نه زی خف کاندی باشدان
شاه عالم اعظم و گوره چه خس اکبر
په خوتونه وابه ملک ده هندوستان
و دلار او اور گنگ ذیب و ته حیران ۴۰
چه نه چاره واقع شوله تریان
ذ حش شیخان خدا و نجک په یاد کما
چه صمه و اوره په تیغ شوشیه دان
دوه باشی اویشه ده ویتو رغید له
هسته بے حساب حمل شه طوفان
هر چه اهل ده دنیا ده جلائیه داره
که سری دی که پیدی که حیوان
اوم زاد په چه ده نکه و بله و تاری
په دریاب کنیه دید خوبیه خوری ماهیان

هنج تعریف بسته په زلله را و نه شی
صد رحمت شه په یاریه ده حلخان
تردا هموره ده یاریه شرط فریض دست
چه په اور کنیه ده دلاره و سوزی کسان
چه لاله ل اولاده سرمه و سول
خدائی ده کاخه ک ده مظلومان
چه په اور کنیه یونه دل نهاره سوری
مالیدی شه دو هسته مغلان
د تمرود چاره شه ولیده په سترکو
چه نه چول و اور شه میلان
نمد رنگ مشخ و ده افوار هم مغلان
چه نه منه کنیه ده اویمه په باران
قیامت ده قیامت ده قیامت ده
چه انسان کامه هیله ظلم په انسان
و دسته زنک او اسلام و ته عیب په
چه نه زنک په نارو شوه ده انسان
هم دسته لوره لوره غرمه تهدیه ایم
چه و نه لوبیه له و پنه سلطان
له دسته چلپه شنیه نفسم نه زیده
چه اوبه خشی یا خواره خوری په جهان
عالی و ای چه قیامت په په جهاده وی
ولید ما په یک شنبه په دا دوران

لک نم په خاورم اسماه خلیجی
محب شه له جهابه کرم بیرون
چاچه رخه له شبه عنه راکله
اویس د سور په نیلی گری دگردهون
په دهیحال پکی خرینه صوری شی
چه دیسن دکاماری کا نه محظوظ
که په صبره تو رکاته لعل کیمی
لعل نه که په دا هش شواخون
ذ دلیا هرس په ما باندته حرام شه
ذ هرسی هسته کرم شیپه میره دنون
درینه په خله هقد زما په حل شرسته
چه و ماته لولوی صبره سکون
و رحیان ته خان هده گری اسلام شی
چه ذستا پغم پکیه ناست وی سرگون

لک غوبیه په ماهیان خوری په دریاب کنیه
په هوا کنیه هم دخه کاندی مرغان
خرشیده و پیمنه دی د دسته ده
هند و اوره بی شبل هشت و گریان
مرداری ده ده دلیا خوره دخه ده
لکه بیرونه چکی ده کریشی درویشان
منکاری ده زمانه ده همه ده
چه رعنان شه کامه ده چا و ته بیان

۹ ۱۱۷۴
دیانا داره دلیا کار کا زه د دین
خواشیں زما په ملک دی بخش چین
معن کم نه دسته تریپین خوب دلبران
بلکه په دسته زما داشترنکین
مراد له تورو سیتو داره دلبری ده
موتفق نه دسته ده کار په قرو او پسین

که په خدا ته اشناهی دسته بیلتون
ما ده شه و دل چاکیه پوسنون
چه نه یاریه سترکو ولید ما آگان کم
چه هم داساعت مه بیامنده و قندون
په نیکنی دار خبره دلک شه و دم
چه په بیاشی پسته و اخنه سلوون
من ساخت چنان ده حال خبره ارشون
مسکه ترن ورنگه بهتره و پیرون
هر زبون پیده په ما راش شکرت کما
غاشقی شرهیه حده کرم زبون
اویس که لاس پر بد مهه هیله سود ناش
هده چارچه نه لاسه شو بیرون

١٥

دا کارا ڈاپا یا پا او کپرے و روشن
نور خند کا بے کرو کرو و مسلو
په شپنگ کے داشت په ویوسٹ کا
سما پورے کا نکنی په مسلکو
دا زما د قاتل لاس مه په لیدشی
که ترباخ و پل بناج ده سروکھو
دریکه مرگ کے دینا کیمہ خواشت
بانشته خیچ کے پیسے بسته دھکو
ھے پند ش پ کنسته تو رو زالغور
چه جیوان یم د ریحان په خالصو

۱۴۳ ۱۸۲۵

تاج رنگ د میو و کر و لسانو
اور د پورے کر په کور د میکوارانو
چه جیون کر کر لیندہ د کرو و دیو
خوب د (زیو کر د خرم په خرا لائو
په د اسم د نغیر په زلوفکبندو
معطر و کر د ماغ د دیوالکارو
په رضارچ د دخ خبار خلکند ش
سریندہ شه فرقه د حاکمانو
کاره خشی واره بیرونی له نئے
ذ اکوم ستا کر و کرو و میکانو

ستا وصال د سریو کر کیو دے دلبره
ژوندی نه موی جنت بے مرد و گانز
ڈ پیری سبیره عاقل لرہ خضر بے
د مقام دے د سروره دیوان گانزو
په سرپوش محل کیه نوره افتاب ندوی
دا دولت ده تازل شوی په و اکیانو
ھم په د زما د سترگو و پیش خانی
چه و نقش په کپنگ رنگ دے دلابو
مشکن خال د په سرولیوھ سب کا
لکھ مهر په غنزت د در مرجانو
دوازه لب د بناشته تر سرو یاقوت
شمومل ده بیلی د سنا دندانو
دوه رخساره د دوہ سبی د سبی قدی
پر صینه د دوہ شارخ د رخورانو
ڈ لیلی د کوئی پسے په جنوت پیش شیو
په بار بار ش پنکو و په د وعیانو
ماسو اه باره هرچه دی رحانه
واړه کفر دے په دین د عاشقا تو

۱۴۴ ۱۸۲۶

که هر شو په صنرا سر شوم ھ په کلیو
بیا می نه موند ھیچ خبر دھکو تلیو

١٦

چه رنگیں رنگیں مضمون په گلستانه دی
خند پکار دے دیباخ سکاند رنگین
چه خدا ش چاله مرغیه دشجانو و کا
صلی پوره نیمکپتے نه ده په نگین
خوند په خوله دسته په ٹیپه په خواره ده
اپ و خور که د چالخ دے که شیرین
غرض خوب دے که پیش وی کرپهارو
خه حاجت دے په نست او په باین
مصوبی تو ره ھم په بدلاخاک په رنگیشی
خدائی خیکه ده کرمه د داداونم نشین
خه ھب که په درج هورې شه ماھشی
د رحمان اشا چنان دے ھم چین

۹ ۱۸۲۷

هر ساعت زما د خور په ناوونو
د انسان لاسونه شنه شتر مسلکو
ھومرہ غم د پیشانه لایاندے راٹه
چ حاب لئه په خوله شانه په کنبلو
ھفه سترنگه په رنگ و هم بادام و شه
تیبه تویه شویه زما په قتللو
ھد شوندے په شیرینه ده ترقدرو
ما هیچ فین تریانه موند په بکھلرو

١٧

ڈ پیزوان دھکے د سب کا په لیانو
دوازه زلپه د چوری د مسلکانو
چه زما د بار تر میخچه جدائی کا
کافه پریدو ته په خونه د بدانو
که می چرس خواست د خانه په دریلیو
سوال په زه د عمر کرم د مہشانو
سور پیزوان د په سرو شوند وھه رنگا
لکه جیم په قلم بسکل کاٹانو
تور اوپل د لکه مازار پیش پورت شه
شیک خال د محاصل په رخورانو
د اچکوہ چکوی په ڈاری گرم خونه دی
په ارمان ش خبله بیل کرمه رقبیانو
ستاد خوله له حقیقته صوقی شه ده
له دے رازه خرک خبر دی په رشدالو
دوازه لیچه د کیلی مصوبی تویی
دریدھیم سریو پریکپتے د خوارانو
ستاله غمہ په خان زیه د رحمان سوی
لکه شمع په زیارت د شهدانو

۱۰ ۱۸۲۸

چه کوتلی وی په تیغ ستاد چشماني
سرحلقه وی د جمله د شهیدانو

و مردہ نہ تھا مگر خواری شوٹ پہنچے
اوڑوندی پہ رندکی کیک اندر ملکیں شو
ڈھنڈا سپاہیاں ہے لاس پہ تاخت کرہے
چ پانیل هزار خسرہ ہزار شریون شو
چ قدم نہ پہ لسان یعنی لہ نارے
ھنڈے ہے ناز پرور دیر زمین شو
چ مدام نہ پہ سنجاب دیاں خوب کر
وں پہ نمکے بے ستر و بے بالیں شو
د رہمان خاطر بھے وہ پرہیشان شو
چ پرہیشان ورخند جمع ہٹئیں شو

جیونک مه مله کرفتار نه تورو زنفو
مه اسیر شه په کفار نه تورو زنفو
هم په شان نه تورو زنفو پریش وی
هر پیده کماندی انتظار نه تورو زنفو
نه هشر په عالم کله قرار دی
خوک به خه غواصی قرار نه تورو زنفو
ویه بیچه نه قیامت دمیده نه شنی
دوخ به نه شنی شب تار نه تورو زنفو
مکن شمع نه سپن نه شن پاندے بله
کنهه نشته بل انوار نه تورو زنفو

سیاھی نے ہمہ وارہ سقیدی شوہ
ہے پرلوٹ ملے کتاب زماں مذکور
کہ مے سرہ دی کے سینے دکی مے قوری
لوپیشو یوو ہراس ایسا زماں مذکور
چہ رخباری صدیار راخچہ پت شہ
بچطہ شہ اب و تاب زمانہ سترگو
چہ گدازی پہ دا گرمو اوپیونہ شہ
مگر کافٹے دے حباب زماں مذکور
کہ توڑ خلٹ ڈا فتاب پہ روپا نیٹ کا
مع زمانہ خیال لوجہ بلقیں دستگو
مانشے خیال لوجہ بلقیں دستگو زین کو
قدم نہ پرددی پہ رکاب زماں مذکور
چے نفتیزی زہ سرت شوئے دیا راشے
کامان د لعلو شکر داب زمانہ سترگو
لکد بنتی وحشیان لہ مردمانو
ہے و بتیتیدہ خواب زماں مذکور
ما رامچان چہ سترگو روپیچلی کوک
وں عمال ش احتساب زمانہ سترگو

که نظر ساخوک په کاره درویشانو د
خود به دوبه، وقاره دردشانو

صر اشنا چ بی پنهان کا نہ موم
کہ نے خواہ شے و دخ پسروپایو
خدا شے زد کوہ عوات از حال نے کھلے
خیر نے بیو د کر گک لے پریتیو
لے دے غدے زدی خوبی کھنکھبیریو
دو په ماں خیر و کری خدائے ساتیو
پیش دے بدھتہ در وحی خاتم موسوکم نہ
جزئتہ وایقہ دیلی پہ صرعت راطیو
لہ نایوہ خلقہ نہ کیری پستتے
زد و تاسو و ته و ایم پوھیدیو
گوگو نے ساتے پچ زد هم و پیساند هم
الس دخاندہ و در ته و پنچی پستدیو
خیرتہ می چ پا باب نے کتبی خد دی
زد رحمان پہ اندیشتم مدد گئیو

قریبہ مے ذرا یا سین شو
دوبارہ ذرا پہ وینکے رنگیں تو
ماوس نہ بہ دیدن کرم دیارتو
خبر نہ وم چیزیاں پہ کوچ تعین شو
چانپک خوندے خان پالسے چڑاخ لئے
ٹھک ٹوندیں لکھ بللے پاٹیں شو

تار کا عاشق خاطر خود
 چ حلیت شی تار پر تار د تو رو زلفو
 چ تمام جوان ہے نینھی دی پہ دام کیے
 شوک ہے خش کلندی المکار د تو رو زلفو
 ز لہ کوم بوجہ کمندہ سر و کام
 کمندہ دی هزار د تو رو زلفو
 ہومرو زیور نہ پیٹلی ہر تار دی
 چ تسبیح کو خدا نے زنانہ د تو رو زلفو
 پہ تنڈی د محتب کا درہ سانہ
 چ پر ارشی درہ دار د تو رو زلفو
 ملک د صند اوچ جش شے ولی ویزگو
 چ پیدا شد شہریار د تو رو زلفو
 پنگارانو خوندے گھری پہ کمبوتو
 نہ شنی ہیچ پہ ذرا کبکے دار د تو رو زلفو
 کہ بل مارچیل یہ لاسیا پہ پیتو کا
 پہ زن پہ تحولہ لکھی مارہ د تو رو زلفو
 د حسناں تر قلم میک او غیر ووری
 چ آفارگہ کہ اشارو د تو رو زلفو

دینے ته لری حساب زما دستركو
نه حساب ش سلاب زما دسته کو

که زری سترگه بیا و به وی
لکه نمر هے انواره درویشانو
که د زر وی و زنگشند زن لسته
را شه و چونه دیداره درویشانو
که مراد دشادی اخوی غفاره
هر گزنه پیری و بخاره درویشانو
ورست دیدار دیمان خاله تراوغی لسته
چ بیان لے که کراره درویشانو

۱۴۸۱
۵
نه حرم لرم نه جاده
د دلبر په در گاه
د چشمکوی په د زر وی
لکه قدره د گیاه
عمرمه قدر هم ناشت
از برازه عند الله
په نظر بیانده نه کما
چ نه لرم کناه
معنی له خانه تجربه دین
بل سره لرم پناه
که لغه ش سریت کلم
حال احوال ز چا تبا
د بیمان په خیره ملاسته

۱۴۸۲
۶
حمل رخسار سیم غبشه
ت شهائے شکر لبه
په عجمو کیه نادره
په عجبه منتعجه

۱۴۸۳
۷
اس د داع کریه منصبه
سود شهادی لم مركه
له مزدهه د مر که
ل زندگی سره ناسته
اویه نه پیشنه که
ه لکه شوی په اویکه
په دریاب کیه ناشتله
نامه خپرسا کلابویه
د خیره د دیجمه
نه تش خان و زل اقیره
نه لکویه شراب لمشقہ

۱۴۸۴
۸
په هر زر چه د یار مینه ش غالبه
نه مینه نه هیچ نه دی تناسیه
نوره وا ره مرتیه ده ورن هیچ شی
که خیر ش خوک له هیه مراتیه
لائقه شه عر کری خیره ناشتله
عاشقه بیوه پایه د مجاشیه
د طلب له کوتاهیه ویره وکره
که هر خو د لاز کوتاهه ده طالیه
عشق ش کنده خزانه ده خوار هفده
چه خوکنده خزانه شوه توغانیه
وابه خط ذهنرو پیلو ترخط ناشتله
که هزار کتابونه کوبت کاتبه

۱۴۸۵
۹
په دغه لاده به وریشی وحدانه ته
که خوک یون کاندی په لاره درویشانو
هر گفتاره نه دخانیه در قبول وی
چه قبول نه وی گفتاره درویشانو
که گرم بازار په چهان نشته
لکه گرم دهه بازاره درویشانو
په یوه قدمه رفقاره در عرضه پوره رسی
مالیده دهه رفقاره درویشانو
صوصه خلق نه طوفان کاپس له مركه
چه بازار وی په مزاره درویشانو
پا داشهانه دهه دنیا وایه پرانه دی
لکه خاوره په دریاره درویشانو
هر بیار لرج خیز په چهان شدته
خرزان شری بیهاره درویشانو
که چیخته د باغ گهوده به شهیشی
که خوک وویتی اکنواره درویشانو
چه دنیا شه که ده خواره دیباره ترکه
صد رحمت شه روزگاره درویشانو
که قاروی و حل تکروره حال نه خشنه
را شه مه کوه انتکاره درویشانو
په هرچا چه د غضب لینه کاغریه
خطا نه دروی کوزاره درویشانو

۱۴۸۶
۱۰
په زیره د لفربیه صرتیه
په تلاشه ب طلیه
دغه داو الیه ده
ستا ذلبو نه سبیه
اب حیات چیهات بیاموند
زلفه تورسته ترقویشیه
خ دیسی ترپیه حمام
زیست رانیو لم کوکیه
ترمشرقه تر مغربه
ذ بشاشت گهه د نشته
مکر مهر شی له ریه
هد خلامن شی لغضبه
موند نه دشی ل نشیه
چه حصلیبری له مکنیه
مکتب جلد مذمه واقی
خشش سوا سالم مذمه
چه د دم نه دی په مطلبیه
رحمان گنگ دهه د ادیه
ستاذحس په تعریف بکیه

۱۴۸۷
۱۱
په ورخ نالسته ب طلیه
اس د وختانه له دواره
هم له روزه هم له شید
ترمیان ویک شوش مدینه شیه
نه د دشته شه ویک شیه
په مذهبه کهنه په مذهبه
سیادت په ریا شده
صلام بندیه سبب کیه
خیر نه شیه له مطلبیه
وا ره تی شویه شاره
اس دیون کا به جلبه
نه وویه وریانه ناتنه

زه و پیشتم به اصل کنیه خانی سه
خان به خوشبختی پر گوته له تربایه
شود خیال داشنا گوچی پر ایمه کنیه
خیر زده کنیه ته د اوپنیه لستیله
نه رحمان نفت به هلاکت تعب و بین شن
که ت مترکه ورته پورته کریه لخوابه

۱۴۰۹

درخ و تیره به شوق کردش لخوابه
خدائی به کله یادویه خانه خراب
په شتاب شتاب دندادی که بوهیه
خافل مه شه دست عمرله شتاب
دلنه دم و قدم دوایه په حسابه د
پل غلط له لاره مه بوده بیهابه
راسته خداش حساب ده کتاب کنیه
خیر زده کنیه له حسابه له کتابه
خو په دا بهه ایده له ته ده شفاهه
په قیامت په و سینه نه شی سیبراه
اندرون به له اوره هی دک شی جرق
چه شن وک شرت لمشابه ولکتابه
نه دا خیل یک و بد و تله په خانیه
چه نواب و خوش بخته کله لدعایه

من بهتردسته نه عطفه خوک په پت شی
په یاری کنیه و خداش لکلواک په پت
دا سقی چه په اورسوزنی شوار نه داده
چه په اور کنیه سوت په بیه نه پیه
خدائی هاله ذسوسی بارشی په درمندی
گنه ده در درمندی تر بیاده ده
خود پرسته دلیل وجود په تیاره و بینی
ذ مستانو از په خداش نه کام خاطره
په دیدن که فردوسی پیاره دست
باخ خوک شداس سه دیار له وصاله
ذ دیشادی په واره اخه قم غلی

دله مل دچا مل ته ده تر مند کنه
خدائی بقی په دیوری نه شی رحمان
خو خلاص نه شه ده دیلا له گهنه
نه رحمان په سل حلقوه ذلقویه دیم
لاد یاسه په پیزدان شه بله تنه

۱۴۱۰

چه خل نه ستاد خبوشه په گوته
په تحقیق توره بلا تیزدی سرمه
چه په توره شپه په توره بلا سرمه
ذ از دن دن امید په خد وی وهد ته

۱۴۱۰

هنج نه مه پیشنه له فروضه له واجبو
په صفحه عاشق که خدائی و ایمه
عاشقان شرسو مال و بیارت تبردی
خداش ده طائفه نه کاند کا ذایه
زه رحمان ذچل صاحب په رضا پیشتر کلم
شه په کاردست پنداشی خیله صاحبه

۱۴۱۱

چه نه ولیده ستاخن به حسابه
له دسته تصدیه تازه پیشنه له افتایه
په ارزه ده مونک سترنگه خوشبوش
خچه سره ذهنه په وینشده غرفایه
ستایه خم نه سترنگه سرسه نانگیه
پا چیزه دی سیاه پونه سره طنابه
که د لطفه په چیز و تاب ملوهه ته
وینشده طلاقت لری داور له تابه
زه چه خداش ذتاله فرسه لشکرم
خوشحالی نه نورنایابه شوه نایابه
ستارخی نه ذهنه فراق په ڈیا شنه شول
ذ سینی اثیره پا شنیده له ابیه
ماه خورشید ده په بنائیت پوره شمعیه
حکم چه پنه کوی سر کوچ قایه

په هند چوان په خیرنکه خواب و کنیه
چه په دا جهان عاجزنه له خوابه
چه افتایه پوره نیزه شی تریوکه کریه
چه من سیبری لره تیشنه له افتایه
ذ کاغذ په کشنه سیبریکه رحمان
ذا کشته په د مرکے کاندی غرفایه
په ازار ذه چا راضی مه شه رحمان
گه خلاصه په پیامات غواصه لدعایه

۱۴۱۲

ماه دهر قم دهله دسته په لته
ذ پیاسله ذ مراجی له بیرکته
که اوبیه دی ذ مجاہتوه هنست کنیه
ساده رویو و ما را کنیه به هنسته
هدیه یارچه و مام د میر د راکر
ذ دینشو ویش سه و چیزه به هنسته
په خوبیه د دینا له نه کنه خاص کرم
لاره بیامونده بیرون لمش جهنه
ذ دینش له دیشنه سه خندانه
لنه شمعه مقراعه له خصوصیه
په خیزی سه کل په خیر دی شیری
ذ همزی په خونه کنیه ناستی فرانجه

۱۴۱۲

هر سال چه سوال دن ان کا له امجان
کویا غواری په کچکول پئے او مکد
له اسماهه چه خوش طبع د وفا کا
دقه همچ ٹے طاعون کنه پئے شکه
له بارانه سره هسته پیلی ووری
چه عر رخم ٹے بتروی ترقیکه
که په جا ٹے شفقت مرحمت وشی
ظل جو شے بتر وی تر او زبکه
مور یہ نہ شی هیچ سریتے ٹے قناعتیه
که نہ خونه وی په سیم وی په زر چکه
پیا په نہ موی کمال یے کشیکه
که خیمه لے وی ڈاشرش ڈیاسکله
که جهان په نر عالم بالندتے فراخ دت
په تک چشم باندستے تکش ترشیکه
ذدتے دھر په یارانو کنچ اپ دشتہ
که شغواریه تر سما و ترمکه
تر شے او پھڈا عاشق اپ ونک دی
خدانو دنہ کا خوک پے اپ بے نمک
دا درازت اندیشیت مه کوہ رصانہ
ذ دنیا چارے په تله دی تر مکد

چه ٹے خونه ڈسیلاپ په نی شووکه
ڈھاب پتاشہ کوره تر دمکه
هیچ پکارتہ ده دیسا ڈپان په سیوری
که تر لاندے وی ڈاوسنگو ویکه
داد لاندے به صہ والوچت بیت شی
مکر سرو دی چا وکیلے تر فلکه
چه په اصل خداش نکوردے پیدا کرکے
خوک ب شخ خوری ڈسپھر لبانکه
چ دینم ٹد دوست نمائے وی ارجلے
ڈھو احتیاط یویه له کومکه
راشہ والوچ دنس و خونے تاخوڑے
ٹھو د نہ ده خوله ڈاگوری خاور و دکه
هر جو دکھے ڈاگور په خاور خوله شی
په هفو یاندے حرام ده نوره خکد
که ذرخوک و مبارکی کا و بلہ نورے
و رعنان ته ڈھپل یار وی ویکرکه

نه ناچع په ماکینه کوئے کینہ ناکه
په کینه به ائینه نہ کوئے چپیکه

په ظاہر لایس غلط د نیامہ شد
ہیات نہ گوره چه بخفری د کیمانکه
اولیا، په جهان ٹکه خیکد نہ دی د
چ پاک ژوی خیسرنگاری د نایاکه
میخ و فاٹ لہیچا سرے و نہ کوہ
ترو رچان په نگہ دان کا لہ اخلاقکه

که په چھر کپے خوک ما پتی لہ عالا
حال خود دست چه ناتوانم په جمال
زه چه نہ شوم تبیدے لدیو خسہ
مینی تیر کرم هم ترسه هم تر مال
د جنت لرم نہ عذر دے چاہا یم
چه نہ ڈر همقد را کاندی نونال
چه سے لاس د مہرویان پیچاوی کریا
لاس سے ووائے له الہ له عیالہ
زه ڈیل په دیدت ٹکه شناش کرم
چه ڈ عمریقا نہ ویم تر کمال
چه ڈ ترحتہ ترجمال نہ خارہ شم
شوندہ بیم که خوبیو تر جمال
تے و ما ش نصیحت مه کوہ نالجھ
عشق په نیاز دے له ثوابه لوبالہ

خوک په د جم چاٹه تو تبری المی
خپل عمل دے چه دنیا نے کوھا لکه
په خندانے ڈیبل په اور سرہ کوہ
خندانے دکل کریوان پان کویسیہ جاکه
خک سینخ شو اول دھبای سوکے
چه له یعنیه په دریاب چوی تاکه
که نت زنک کیتے زریخ بیانی اوجہ
لکه خغل سریو په چارے له شاکه
بالادست بد شه هالا په نور و نو
که تعیلم د نیوسی، واخط ل تاله
پیا ب نہ موتے ڈ ترکو واک او حکم
خر و نہ ووخت ذجهان لہ چندواکه
ڈھنڈ جهان ڈوندو په هف موی
چه لاس وکاری ڈستے جهان لٹوکه
تہ چه ڈغوریک سرو مال پی عاشقی کنی
عاشق دا هیچ چرے د کا و اکه
چه دا هیچ بزرگ پیلس و کوئہ بیاٹے
اول غولے پاکیہ کوہ لہ خاکشکه
په دوک، کپک په ورنہ ش تر تقویۃ
خوضیں و خالی نہ شی له اشارکه
دا اهدہ وارج جاپ دست چلیدنی
نور د حسن بالا تر دتے له افلاکه

۱۸۱
۱۸۰

شمع ڈالبرستگه عاشق پر بروانه
خان پرچل جلا کاشنے خونه ویرانه
مطر پد معنی تینی ڈالبر عینے بخور
شنه صدف ڈالستگو مارچ پر بروانه
علم ٹے ڈرڈ دینے ترچشواری ویکریت
اویسی نہ وی دینے لے شوئے دایانه
نے پر دلے ستوکو سیندا اویسی بروانه
وی ٹھے ڈاصل موج وی پاپ خانه
شود پیشہ ڈالستگو ستاغه ویکساف
خانہ ٹے هیش اویسی پهیزی روانه
خیریہ دیدن و خوار عاشق تے اڑاک کوہ
تے دلبر غنی ٹھے ڈچل غنی په خزانه
اویسیہ فریاد دراندے دور کوئی رجاء
هیچ پرواہ نہ شی پر واله مسنانه
عقل نیحان شے پچاسارہ مسلوب کو
مهکو مهکو مهکو شے پیدا یازانه

۱۸۲
۱۸۳

دریغه ولیدت پوچل ھنھے خونه
چھے دراز لری مئکان دزار قدونه
لکھ چھے لہ غم په غذاب یم
خدائی د نہ بردی په چاھی عذابونه
گلگوٹھے ھیچ اثر ویراندے نہ کا
کہ لاغنہ شے ٹصیف کوم کلابونه
په یولا ھواب شے د دکا ھزار سوالہ
ھسے کاندی ڈ سوالونو خوابونه
ھیچ پایاب دفن فریب شے موندانہ
خوک بھ خواری ڈ بھر پایابونه
کہ لوستگه وبلہ کیردم رانہ وائی
په یاری کی عالم شے کاندی خوبونه
مال وملک شے سہ دارج اوبہ یوسی
له ھفوستگو چھ دروی ٹیلابونه
ڈ ابروو و ھراب تھے ٹھیجوان یم
ٹھے نسبت لری بیان او ھرا یونه
ما ھارا لہ پارسانیه یولاس ولی
چھ په لاس کرہ مطربانو ریابونه
ارغوان جاھے واغوستے رجمانہ
بیانے جوک کوہ ستاد قتل اسماونه

۱۸۴
۱۸۵

ژوندی کاندی ڈ دیا کارو بارونه
په مرو پریواته ڈخاورو ابارونه

چھ ٹھاصل ڈ شوپ شق اویه تھی کی
پس لدے ٹھاولے ھرج ٹھی پیچانہ
شنج اویسی ڈردو وظیفہ او ڈکر ٹکر
نے او ساق جام و بادا چنگ و ترانہ
نہ و زاخداونه ھیجن بی دوی و مانہ
دیوانہ بھ وہ ڈھنند ڈو ڈیوونہ
کیج ڈو ڈھارا شے عاشق ٹھانکی ٹھیں
ٹھ خوارا ڈعقل شے ڈعشق یوچانہ
ٹھ شمع ڈیار لے لاسی په صوری ڈھانقاٹو
ھیسے لذت کا لکد ڈیلو پیمانہ
خانے ڈر په ڈھوشم په سودا ڈیار لے ڈنہ
بل مقصد شے نشہ په کھبپ پت جانہ
ٹھ ڈر ویرت پیٹ پش یوچی ڈار شیش اشوم
تل ڈ لوند و خوت ڈر په ڈیپانہ
ڈھنڈ کا ڈاھد کہ ڈیرو ڈخت ڈیارہ
سیز شندلے ڈشی په اوریل ڈھانانہ
گورہ ڈمنصور ھیسے په دارانہ شے رجانہ
مہ کرہ ڈاٹھنچ خبرت په ڈیسے مسنانہ
بله فیانہ ڈھاشق شنہ پھانہ
بے نام و نیان شہ کہ ڈھاولے نیانہ

۱۸۶

دراز قد دراز میکان درازے ڈلف
ویسے شونتے ڈھا خولہ وار ڈھانیونه
ڈھانان شمس و قمرہ تر قریان کوم
ھم ڈیکھ کے سر واپہ سوہ گلکونہ
چھ ٹھے ڈویتم په ڈھنے اویسے دروی
ڈیسرو لہ ڈھنے ڈوری بارا ڈونہ
کہ ڈیو ڈکنے ڈھو ڈویم په ڈھانکو
ما یہ ڈر کنے ڈیو ڈیو ڈی ڈیزونہ
ڈھیران په ٹھیپ ڈیو کری ڈی ڈیزونہ
یو زمان شے پاندے نہ ٹکی ایخونہ
تورے ڈلف د پیسپنونکو ڈھانکی
بناماران دی ڈیچنڈ پو په پیاخونہ
کہ خداش ٹھ ڈجداشی پر اسان کو
وچمان و تھ اسان دی ٹھو ڈھانونه

۱۸۷
۱۸۸

کہ لہ ڈھنے یوہ خوا ٹھا ھیابونه
خداشے بھ ورکا و خوبانو ڈھابونه
کلہ وی چھ یو په رنگ ڈھنڈ ڈیاری
کہ ھزار شی په اسان کیپ افتیونہ
په گوراب ڈ ڈخان نے ھسے ڈھنڈ
ھیچوک مد شہ ڈھری په ھیچ گورابونه

خالدند تو روستگو چان نه کو
عالمندند و رکبی په تو روته
پو د حسن اور ش بکر پ جهان کنی
پ دا اور باندند سه و سو د بکر تو روته
له ذیار په مینه غل کرم رقیانو
گنه نورته کوم را پورته و پورونه
ذیمان دعا شقیه هی غیر شنه
چ برویانه شو په هر یه هر کت شرمه

۸۲۳ ۲۲۳۱

په خاطریه غلبه شوه ستاغونه
اب رخداش دیاره سکباده قدمونه
شد خوقیاس زماده دیره او بیبو و کرجه
چمه چرت دو په تن کیه دا زیبونه
هرچه متایه دم زنده دیه رجیوی
که بی تا په خان بیکه هزار دموونه
که هزار دموونه په خان بیکه
نور به نه کام په دموونه قدمونه
له قسمه خلاصیه هیچا نشته
که داخل شی دیکه په حرمونه
سربت کله په کوشش ترخایه رسی
شو دخداش له لاسته نه وی کومونه

۷۲۷

خویه شوک په ستر گو فروم له غی
خویه به تل دینه ذرخ شاخی ل استه
سره رخمان دروی ذ محیان په تیره تیره
نه شی گکهان شی یا الله الخلیفه
اور ذ جد ائمه په رخمان ده لکیده
وقت دسته که مدد کر شی یا میران یه لوبه

۱۰ ۲۲۵۲

یادویه په خوله مکه او مدیشه
نشکور بیوت یه ذ عورت په سیمه
ذورند سر نکه خنچه مراقبه کرمه
پت و نقش ذ رخه رخت ده رنگیده
ذ اطسو قبا غواره نه شه موکه
له ناکامه د خرقه کره پیشنه
عبادت د خو تیره تر معصیت کر
له خو و سده و خان ته اشنه
کینه یده ده طک جگ حرامه د
نه له نفس او له شیطان سره کینه
ذ صوانی کار له نفس سرچگ ده
نه زمان عنده له نقش و سکمه
ترنیا کلو نازیه و ده بهتره
پاک دامنه په هیز کاره ارتبه

خوک سر تو پنی بیل خاور و لرمه دروی
چا کلوده دی په سر یه دستارونه
بنه تو پنه ذ سکه و رویه سره نه شی
بلکه دی خیله اخلي ازا و نه
ذ یویه د آسنه له پناخ پیدا کی بی
په چون کنیه هم کملونه هم خارونه
صومه خلق هر ده و روح له دنیادروی
چه شدند په چا حساب شی د شماروند
په یو واره شه په هرچه بازند شه تبریز شه
هیشه په هیچا نه وی دا وارونه
دیر تدویکی بازاریه تو سرت بر دی
خوک و نه کام په ما فیض دی بازارونه
جدلی د اشنانیو هر دم کاندی
په رخمان باندند ذ تو روک گوزارونه

۷ ۳۵ ۲۲۴۳

رکوی د بے دردید پیغورونه
بلوی مه په تندی باند شه او رونه
نور خداش داره خوبیه دی د زیولو
چه ورزیه شی ذ ترکویه قورونه
هر کاه لپه و کت ذ زیرو شیره ده
صشمہ رایان سه ازمی نورونه

۷۲۹

چ تو انگر ذ قناعت په خزانه شی
نور بد خه کاندی دیتار او دمونه
قسم و خوری له تو بانو بیا سه مات کا
خه باور ده ذ رخمان په قسمونه

۱۰ ۲۲۶۲

نه ب نوره شکم په بتنو باند شه مینه
کشک خوک کیلی تو روی و روان کا لاجیه
ذ لامه ذ نوره کرم په خوبان باند شه مینه
مینه ذ خوبانو چجه ذ سرمه و بینه
خالدند زما په برج خاشقی کره له ازله
خوبیش یم په دا بخونه که ترخه دا کشیه
زهدی که تندی هم پیچه خونه خوندی
نه موی خوک خوند بدل دخونه له اگنیه
راشه خوی زما دیاره فال و گوره
تلل دیاره کله له سفره والشیه
پنه تو بیه شه شی په قش داره گواره
مره بویه چه واخن دخم پیت له اگنیه
ذ نکه هف سوزی هرج او رویاند سه بیل وی
روش خلاقه شوه ذ رغوره تماش بینه
نور عالم به شکم زه موبید ذ هف کنید
هرچه وها را کلو بیگام له نازشیه

٢٤

٨ ٣٢٦٧

چ په تور خپورت زی توتے بخدايه
ش فر زده چه دا په خانه کوئه که بخایه
دا خوشته چ به تل ترتله پا ش
که بیا پائے خورسلو گالو پایه
که دسل کاله شی عمر خوبه تیرشی
دغه پیس به بیاخه کبته داته وایه
سم دا لاسه چارتنه شی مرد خند
چ بیداروی و غلم وته له ورایه
نه په اصل کنیه سره شه خاروته نه
ذچار پایو چارت مه کوه دوپایه
مرتبه به ده چ او زمیری شی
زی په خوبو په غورمه تره هایه
مور به نه شه په حرص به قناعه
اکه په تخته او ریگ زیب نامستگایه
واندنه سراتله لره توپ تر و تجان
خوسفر دکرته نه دله لدته مزایه

١ ٣٢٦٧

که دعقل خه اشرلیه و سرته
لاس په سرمه شه ده گلکی ده درته

٢١

له داشته ده زیبار و دو شه نه شم
خدالش زده خه به بیکلی ده بارته
خلوتیان لکه بردہ پکتے خرگیه
غیره نه خیزی ده حسن و بازار ته
نه ده چ ما پیش ده یار له حقیقته
خوک ده یار خبرت کاندی و اغوارته
رده وشم ده عاشقی خه همه ده دعا
چه شه عقل ده چاری و مقدار ته
زه او یار چه سره تیل غمیه شه اگرد
پاروماته خیرانیزی زه و یار ته
ده دنیاچارت هم وار په وار شه
ما ز یار خونه نه پیر بردی و اور ته
رچمان هی و زکارچه شه ده لعنته د
چه خود و نهی ناصح خونه و زکار ته

٧ ٣٢٩٢

مع ته و که نسرا و ایم دنس لکه تازیار نشته
که دکه په سرو لو دسر و شوینه لقا شته
هر خوک چه دا لکه د اتشین رخصارت و ای
بیچ و ای د اور په چه کیه و قدر طبله اشته
ذلک د ناقه خوک سره همه دکیه دا کار اشته
وله چه د میک سره همه دکیه دا کار اشته

٣٦

ذ دینداره ارتبه تریو سه کوئیه
صدقه شه سل سه دینه ناریه
نیکوکار سه بهتر وی که خورد سال وی
تر سپیان ویریه پد کرداره دیر شه
پد کرداره دک صد ساله وی و رچان نه
خرگند بیری لکه طفل شیبته

٧ ٣٥٩

اک دنوس او د حرص په هوالو
په ظاهر صورت فربسته معنی دیو
شدادی حوصلت و بینو د ظلم
خیبرنه شویه د مسکین د زیب لاغریه
تاق خان د میر غوثه دود تریخ کر
په دسته خوی به بواره شه لسیو
فر وجود په د په شه رنگه حصلبری
چ د لیک دیار د دره دواه دره و
په ظاهر صورت تدرست په روح رخو
دریه و سویه ترزویه بولت لاندے خیو
ذ نیستی د مکافانه هی خلاص شه
چ هستی د خنابه دی ایبره و
نمیه مشیه د ودنه پا خویه لم خویه
و رچان وته پیپله په ناره و

٢٢

په نظره هموخا و اوره سو زرکیه
هرچه نه لری نظر د سیم و زرته
په منته جام د زهرو خشنه بشد
نه هفده جه منه باروی و کوئیه
ذ بیوست له حاله زده کره دخ پس
وایه جال د زمانه و براور ته
دست غلک و چاته خی بخپلی شدی
چه شه نه دی پارووی خی بیرون
ذ خوار دعیی شه و کیه همکنه
که د پور وی دیوست جودله درته
که له خداه د و خلق و دنی خی شه
له فردوسه د بیخ شی و سفرته
هیشه د پریه در گریه ریتن
ذ استوگ خانه بیه نه مویه هیجره
اکه رچان کوئه گوکه خوک دیه
له د رکاهه د سرمه اخله بل درته
ذ دست بدن منتیه لقا باند
چه له خپله دره تله نه شی بل درته

٧ ٣٢٨٥

چه نظر کیم د خوبانه پکه شه و د کارته
حق پیران د خانه پکه شه و د کارته

وہ بیٹھنے کے دچھانی ستابیدن دے
جسے داکور بکتی بل جو چار او مثال نہ شد
جسے جو خواہ ریماڑ سترگو سروہ تھے یہ
کہ ماہر باندے غیر نہال نہ شد
جسے بے خط بے خالہ ہے زیب کا
چچے ہے مجھ ش حاجت پیخط او بے خال نہ شد
کہ افتاب پہ مجھ یعنی هرہ وہ وحش زوال کے
ستاد حسن پا افتاب کئی زوال نہ شد
پا یادو زمانہ ہے رنگ مشقون وی
کچھ پ زندہ کئی مجھ غم د وال نہ شد

ما پم غیر پد غور و ستا سمو او زید داد
هی ریگ بلبل په چون کتی خوش گفتار شنسته
ستادین هغ کاچه سر په ته شهی
وله چه دسر دخشت هوره و ته لارشنه
دا خو خدا شه ده چه ستا زخدا ن

$$= \frac{1}{\pi} \int_{-\infty}^{\infty} \frac{d\omega}{\omega^2 + \Gamma^2}$$

تات په غن کېئي خاچ سب د جمال نشي
کلکه ما نځخه د صير بجمال نشي
د سراو د هال ويره په مامه چوده
برهه ما نځخه د سراو د هال نشي
د په دامېب ل ويره سره زړوده
په ستا ويره د ثواب د ويال نشي
د وعده د ټیوچه چارت یو سامت کړي
معه چارت اميد یه په کمال نشي
ناعم که راته وکوره د لږه
ه کامه کېئي د ثواب ده ويال نشي
ثېهید وحال تکړو هحال شخ ده
هستا هسی حال زما ده بله حال نشي

کچوک لاس له سوده و کواری زیان نشته
نه منگ پاند چه قلک او توان نشته
و فاخیردارد به خوا ته دروی
اماتع ز ماتع په دوکان نشته
هدجافله اشنایه پیدا کبری
ما اشتاره هر چیز غم و همراه نشته
تکرخان و خلاصت پاسی په امان شی
کلهه بهله خوا که عیما امان نشته
غد بار به و کومه خوا ته غواړم
چه چه همیره منزل و مکان نشته

دلیان کا ہر ٹوپر دی پوجہاں کئے
زمیار غوندے کے دلبری جہاں نشستے
چہ میر قدری میر لعل سرست شوئے
دھن ہے کی اتفاق یہ انسان نشستے

عشق عاشق ہوا یو ہے چکستان دے
چہ دیاغ و نہتے لارڈ خزان نشستے
عاشقان یہ عشق کئے اور سلطاناں دے
پہ دن یونہر کی نیستکار اوناقون نشستے

کہ ہمیں خوندے پہ عشق کی کھاڑاں تو
ذلیلی ہے دروازہ کی دلیان نشستے
دانیاں وہ رخصان یہ قال پیغمبیری
دلست سارہ ہڈی ناصل و نوان نشستے

ویه مرد چه له عنده زنخ و اخون
نه کنونه دسته مارونه نوروه نشته
همسن ة همسنات صفت به خوکم
کوتاه و اینه چه شمارونه نوروه نشته
مرطیب ته چه خان و پیشم دا وانی
چه دسته و لازم دسته نوروه نشته
هر لوزه چه درزه یه غوره و خیره شم
ووی ة محبت بازاره سه نوروه نشته
حوار رخانه که به تامینه پیچا و کاد
مین ة قتل سزاواره سه نوروه نشته

بہ دین کیجے جو دبارے میں فورشہ نشہ
مرچ دے ڈیارڈیار دے فورشہ نشہ
پہ وہری و مصالہ نہ نظر کرم
و درخٹ دے بل اکلزار دے فورشہ نشہ
کارخانہ چہے ڈسے دھریلوں کیوں
صلکی ڈھنگ سرکار دے فورشہ نشہ
عمر صدیگانہ پیدے ما ہی چارتے کاٹنی
امم علیم دن القارڈتے فورشہ نشہ

۱۷۹
عاشقان د بیار تر سیوهم خاریزی د
کهنه هاد رقیانلو خم بپروا کر که
هم په دانه نهاده ایه نام پلند شهد
چه قبوله خندلیب د گل جفاکره
دیره هندی په جهان گرچه د چایاد دی
عشق عالی پایه د هیر او را لقا کر که
زه رضاب په ستادن شاخون شوم
ستله روبه درست جهان زمانه اکره

۱۵۲۶ ۳۳۷۷

پار تر و جاریسه هانه زیاعت کر که
نقی دار شده هد طمع د چنت کر که
علاقان په وزانه خی په یوره سوگری
په دنیا کیه سر اقام د اخترت کر که
سم له ایسده هار گرمه دیره هنکله
خوا لاه نه غربیب زیمه د فربت کر که
چه فرشت ملامت د دیانه سه و این
لا پیغما سرخاقو خیسز ملامت کر که
چه غلیق د دنیا په امرومه
خوا هم د عمارت ملته عمارت کر که
شده به کوئی د قیامت و ویکو شیوه
خواهم د جهان په خان یانه قیامت کر که

گشکرم هم شنیده که مسکنند
و انسکن د ده دلیله په کاره د
دو دشی مینه سه کاره اورینه د شوشه
چه شه ولیده ریشتی خلده په کاره د
که ریحانه په جهان پیور پایه د سرمه
زندگی زما یه تا خه په کاره د دا

۱۵۲۶ ۳۳۷۸

چه شه هینه خدا په تا بانه په باره
منکه ها په هفه و روح خیله رضا کره
اوسم دست راضی خدا کیه و فا کر که
ما دست اجضا قبوله په و فا کر که
گل په لعل ده گوهره که خوش پیزیری
بله ما چه تا خندانه که ما تیار کر که
بله هاجه دستاخم په هوی پیزیری
کوم و گرمه په هوی د قم سوده کوه
دو پاران په داریکه نه دی چا بیلدی
چه یو چه درست بسکنن که په د عکره
ما درست جهانی تشا و تاته شی کو
تا درست جهانی تفعیه مانه شاکره
نانشنا د شد خواری په باره داشکره
خدائیه د شد خواری په باره داشکره

۱۷۱
زما ستایه بکوئی خی هر دم تیغه دست
هر نفس دخیل نفس لایخه دار کر که
ترخودی په هورته بله بلا نشانه
خادی د بیه خودانو په دیار کر که
دایخته و شیه زوندون چه خیست دست
شکونه په د نعمت د کرها کر که
که غم خوار غواریت په غم او په اند و چی
شیبیده چکه د شوابو اختیار کر که
خوا د دو دسته غریبی په جهان گئه
ننداره په هرساعت دخیل نکار کر که
هندخونک دست په تهمت پر و ایه شی
غور په هیچا بادن مه باشیله کر که
مدی چه په زیه و روش معنه و این
گوش و هوش د هنیانو په گفتار کر که
په وفا دی کاره د هر یاران واره
چه د پس ل مرگ یارانه هقد یار کر که
و همان و این د دشی چارت غلیق دی
البه په د اخیره اعتبار کر که

۱۵۲۶ ۳۳۷۹

نه یمه یاره ستایه غم تازه
لکه وی هرمه گیاه په نم تازه

چه د یک و پد پ تله کیه تل شی
خود پیله تله واخه عدالت کر که
که لیکت در حرص دروانه زورشی
سر دانه په قلعه د قاعده کر که
داب نمشی جه ساخته وی د حقیقی
که حق خواریت هم مم خی په حقیقت کر که
هد زیه چه عرش الله و سکونه کوم دست
خوا یوان شی د چنله زیرو خاده کر که
ولهندی هم واپس استاید خیر سری دو
نه هم پاچه د هفقوپ خیر همت کر که
د دین چارت شو که وا ره قانی دی
پاره پورته شت په بیل یک گهکت کر که
په طیب د عاششانو دارو نه شی
د رومه بلده خوا دارو د خیل ریخت کر که
خود حق موشنله ته دست بی خدم مهنه
په د هفسته جهان واره لته ایت کر که
اکه ریحانه اول ته نصیحت و ایله
دند پس بیا و بیل ته نصیحت کر که

۱۵۲۶ ۳۳۸۰

ساق پورته شه د میتو جام تیار کر که
غم هیچ مانلی نه لری توارکه

۲۲۳
خندخت دیار پ مینه کنی خدا - گلپیتو
چد عاشق لرها هم در دشنه هم دواشوه
دا باران نه دسته چه ووری له اسانه د
د مرغانلو په وصان باند شیلا شووه

۲۲۴
په حالت د عاشقانو نظر بوبیه
په زیارت د شهیدانو گذر بوبیه
بے مرشد د خیر شوک د مرید اخلي
غوش په غم د خرزنا تو بید بوبیه
بے رسایر رسیده ویارتہ گوان دی
په کوخته د مهر ویانو رهبر بوبیه
بے هنزا چا دولت موندنه دست
په خدمت د صاحبانو هنربویه
ست له سترکو شه گوره ملانه علی
له دسته همه سیاه دلانو حذر بوبیه
پنه چ سترگ خطا شه ملا کوت دنکو
لیر په ذره د ظالما نو اشتبویه
ستا په داغ په هریو زره مشرف دشی
دغه تاج د بزرگانو په سریویه
چه خیر د بچان نه اخلي یارین کا
بادشاهان له گدایانو خبر بوبیه

۲۲۵
ماعیلا بچان غوند هم خواب کروته سلو
خیل خیریه کوم بون عشق ترک ولاده

۲۲۶
اول ذره زهیروں مینه دیار شه
بایا له هینه جارویان به لریه چ رخنه
مشقچه چ دعا شپه مکافه فریه
عاشق و ته خلکان په همه کارخنه
چه بیها د خیل اشناهه رهسا کیویه
بیزیه د اختیار دیس بل اهیار خله
چه و پجا و ته رضا په گرسی هی شی
د مسجد د میخانه ترمیانه لرخنه
نه خی خان و مشلانه نامه بولی
چه به حول و کیمیده بی نرمه کفار خنه
در لر له عیادت استغفار کرمه
چه و خلق و ته تسبیح منزه ارخنه
بار بیه نیاز دسته انت عبد الرحمان
بادشاهان شنگل پالکو په تو خوش

۲۲۷
که خد و ائمه له همچونه و ائمه شه
له دسته درجه بیه درمانه و ائمه خد

۲۲۸
چه و خشن ته شه گوره حیرانیم
راخیر گنده بیوه همه تیاث شووه
خند دحد او دحساب خیرخ نه ده
بیه صبری شه ترحساب په همه خواشوه
قراری شه په طلب کنه شوه حرمه
بے خنی شه په مدن همکنیه خواشوه
چه راکیت شه په شیخ دعا وو
هد خنیه شه و نه ویشه خطا شووه
لک بیچ بادام شه مغفره بے حاصله
شیه پوچیه بے حاصله شه دعا شووه
عاشقی چه شه له خلقویه غلام خلا کرمه
هد خلا شه په تمام جهان رسواشوه
خه بیه به له نسیاوه ماله مووم
چه شه نقدا په ورعنی کنیه نیشوه
دره بیزنه جارو شه رانه پوره
په نصیب شه بدنه و داوه داشوه
بیوه بخچه هرسپی لرخانه و رکره
زما بیخه اشنائی د خیل اشنا شووه
د تدبیریه دام بیه خشکل کنیوی
مشوقه چه شه په مثل دعنقا شووه
چه شه زرکچه زیر رضار فدا خوارو
عاشقی شه و ده په باب زماکیها شووه

۲۲۹
کله په شاهده سونه گنیه رسیده سلاوه
که مرشد لونه کلکه جرد په بیرونیه
ولج په غوغادی چه راطلی په دن دادی
نه شه همه دهه قاریه نه داره
کل ایس په سرخبله کلبردی تواضع کا
کله ویله کلبردی ایس په توعیت چاره
خاویه د ام د چه خیزمه په فریسلانو
دیست شه په شلخونیه در دهه واله
شلشکه کلرگن سعادت دهه شلیه ایلی
پیش په شی همه دهه واهه هم پیشانه
خوب و دیشند رسنده دا زمونه نیسته
زهله و دانه دهه په ششی په لخاوه
پیش کلرک سلیم کل خانه په جنگیه
هیچچه بیه باز و تندون پیه خسرو زله
ویمه و ایله شلچ هیچچه دیه تو شونی
پیون دسته په دالانه هم دخان هم دزنه
ز لعله دلندی چه سرچلکه دلکلکی دی
لوئیه دیه که هفت دی که خیان دی که واره
چ دده چه ایله چه دیه دنکه نه قبول شی
زار دهدچه دیه چه له دره شه شاوه

۳۹

صبوری او قراری له ما خطدا
تر هغه ساعته پورتے چه غرّشی
تیر ساعت به ده چها په لاس کینوی
مکر تله اشنا بیا په اشنا ورشی
غوبرویان به دیبوری لکرکه ورواخنی
که رخان چکول په لعن کافندر شی

۷۵
۱۹۸۹

که غبار دستاد لاری په خوا ورشی
که په دواپ سترکو روندوی بمنشی
تازه نوی سر پیدا کا لکه شمع
چه غوش دستا په معینه دزه سرهشی
چه کیمایا قناعت په لاس کینوی
که کلنه وی دقاقون په شیر قلکر شی
ستاد در گلایان واره پادشاهان دی
خوچ ستاره دوه ووشی در په درشی
تل شه مخ وی له عالمه جارو تله
د هغه چه ست په مخ پاپنه نظري
که درست جهان له حاله خبرداری
چه تا ووینی له وارو بې خبرشی
ائمه که د جمال کرکه ور خرگند
د آگداله رخان به شاه سکندر شی

۴۰

لکه وورکی کتوری غواری له نالو
په دا شه پوچ کوی سه اعتبارشی
چه هرگز یه عمرده وی چرت شوی
د غفو نالشد نیو امید وار شی
هلاکو غوند پاپن په کوبته زنلی
خوچه دچ قاصمه واخنی نور حصارشی
په زحمت دش له مالکه هم په هیز کا
عفونه کاچه له نهی پوهیز کارشی
د آوند دن په تیزید وسنه نظره وی
چه دا گنج به ده له لامه تاریکه
رخان شد که په پندا و چاته وانی
هدایت د هر بند په کودکار شی

۶۷
۱۹۱۹

کرد هکلو کوه چه سمهه وکلزارشی
اغزی مه کوه په پیشو کنکه بی خارشی
نه چه بل په ظشیو لے هیز بند
چه هم دا غشی به ستابه لوکوزارشی
گوئه مه که د بیل سری په لار چکه
چه هم ستایه د کوچی په غاره لارشی
و هرچانه چه خوار سترکو کوره
لا روئیه به ستایورت تره فتوشی

۴۱

لا پخواتر جدا یه ژیا بوبه
گنه هله هر یو ژای چه جداشی
وصل نه دت چپه سروم د موند
مکر غاره په دا کار د چا ادا شی
زه به سروم د بیل ترنا خارکم
دا په عشق کنی سهل کارکش کپه داشی
د رخان په اوپنیو هست بیک پوهیم
چه اخوبه په تمام جهان رسماشی

۴۲
۱۹۸۷

چه شهید د تو رو سترکو یه خنجرشی
خوشندی نه د سرو شنود و په کوثرشی
چه رایاد تسبین رخسار دلزه هنک کرم
صفه دم نه زه سیند سینه بمنشی
عبدليل خاطریه الوجی په بکلبو
که د تکو سینبل زنلی شهپر شی
که پارسل خله جفا راسره کاندی
زمکه په جنا د بار باور شی
دانص په نصیحت په منع نه شم
که هزارخنه نه ور و بارشی
در قیب او زماصل سره نشته
که موچرس لاس و دست و بد بشی

۴۳

۱۹۷۹

تیسم سه د وکری په روزگار شی
چه نه له مرگه ویزه نه نهه باز نهی
نه ده وزیری د ده د وراندے ویزی
لآ نه مینه د دینا په کاروبار شی
که هر قدم د مرنیو په سر لاروی
په قدم نه وانه خلی چه بارشی
د آوندیو نصیحت پر اثر نه کا
مکر منه له قیم پاپن یگنکار شی
د امید منه نه هست بیک دار وی
چه تر خضره ور ورته غیل عربیار شی
سیند بیزه په وری که زدیه واخنی
چه به ماره سیمی و منمی دلشی
د خرما زیست نهان کا ورته گوری
چه دا سبوره داهیو بله په کلشی
هر هر قضل چه تر رسیدی هویزی
چه به کماند و رانه پل فضل تیارشی
لآن لپه خم هم کرته نه وی
ناکننه نه غنچه طبع د خوار شی
غرونده د نارزکریو خسرو غری
چه سبا بیکه به ما لر کو هار شی

۷۷۳

۹ ۲۶ ۲۴۳۸

هر وگرمه چه منصور غوند په دارشی
دارم پس له عزگه تخلص میوه دارشی
روغه صورت گرد روح علم روکمال دست
لیوین لوه کمال دست چه سکسارشی
هرگاهه چه و کمال نه و رسیدی
سر و زمکه و ته کوز کانگوشارشی
ترسے باد به نه داخل په خپل هنزا کیا
که شوک پا نه دخان غوند سطیارشی
غلظت هیچ منصب نه دست دستین پرید
صحدم که جوانات وی هم پیمارشی
چه یو موته ایست ناز په ایشنه کما
په دفعه خبره فخر دخاکارشی
کویی تو سود مومن دست په زیان کفر
لکه پناخ دو نه و تراشند باردار شی
خزانه په مصافت سره زیات پرید
د کوئی او بده چه و کاید سیارشی
میرید د وو ش کیده مسکن نه وی
میرید د وی پیوست گو مشکل کارشی
کم خوار گ سیه فربنتو و تاشن ده کا
هر سپه چه سیار خوشی سیار خوشی

۷۷۴

غم هقد ده هرج گنجیده دی و چان
دروجی و ایلا تر در وستی پورت عیشی
بیله خنایه چه مدام په یو هحال دست
سرست کله شیش ای وی کله سیزشی
یو اید دست کله زورشی کله زیرشی
یو دقم دست کله زورشی کله زیرشی
د دیا چارت مدام په قرار نه دی
د بیتو په خپول کیه په بل پیزشی
په لر عمر کیه دیرغم له کومه راست
خوله خپل بے صیری په سری و پریشی
چه خبردار و فروشنده دله راهیشی
په سودا کیه سختی نه کام تیره دیرشی
بنائش په جهان دیر دی سه حسابه
بارت شوک په د رضان دیار په خیرشی

۹ ۲۶ ۲۴۳۸

که د نزو مر و سر وی خوجه میشی
ندسته نوم په خود اخت شی و میرشی
که جی په کرست نه وی په جهان کیه
و اجل نه لکه خر په خیه پریشی
راشنه باشه دا دیر ناز و کبرمه کوه
پلر خو به د داناز په جهان و پرشی

۷۷۴

ام زاد په معنی واپیو صورت دست
هر چه بل ازاروی هفته ازار شی
که نه نه کوئے نظرد چا په عیوب
هر سپه به ستان هیبیزه ده دارشی
دهقان کریه لوره هنگه باندست نه کا
سرکوزی کوه چه په د مرغزارشی
د مات لوپی اواز کله تاب خیزی
د هر چا عال خرگند په گل گفتارشی
ش چه صح ده روپنهانه ده صحیح کوه
ناگهانه په دا صحیح ش بتار شی
لوره هه گتنه که هر خوکنایه لبروی
چه لور لور و دل جع کریت سیارشی
که بل بد کانه که تاب کوهه غشیه
هر یو خل چه میوه لری سکسارشی
تل و پلو و فته ازار دیدو رسی
هر بیشیه و نم په چوب و ته دخوارشی
هفه زده په له طوفانه په امان وی
چه کشیه غوند ده خلق پاره دارشی
خلانه دید لر لاس کوهه اوکه وی هم
در حمان د په کن دندو استغفارشی

۷۷۵

که صاف ولانو لر لور نصیحت دیده دست
د گو هر و پیوستون په نزی تارشی
که ظله د شق بینه د خس خواری
توبه شپه په عاشق زلطف د خپل یارشی
د توفیق لم غله هر مشکن اسان دست
و سقی و ته دلور لبه هنیزار شی
که ناز دخنی پیروش موي له عشقه
هی نه په خوبیلو په سکسارشی
که راحت بے زحمت نه دست چاموندست
و وصال خوبیه د هجر په مقدارشی
که ماقتنو لر وایه سعادت دست
که لے سر و مال د یاره نامشارشی
که یار هر خوک سره واقی په جهان کیه
زه په پس له مهیه اولنچه یار یاره می
که د رکانی و رخو شه له گرگانو
که رنگ له جیانیه زما دارشی
د رضان د ایچ گوئی خد په کارنه ده
مشق په گفتار نه شی په کوکارشی

۹ ۲۶ ۲۴۳۸

که د غم د درست جهان ترزی چا پیرشی
د کلیره مه شه هست وایه چه تیرشی

۷۷۶

خوک چه نوم دستادشوند و پسخواه واخلي
که نه زهر وی په خود به هم عمل شنی
نه په همراه کنه به بروک و به نواي
لکه گفت به او بهه نه موی شدن شنی
په عاشق باندسه گهان دا همه کره
چه يار زری و رخنه یوسی شن لکش شنی
په جهان ترا اشای خواره نشته
وله حرف چه مجران پکیه حظله شنی
زه رحمان بیداره هس شول و ملیم
لکه کب چه بے محیطه شول و ملش شنی

۹۳۴۷۳

که د زری په وینو رنگ د چاکوش شنی
چه بیشون یه جهان شته د سه خو پیش شنی
که د لوشیو په دریاب باندسه له نهان کنه
نیکرکه نیشکرکشی نه به نل شنی
مشت د سری و اوره سبطه د سه
په پیوره کنه چه د گلوبوته نهل شنی
د دنیا یاری دوستی خه په کار نده
له اوله يار و دوست وی په غل شنی
که هر خلوه و بله مهرو خبی وی
نهایت سره په چنگ و په جدل شنی

۹۳۴۷۴

پنهانه له ویرس د وصال په زمکند برداشی
چه خبره جدای په بلذل شنی
د دسته له رغی عاج چه خوک په خله لاه
چه ده فهم د چا رسن ده اکل شنی
که د غرقوه ده سرگوشی سره تیزه وی
عرچه زری شه د گوبانو پرغل شنی
د رحمان خاطر غمتوه سه زنگ کر
مکر جام د مینو نابو له صیقل شنی

۷۷۷

دا رخسارچه دروشن تر آئینه دهی
عاقبت به د خن په خاور و خوشی
مراد همه له دلبری د سه غذا و شبهه
که د سروه په شیر و شکر په قلت لوری
نیک نامی له نیک خوشی پینا کیږی
داغه چاره ته په سوک نه په لوری
عاقلان چه پیشمانیوی همه ته کا
صلعه شکوته دهه هنزو و چه میزی
دا خوازه له شفقته تا ته و ایم
گنهه گمان له منوشه په پا ځغری
د هوای په غوته همه که دانه
موایی پیشتنی غلی ژر په خور شنی
ولزان به نه کلدری په حرف دیپیه بخی
که په اوښیو چه دریست جهان چقری
په تدبیره د تقدیر شوی فوره کړی
د قسمت علاج په عقل کله کړی
په رحمان په یاره بیبر هس ګرانه
لکه زهرچه دیده دانسته غفری

۹۳۴۷۵

هرچه ستا په زخمان کې شه مذل شه
لکه خس په شتاره کې په جبل شنی

۷۷۸

پنهانه له ویرس د وصال په زمکند برداشی
چه خبره جدای په بلذل شنی
د دسته له رغی عاج چه خوک په خله لاه
چه ده فهم د چا رسن ده اکل شنی
که د غرقوه ده سرگوشی سره تیزه وی
عرچه زری شه د گوبانو پرغل شنی
د رحمان خاطر غمتوه سه زنگ کر
مکر جام د مینو نابو له صیقل شنی

په مثال د دروغنې تبر غاری
اب و قاب سه په دو و روسته کې بدال شنی
که نه د خواهی د وقت کې سریوی
همه سیب سه په پیږی کې حظل شنی
د رقبه له بدهه خوبیه به غله و ایم
تر و سه ګوره چه لا یار و دیسره مل شنی
زه رحمان د یاره پنه او دن یوه هیزم
لکه زهر په دهن د چا عمل شنی

۹۳۴۷۶

که سل خله هم کارو هم بغل شنی
د دنیا میون به یاره سره بیل شنی
دا چه اویس په یوکه کور کې سره تانسته
عاقبت به ده جدا منازل شنی
د اکلونه چه نه خانه ده په دستاره کې
همه واره به تر پیو لانه طولی شنی
دا چه غلی جه نه په د بیبر په خلدوی
تور و بیست به سه په غل باندسه حظل شنی
هاشیزینه شیزینه شریزه د وصاله
د هجران په وقت به زصره لاهن شنی
هاد یار په پیلاتنه کلمه دی لیبدی
که دانا د زمانه وی میدل شنی

چوھری وی د گوھررو
خاورے افغانی کالای شی
فروشند و مهاتسال خی
کلای و کلکاری کا
په نیتیه کی شراف وی
د خواهی په وقت شیر وی
چ د مشهوره صداقت وی
پوچ کوئی واخی بطال خی
شتب وی حساب کا
کوئولی واخی کوئان شی
نیکوار و پک افالوی
بزکار و بدانعلی شی
سر توشت د سری گوکار
بی عیسی وی بی جمال شی
چ بدخته بی دیکوئی کا
چ خوش بخوش خجال شی
اس و پی د خفه شی
په چران که نویمده شی
کوندنه چ د بحال کی
په حرام اویار شه
کافر و بیاس له کفره
په سین غریب اسخال شی
تور بهر کان شرسخیو
از و مدنده ده کس وی
د سالغوره سوال شی
چ سیل نه وی کدابه
چ په عمر منفصله
مکنات د معنون نه کا
که خوبه په غلیم شی
چ د خدیله رضائی پنه
رمل پاتو د رمال شی
فال بد خد گوره رجاه
خیل افال د سری فال شی

د مردا و په مثال شی
مشتے بی پیغاملا شی
پا خیبد و نه شی لخایه
پ زی غریب پن کهان شی
دک خنقو په دیال شی
ترقام لاندست پاکل شی
خان شنده سبز خونه
بیالا بیو په خوشحال شی
نور ژندهون په شکل شی
چ د زیر و ل شی غوش
د یانکان سرتک کایی
ریشند د گفت اسان دی
ویزانه په یوه دم شی
چ پلار و مزی بیا لایو
خوب خوده تاده ده
چ د محل په شحاله وی
د یوه ساعت له فه
د دنیاچاره فاق دی
رقت آمد په پرغل شی
خواشیده درویال شی
چ استاد په غربیل شی
شالشی کاشی شال شی
کندوله لبر کنکل شی
په یوه ساعت دیال شی
په کمال سفمه نازیو
کلاؤ داژ و خردلا لکی

چه چیون طومنه بی موته استخون شی
په قوت د عاشقی بی پهلوان شی
عاشقوله په خیل شکست کی برس بیاموند
دلته قوان د غفرنی چ ناقوان شی
لریزی په د عاشق هی مرات دی
چ لفتاب هزند هزگنکه دیست جهان شی د
له چشانه باران د رحمت ووری
ز روته سه په خوره پندت زعفران شی د
له پسلو حال د زریون معاویوی
له بهاره پیک و بد د چال عیان شی
له یوے یکت تمام علم حصایوی
د رسیت خواره له بوده مشتایان شی
پکار نه دی خانات نیزه نتیره
موافق له حاله نیم کلام داستان شی
لکه مرد له کارو باره وی و متن
د هفو خاویه په سرچ شاقلان شی
که د پیغمبر پکاره شغافت مه کره
په ووده بلندت سل کالدی زمان شی د
د عقلت پنیاره د اوشیو په موج خیزی
بی خوشیک خواب الوره طوفان شی

عف ز و چ خلخله ز دین کاجام د جمشی
په داجام کیت و زنگاره تمام عالم شی
په ادم کیت ز حیوان خوبونه شسته دسته
بیا هاله سه ادم بوله چه ادم شی
چه خوبونه د چایپای پکت ده وی
سری هوین په سری علیلم شی
چه افوهه سه نیاس وی د پاکانو
د نایاکو چارس کاکانی خویه گرم شی
که هر خونه لذیده تمام وی هر زیه کیا
چه یوه ذه لیک سه نیات و کم شی
شادی هرچیزه د غم په اندراه وی
د هفو بی خ شادی وی چه بخ شی
هر چه خبله رضا پاسل و قضا ته
که هر ٹوپه خان ناخوش وی خوب خرم شی
عاشقی سه تر سکله و رسیوی
د خیل پیاره لاص زخم وی هرچیز شی
که په خانی بازدست قله کیورت بجهان
ه فلکه په د لاندست تر قدم هی

۷۸۵

هیشه نه دخیل بار په لوری ذو وی
نهایت چه په دا ذو کې رسیده شی
خه حاجت دے چه زه بار وچاهه ستایم
کار همه دخیل سترگو په دیده شی
کله وی چه یو دیل په ویل غلپری
مکر صافه د چا خیله عقیده شی
عو خرگند وی لکه صیح په چجان کېي
هر گریوان چه په یاری کېي دیده شی
ابروني دعاشق هله خان خرگند کا
چه نه تم ذ رزه له مسازکوبکیده شی
د او غشے په په زمکه کله لکي
هر قامت چه کمان طروه خمیده شی
بې مطلبه شمع ذهم په چ نه وی
هر طالب چه په طلب کېي فهیده شی
هرچه زیا په مهروپانو باندې پاملي

۷۸۶

مرده شوچه هوں کا دیل و مرکت
بن هم پس دده له مرگ مرده توشه شی
دوست دینن ذ سری واړه خپل بدل ده
هم په دا مقداره اجرموده ب موئه شی
هړه ونه چه کړو په مفهه لوری
عاقبت نه پريواته په هفه سوئشی
داونو اصل له خاوره پیدا کړي
ناکاري د ځاکلرانو په ابروشت شی
په لوري په تور خه شته به زواله
هلكان د هنکنوب په سب لوئه شی
هومړه زیان ل خوکه خربه نارسپړي
لکه شوک په ادمیلو کېي دخوئه شی
سری هوش چه د سری له ته پاشی
درسيو په جامه کېي خوششو شی
وهفو و ته خه خداشې په پیوو
خه حاجت سه د ځمان په ګلکنکو شی

۷۸۶-۲۱۵

هرچه په میانه صورت له مکرسه اشتوی
خلاصه ذ قیامت له خوشبویده دادیاړي
معه د هنکنکو چه برک بیزنه په پهاره
کل سراجام وکا له خداونه په پیرواوی

روند په خپله عاصا پریوچی و کوھی ته
پهل دلیل دکم دلیل ډخان تاوان شی
سرکنی د ځاچرانو په کار نه ده
هر میرې په دوز و کاندې پیشان شی
موم دلان شه له شرره لعن ژټوری
ستکدلان که میعن لعل د بدختان شی
بل پوشک شه پکار نه وی په ننده
عده زیه چه آنېغه غښت روپان شی
چه کیما ذ قامت شه په لاس کېوچی
د شریه په خرقه کېي پاډشاهان شی
عاشقی ده ترجمله بلا په هورته
و چمنون ته دیو و ده ولایه حبیران شی
پیر به وزکا پستان در دخپنځو ځورو
که شه تیر ته غوره و شعره رضان شی

۳۷۴-۳۷۶

د سکوت په تبع چه زیه پریده شی
لا قلم غوندې په قال کېي دویده شی
هړه اوږ دعاشقیه په زړه یوسې
چه لاله شه له تریته دیده شی
خم ابروئه د یار نتش وی په لیده کې
لکه میاشت چه په لوهه هرکې دیده شی

۷۸۷

دعاشق بې خپله باره قوار نه شی
بې طبیبه قراری د ښماره شی
چه په لوح غنوطه کېي لیوې وی
په تعام د معلم به څوپاره شی
د خپل پاره غږ پکې پروت و ډوله
دقضا علاج په مور و په پلاره شی
و هغه چه خداشې کمال د ځسن ورکړ
چه لتقاضا شه د مکر په ځکاره شی
درد و غم دعاشقیه د پر مشکل ده
هیچ سرست ده دا غه ګوره نه شی
نه همه عمر دنه له خیڑاه غواړم
چه د یاره یاره له لاسه ازاره شی
باره یار سره چفا کا ھسې و پړه
چه هیچ فرقه ده ډایارو د یارنه شی
که هر خو شه دلپری و د ټپونی کا
د رحمان په ترکو هیچ اعتباره شی

۳۷۵-۳۷۶

چه سرسته له یله بدوانی بدکو شه
لاتریل پیغا دوان ذ ده بدبوئه شه

۳۷۶-۳۷۷

۷۹۱
دگری او دخشکیه له داشته
د اقبال په شیرگان په مهاب وی
دا اویه له پیرسے پیرسے پیشته
لرکی لویتیه مردار په منخلاب وی
فرق دیکو د نایاکو اویو نه کا
که اویه شکوه و پیشنهاد وی
د اویو په غلاچ و پیشنهاد جارووی
که ساکن د خانقاہ و د خراب وی
د اویو په ویش چه ورزی انصاف پیشنهاد
که په لامس ل ورقونه د کتاب وی
دا اویو ثواب نه که کپری له لاسه
که په کوبوت اویو لاغعن دیچ ثواب وی
د باران امید نه که کپری له خدا به
که لے ویخ و پیشنهاد وی پرسنده حساب وی
چه د نوکو اچلو په خاش و رسی
تر تختی خان پیتر کاه عقاب وی
پلیتی به له شنه خشکه دروی
چه اویه پیشنهاد نایا به تر کلاب وی
هیچ نه مه پیشنهاد له خسلله اویه
چه یو شاخک پیشنهاد غوندنه نایاب وی
په سب د دیره دیره تیمه
هیشه شه پیشنهاد ویزه په مهاب وی

۷۹۲
غفلت هیچ چانه نه دسته په دنیا کېتی
سکان د خرابات و په خراب وی
چه پیشنهاد غولی بے شوار په صایه
په رحان بے د غنونخه حساب وی

۷۹۳ ۳۵۵

۷۹۴
خرچه کېتی شه په بالان او پرسناب وی
د خفر عمر به واپه په عذاب وی
هغه سک چه کېتی سیند او روپه رانه وی
ده قانان به همه خانه خراب وی
و اسانان نه به سترکه وی ختن
د باران له انتظاره بې خواب وی
لکه خوک چه تلوی شه په کپری کېتی
د هقد ماعنی په طوره کتاب وی
لا به کله پارانو په نزول شی
چه غیل و زراعت په پرسناب وی
همیشه له خدا به خواست د اویو کاندی
که لے چرسه خواست په غرسته حساب وی
لکه تل چه نه په زیور د اویو غور وی
هومه غور شه په په چنگ شپه راب وی
که همه عمر باران و باران ده ووری
لا گرمی شه په صورت کېتی د اقبال وی

۷۹۵

۷۹۶
هه لی سوی په میچ کېتی وی ایچ چوری
عده خنچ چه آب وی خونه ای وی
په ای کېتی لاهم وی خونه ورانه
هغه کله چه د بیل سکی پاپناب وی
پو به نه من هیچ بیس نسی و پیش
پالناؤس سره که د دیه د باراب وی
سم حساب له غزیلانو کله موچی
تل ترقله د تریل لاند حساب وی
نه طاقت زرد بدل لری نه صیز
لکه مار په مهلا و مهلا پیچ و قاب وی
نه شمیک نه ده قنه له لام کپری
لام تریل د خیل شرم په طاب وی
چه زایت رو زلار په سترکه عاب وی
همیشه شه لک بدیه اجتبا وی
چه د بیک د اچلو په خاش و رسی
ل هر خده لے زیبات په سترکه عاب وی
که بیوه بده و پیشنهاد خوله وی
هد و قت شه په نیل خان پیشنهاد وی
یه هنده سرتیزه و باران ده کاندی
چه په عمر نه د سوال شد خواب وی
مسایه وی چریکار د پیشنهاد شی
او په اصل به موچی یا به قصاب وی

۷۹۷
ملائم ویل اثر په هفو خد کا
چه په زنده کېتی نه شرم نه جهاب وی
لکه دیو چه د سریو په صورت شی
نه گان کېتی چه سریو ده واب وی
په هچ رنگ له په ده خوبیه نه جارووی
هی سدت د جاهلیه په شراب وی
چه اشاره ده سه خرسه په لام کپری
ترو خاله ده بئله خونه په کوم بباب وی
هیه رزق د خداهه جیمانه ورنه کا
که په زنچ د چاپه په بکساب وی
تردا هی زیندارو هغه په وی
چه نوکر دیووه تورکاف کلاب وی
نوکری دیوه سی و زلجه په ده
هعده پیزیره چه لا فیضه د قاب وی
د خشکی له شهه قوم د رحمن عینه ده
که رفان شه له جوانه په ستان وی

۷۹۸ ۳۶۶

۷۹۹
د هقو چه و پله مهرو محبت وی
په هنچ او په بینتی کېتی فراغت وی
عاشق ده تر هده مقام په هوره
چه د پا مقام په رخ و په راحت وی

۲۹۵

په خواره او په خبېنې کله ویسه نې
هر مرغ چې په قفس کې د صیاد وي
د رغور په خوله کېتې کله مړه کاندۍ
که سل رنګه نعمتوهه ئه معناد وي
پاڼه بسته ټوله هر چوړه نېټان وي
هغه هرجیسته ازار وي چې ازار د وي
عشي تغیر وغډېليله لري پېږيکه ده
د اشنه له لاسه داد وي که بېدا د وي
بندياري سېچي هغه دهه په پاره کېتې
چد په پاره پېتې په بېغډه بنداد وي
بودني هغه باله شې په دُنیا کېتې
چاهه د ته په نایودي ئه اعتقاد وي
نقضاني ده د دنیا عمار تو شه
که ته لاندې سل ستونه د فولاد وي
زندگي که څوک بهجيري حضوره ده
اشنهه و رقته کله د چا پیاد وي
دا دُنیا تکه سیلاپ هه بهجيري
نه ئه چا تخته استوګه نه لاستاد وي
چه کامله اراده لري په ذره کېتې
د مرشد له اشارته ئه ايشاد وي
و غونهه چه خدا شه خود پخیله پیو
څه حاجت نه په بنوونه د استاد وي

۲۹۶

نا پسند به ډمنکر په اکلار نه شې
هر کلام چه دلپذيره دل پسند وي
حد ایه گلخ دفناعته و رعنان و رکیه
چه بے ملکه حشمہ دولت مند وي

۲۹۷-۳۱۴

که د درسته دنیا غم مه په سر پاره وي
واړه سهل دهه کله پيارا سره پياره وي
هزار واره به د پاره تر نانه خارکړه
که په قطعه ده دایوصوت هزاروي
هغه نه دهه په شماره د عاشقانو
چه د خپل تپه داخونه ته په شماره وي
مشکل کاره عاشقی چه خدا شه پهدا کړو
کله بل په جهان هه مشکل کاره وي
غنوهه او پېتې په غل لایسه روئه نه کا
د هفو و معمشوقه شه کله لار وي
نه چه دل نهاد پاره په جنس غواړه
کله دارنګه نه کړوته په کله لار وي
نه موډنه شې په بالار کېتې نه په پتھر
هغه رخت چه د خوبیاتو په بالار وي
زه د پاره په شخپریل نه وین په سرکړو
که په هر خواجوونه هزار هزاره وي

۲۹۸

په خه د اوږد په لبو سو سه خه په اوږد
واړه عشق دهه که هېړن وي که مصلت وي
چه مطلب او هنډ عاد سې ځټا شنې
نامست ولاره سه طاره عبادت وي
که په دوډه قدمه و مری هم جایي شې
چاچه کړئه دهه که په لوري نېټ وي
هغه څوک چه پېږوي د اوږد کا
د اړه وړه په معنی کېتې باخت د وي
که ډزرو په تخت کېښې غزا و شوہ
و فهم و ته کم فهمه بې عزت وي
خاوهه نه ده په سوړي وړه بربره شې
هغه ده چه له چېلنه په رحلت د وي
د دانا اوډه نادانه ترمیم پوهنده
هوسپیاره د خدا په هورهه حماقت وي
تجاوزه له چېلنه حداهه ډکارنه ده
د هر چا په خپله خونه کې حومت وي
نور عالم که د دنیا غبونه کاندۍ
د نهان سره د غم د آخرت وي

۳۱۴-۳۱۷

د هغه پنا چه نوم هفت ایجاد وي
تروخاطره پکېتې خه لیک د چاباناد وي

۳۱۹

ډېر یازن ورځنې پل شو هجه ګرم ده
که رخان له جډالهه په قرباد وي

۳۱۸-۳۱۹

په دُنیا کېتې که هر شو و پېښند وي
پس له مرکه به ده دیسته صورت پېښند وي
لا په وکړو په دا باب هزار قمه
که باور د په قسم پېډسوکن د وي
پا به وېلندې ترتیا دروی پاډ و روستو
که د وروور که د عنزېز که د فرزند د وي
زمانه به ئه تر پیولاندې پا شامل کما
که په قطعه تراسانه سریماتن د وي
همه هه پیمانه کېتې په خاوره
که د که خوله تمام عمر په قند د وي
هرچه کاندۍ ازادی په دا جهان کېتې
پس له مرکه به همه وړه په پېښند وي
هر چه غایړه هه وحق ته پېښنده وي
هیلهه به ئه په غاره ټکه کېښند وي
د اچه زه وقاته واشم که نه خدا شه کما
په آیات په حدیث کېتې په خوشکند د وي
نه چه نه کوته پاورهه آیتونه
ترو زما و پل په خه درېره پېښند وي

۴۹۶
د عاشق نظر په لی او په دیرنه وی
دچل یار مهرکه لیو وی هم سپار وی
شته هزار هزار عویان وی موند دسته
که زما د یار په خیر پد هیچ دیار وی
که هر قیمان په آبر تعمز و سخن
په مینه شه په زیه بلند هزار وی
مرگ لد هیبا سره وار نه کا زمانه
یار په خان تویار وی همه کا کپه وروی

۱۳۷۸ ۳۲۱۲

له عفسه به خه فکرد یار وی
چه بارگه هر لیو هزار هزار وی
په لشان پیچ و پیچت هم همه وی
چه له نویزه اشناق سه استغفار وی
صبوری او قدری د به ما زوم شی
که ب تا بدست پا صبرید یار وی
هر ژوندون ژیار په وصل بشانتو وی
په مینه که ژوندون وی ژنده کار وی
که ژیار له لاسه او په یار بایزیدی
له عفسه اور عاشقانه که هکلزار وی
په یاری کیفه لار لشت خداش و ندا
که ذه ب دیمازه له تا ازار وی

۳۰

په جذبه د عاشق به لیو شی
که په قطع افلاطون خوندے هوبنر وی
په رحیان پاند شه په هیچ میامت نه کا
هر سپه چه ستاله خسند خیردار وی

۱۳۷۸ ۳۲۲۵

چه په غم پاند شه د اوسنیویورقم وی
غین د بووله پرهه سره سه وی
که کریونه د سپوی دنمشرق شی
نه چه باریه سرگونه ویم توشت وی
کریو ورخو خوندے نیش و هندشی
که د زیه دیله بیرون د چا لرم وی
د لنه سر پورته کول د چا رسپری
چه پیله د یار زنده درخم وی
قادمه د دیمندی سنت نه دو
چه په درد کنیه ب درد مند تریده کم وی
معشوقة چه د عاشق به غم وی طوچ
د عاشق سترگه د ووچ چه غم وی
هدیه د دوو هدمو ھیه پویه
چه د دوارد زنگی په بوده دم وی
که د درست چهان عوینی و بیند شه زیشی
مد کریخان شه شوک بیهار خوبی خرم وی

۴۹۷

و هفو ته عاشق نه و پیه بوبه
چه نه فکر یاد سریا دستار وی
خانه نه اور شی چه زنلشی سخا
و سه نه چه ستد زلفو زنار دار وی
سته د زلفو زنار دار که په اور سوزی
دغه اور به هم همه متاز خسار وی
هده چونه په لیلی غوندست رسوا شی
چه رحیان غوندست چهونون په دیار وی

۱۳۷۸ ۳۲۲۶

که دستا د خاطر مینه په اغیار وی
ستاد پار و اغیار هم زما یار وی
چه سریه په بوده مع پاند شه یعنی شی
له بوده خانه سل همه پیکار وی
هر چه کنانه کی توکری د باشحالو
خواه زخواه د ریباناتو منت بار وی
زه په ستابه رقیبلو غله مانه کم
دا دستور ده په لمه کلسو خاروی
خوش خاره سه بخ نه شی په پهتر کیه
کله وی چه دبل و محل نه لازوی
سیاهاده به دستا د لاریه فرش کیا
هر صوفی چه دسر و ستر کو خوبیار وی

۳۱

بل ستم د بیلنانه د پاسه نشته
که لیدلے چا په سل ریکه ستم وی
ذا قضاخه په قاضی موقوفه نه ده
خود پنهله بارتر باره پوریه کرم وی
رخت هرجیه هفو لوه لازم ده
چه په درد په هفت کیه مقنم وی
چه خوباب نه د چهانو شه ناب شی
پوسنه له دغه جامه بزه جم وی
هیچ حاجت د فنر شته و نصیب ته
که په اصل شوک صرب وی کنگم وی
هئمه خواره قاله له خدایه خواره
په سلیمانه پکله نه ده که خاتم وی
د رحیان خندا په اجر د ژیل ده
تازگی د سل په قدر د ششم وی

۱۳۷۸ ۳۲۲۷

هیشه و زما سراو ستا قدم وی
تر همه ساعت بوریه شویه دم وی
زه سه تا هک گدان کرم چهه حال یعنی
که شکوریه په لیانو جام دجم وی
ستا لنه ایمه واپه ماره نافع دی
گه سه نصر وی په نهم که مرهم دها

۴۷

نه رخان نے شدنی په خان کہنے
کہ یار سل ناشدی چارت را کانستے
سرے لمبے گوری چہ خند کاپہ وہ دکی
غے دیار په رخان ھے چارت کانستے

۷۳۶۵

په هر خانچے ستاباشی بیوی کرتے
خرمیوں شی ہلتے در و مظارے
ڈھو ستوکو په اوتے وی تکڑیکے
ھرچ ستاب پھلی رصاروی مٹکرے
ھنڈے کله ڈ نام خبرت اوری
ھرچ اوری ستاب ویت ویت خیری
مریور کاندی عاشق لہ جسلے خلقے
معشوئے لہ جھا مہ شہ مرورے
پہ ساغت کیتے مریم شوئندے کا
طائی دیا د خوبیوں جھریکرے
لہ خان دوب کیمہ تا په خپلو وینو
کے دوب کا لونک پھندو پھنکرے
لوبے لوبے غم د واپے راتزدے کر
چد لہ غم د جواب کر راہے لرسے
چے نوم نستا د تورو زلفواخت
لپے شوئے ڈ بلا قورے ننکرے

۷۳۶۶

درخانی په سل غمو تو خلاٹے اختہ کرہ
زے بے ولے لہ تاز کوم کہ گورے
زے و تاوتہ نستا لہ جورہ ڈائم
نہ راواٹھ سل بھی نادیہ نورے
ذ رخان په عاشقی په افزا کرے
کہ لیغ و ایشی تہ کرے گورے

۷۳۶۶

خایہ مہ کرہ فالمید ھفہ وکرے
چہ امید نے دے ڈستا پکرم کرے
ستالہ رخصہ بے رے و سلے نومیدی کرم
چہ د نام دستہ رخصہ بامنورہ
دانیکرے سیتے تکلہ ڈھل نام کا
نہ خو خلاٹے چھپے ھنڈے چنکرے
ھیج پندھ پہ بندھی تکھی لیدہ نشی
چہ تاخٹہ ڈالدی نہ دستہ وکرے
دا ھدہ واپس شومیت دستہ د شمولو
گنہی سے دچا پہ زیر بله ھوا کری
چہ بے تانے پہ زیر بله ھوا کری
تر مقصودہ پہ و نہ برسی دوڑی
ھرچ ستاب ار قدم ڈ راستی کیری
کہ نہ زیان وی نہ رخان نپورے وی

۴۸

دیگ نے پھے په دیکان و روہیہ تریخ وی
چے سو پہ او سرد ندشی تعریتے
ھے فیعن نے ڈھر جا وتد رہی
چہ بالا شی دخبل وقت حاتم پی
اسے رخان چ بن فہمہ بدرکدار نی
ڈانہ واپے ھے بھردوے کسرے

۷۳۶۷

غدھے ھے غلبہ شہ په ماپانستے
چدھے نہ دستہ خالیے شی نہ دیالدھے
لہ زیریگی سے نور خلق په عالب ش
تل دوجہ لہ کبکد سوائی تانستے
زے دستا په غم کیتے شمع غوندھے ڈائم
تہ زما پہ ڈری صمع غوندھے خانستے
زیہ نے ھستا په لوڑی اوپران دستے
لکھ زلخ د پھ چھ دی اوپران دستے
ما دست داندھنی په اور دی سو سے
ڈدیا الذینیتے وارہ لکھ میانستے
ڈا دستور دے چ یونغ پرسی نوری
نور غوندھے شہ شی ترپیو لانستے
ھرچہ ما په نصحت لہ تاجاری اسی
بیادستا په لوڑی دروی لاما وران سے

۴۹

میچ په حق د حقدل انو نہ گروھیتے
ھیشہ زما په وی زیہ مسکرے
نما سما مینہ خرگندہ په جہان د
ولے دا رنگ خرگندہ گولائی تعریتے
لہ چستالد غنہ ڈائم او فریاد کرم
ڈ رقب کرہ ھم دوں وی مسندرے
ڈ رخان شعر بھ دے نادر نہ وی
چہ شا کانستے لہ تاغوردھے نادوستے

۷۳۶۸

غم خواری دا ھے چیز وی غم خواری
چہ ما دلہ وندھ ناست لرست نہ دوستے
ھدھ خداش چہ دستا پع بله لبہ کر
دالیسہ کرہ زما په گوکل پورے
ھم عقدہ دی زما توریمہ سری کری
پھ نستے لاسوو سوکھ سریک قربے
غل د سرو د مل غلا پد تورہ شپد کا
تہ پد ورخ زما د سرو د مل پورے
احصل نہ دی چا پیرودی نہ پلوری
د اکم ریک ڈاشناٹیہ ڈیاری دے
ڈ زہ نستا د چ شا کرم نتھے دوستے

چه بدیار پے سرخان وجہان تیرشی
پہ رحلانی زمینہ فی اعتقاد دے
چه دا نور شاعران کاندی هنده نه کا
رعنان کرکت نوئے نوئے اجتہاد دے

مسناً لاسد په ماجور دے که واد دے
 زماں خرا خوا روای سنا خاطر فزاد دے
 سنا تا په مینه کې زماں له خونه تېتی
 که قفت دے که اسیب دے کې غضول دے
 هر اصاده چه راکوړه شي سنا په مینه
 په ليمه زماں قبول هقد اصلاد دے
 که تمام جهان په بريوچي په لهمه کېتے
 په تانه را خاکندي په پهنه په ياد دے
 ماچه غوره سنا ذشق په عرانه کړد
 سخنچت په نوره زنای په غوره پا دے
 اووس زماں له نکتو تامه مرغ خند دی د
 چه د نام ڈاعشقی وابانه نزول دے
 هر گلشن چه د مل رخنه بهوړ وي د
 ڈاعشق په ئندر غوله ڏصادر دے
 د رهانن و توانن ته گوره هومو نازکره
 خلخا اوسمپو روپه نه ده اسلام زاد دے

ریا خرقہ نے خدا نے مدد کر کے پیدا خارہ
رخمان کوہ دستار تریے قلندر دے

زندگی می ستد غم و غشیوته سید دستے
 یا دا نسیریه معنی امن د خطر دستے
 چوچ د بارله لو ریه شتے یه بیاری کلدا
 همه شفی شتے نه دتے نیتکر دستے
 دنیا بنادی همه هم ٹوپ و کپڑہ
 په روشن شد عالم ده عینده خبر دستے
 که سنا هیچ په ما پوچھه نه دی ولیره
 خداوند کو مالرے بے تاد دین ضرور دستے
 که ظاهریه صورت یه په معنی نه یم
 لکھ حرف چه ذکار کنیده و فتر دستے
 په لاه سامدے نور چیز نشته لجمیه
 د لام په خوله د تو روک مرکر دستے
 خوستا قت زما به ستر کو پکی خداوند لشکر
 گوکه دلتے بو و پیشته یه مثال غرد دستے
 د رعیان عقل تر خارشہ خلو خواهار دستے
 هر کوک عقل: جه دستایه عشق اور دستے

چیز میتوان زماد پار و بلد شنیده
کار همه والا موقوف پنهان میگارد دست
زک خلیل ای اشتبین له خدا به غواص
دشخوار خاطر که موم دست کفراو دست
بید جذباه دعاشقی که برم دشی
بید دادی د مطابق با وایر داد دست
چیز موقوف د مشغوق په حسن شدست
دعائی خاطر په تجهیز مینهنداد دست
بید دلواره فریاد طاقت نه ده وی
هر سکوت د بی طاقت اه فریاد دست
سل په دارنگه نوموته دعشتی تو رو دری
لک نوم چه د محنتون او فریاد دست
چه سه زیره می خانه کینه هلهه پائی
عنان د عقل و د عذر که داماد دست
په باره اهان په عاشقی که مانکن شی
ما و تا غوندست و گئته د چایاد دست
چه پریشان د یاره زنون په خیره وی
جمعیت د غافریون و نوشه شاد دست
که روشنیاه خرابیه سره گنج وی
خرابات د بی پنداوه بینه بیناد دست
که کمال د کینه په اندازه وی
تفویت د شاگرد او په استاد دست

دُنیا دار کہ دُنیا دار پہ سہ و نزد شے
ہنزہ مدنوس سرے کجھ نہ خپل ہنڑتے
میہودہ بہ نڈوار و خان تھے ولی
نہ دنیا سرے کہ هر غوڑ زواروں دے
تھے مہ ولیہ چہ نہ یہ پیدھجان کئی
پیدا کئی کہ خلاشہ نہ سردہ بام سردے
خنک تھے نے ولیاں پیغمبریاں کو
تھے چہ ہر یو اولیا اوپیٹبیر دے
جو وادی ندریے بو لعل پیکی پیدا کا
نور جہاں ولیہ تو روکاپول غر دے
بو باشہ ولی کہ بلکس پے دروی
تلہ بہ ہر چا پے کہ خلاشہ پنکڑتے
پیدا کئی خلاشہ سری پہ تفاوت دی
تھے نہ چہ جہاں واڑہ برابر دے
کہ دعمر و رفیق تھے خوش نظر کا
دا ہے ولی چہ اختباں نڈھائیکر دے
چجہ تھے سر پہ زکھی پئی وی دیار تھے
یہ انسان بندے خلی لگہ تفرید دے
تک زماں پرور اوپیٹو خوب مہ کوئی
ماوندیلہ یہ دا بھر کی کوھر دے

۳۲۱

پنادی غم غور دے اسانہ مونن و نشی
سُور په خیلو و بتو لعل دین خشان دے
که وصال په هر زمان و تھے دریغه
لکھ غم جو دھمگان په هر زمان دے
بے د سائل ملا قاتھ چہ مشکل شد
لور مشکل واڑ په ما پانڈھان دے
هم په دا رائے اسان شو تو غمگونه
چہ ستام دھد په هرورتہ والگون دے
بی نفس په دا دا بیرونتہ نہ شم
خوشے بونفس باقی په دا جوان دے
قاۓله د صبر هیجے ویسا پر دا کو
سائل غمہ می مازل د زیرو بیان دے
لکھ سرو سامان ستا زلفو فشته
شے زیارہ زما بے سرو پیمان دے
لکھ تاچہ تو گیسو په نیز بیدان کر
هم سے ھے خواب زیارہ پیٹ بیدان دے
خوار خاطر بہ د بیمان سلامت خووی
چہ گذشت ستاب پاچہ جواہ زخنان دے

۳۲۰ ۳۵۸۲

پہ نامہ د هفہ خدا شے دایان دے
چہ یو نوم پاچہ نومونو کیے شجاعان دے

۳۲۰

خوک شی ذرق و هر غلیق ته دیسو
دے د هر دیو غلوق روی بیسان دے
خوک بین، لور ایدان شی ور کوئے
دہ ورکیتھ غرب پندھ لرو ایان دے
خوک له زیک و اسان و نہ بخ شی
دہ عینی لوح ورکیتھ دامکان دے
خوک له خدا شے سرو خوبیت شی کولے
دہ مومنی شرف کوئی په داشان دے
خوک بیووٹ په توں، هوا زن شی
پیله دا په هوا تخت دسلیان دے
خوک په سپیده بیو پائی تر قاتھ
دہ په خنزیر بلکت کوتھ د اسان دے
چہ په دا شی عقد سار په جھان دشی
هر قیانا دا شر قوان پورت دلخوان دے
په ایو کیتھ لے د کوئی کوئی پاھن
دہ ورکیتھ بیکی لور لور اسان دے
په سجنے دیکی سر دے لگوئے
هم تے زوریا په کوئی سرو اعماق دے
هرو وند پاچہ قیام ورتہ ولا را
هر گیا شے په تسبیح سرو زبان دے
هند وار په تسبیح د د مشغول دی
که سری د د کپریتے دے کچویان دے

ستاد غم له بجزه هیش بهرا متدیم
چہ په سترگو کیتے جوی د کوئی کل دے
ستا کتو شے جنم په زیارہ وکری
چہ هم ویتی تر پھیریتھ مخنان دے
ھسے ریک سے د خیل زیارہ و بیو و اشت
چه خان درست رائے په شکل دجانان دے
که دستا زلفو مار کاتری خونوئه
ما موند لے بخ غم جاودان دے
خنکدی که هر خلخ تریخ و تخلخ وایدشی
ستاد لبو په مداد لبی جیوان دے
اشنائی ترجیدان کمزورتے نہ دا
معطر په بیو د مصروفت کعنان دے
لکھ نموده خاخوم اسان لیدا شی
محبت په سل جماید کیتے عیان دے
بیو د شمع په فانوس کله پتیردی
عشق د عقل په بیو د کیتے نیلان دے
که دستا په بخ کیتے بیو د جماید
زد له و برسے بخ و ایم د نهان دے
طاوس ریک زلطے جا دی صحنی کوئے
چه هرمونی د پھورنگد په خوشان دے
بے برد شے بخس نہ دوی جا لیدا
که شوک وانی چو لیدا شی تل مکان دے

۳۲۱

هم بادشاھ دے ڈچملہ د بادشاھا نو
هم د عرب د سلطان په سریستان دے
عند کارچہ و هرچاونه مشکل دی
عند کار وارہ و دا و ته ایان دے
خوک اتفاق شی په اسان راخیزولے
دہ افتاب راخیزولے په اسان دے
خوک د مرد په چ جھاب شی غورولے
دہ پت کپت نمیریه اپن کلپن دے
خوک په شی کیتھی مهتاب پیدا کولے
دہ په شی کیتھی پرستیت شی لم اسان دے
خوک په خانچہ پرستیت شی لم اسان دے
نزوں کیتھی د په مودن بلکت پاری دے
خوک له اوره شی اوره پیدا کولے
دہ له اوره پیدا کوتھ نمسستان دے
خوک شی دیخ نہ پیت په یوہ مانشی
زندہ کیتھی دا په یوچ نام جهان دے
خوک و ملک شی ریک د کھو ورکوئے
دہ و ملک ورکیتھ ریک د زیغوان دے
خوک له خاور و خی پوک پیدا کولے
دہ له خاور و زیغون کپٹھکستان دے
خوک له سکنگ شی کوصر پیدا کولے
دہ له سکنگ پیدا کرست ذریحان دے

۳۶۱

نور خونه که که په خان دسی بد وی
غم د ترکو بد وی همچنانه په خان نه دستے
د درخواز از که ویران از لری دستے گرم د
پیاره ز بیله نه له نیزه نه دستے
که باله شی خواک په عشق که کم عقل د
د اکم عقل و پره بیش را د تاران نه دستے
چند بیله و راه و جهان و که نظر کرم
رهاں ولیچ و فیران دستے و دیان نه دستے

۳۶۲ ۳۶۷

که د خاقو و نظر نه امس دستے
خوار عاشق د مشعوش د کوچ په دستے
هر چنان د یاره پیو که دا خل کا
ترو هاله به ورمه و ایچ چمنه دستے
ما د خانه د پیله ل غنه بینه غم نه دستے
دا په ملک د عاشق که پیوه ورمه دستے
زه از یاره شم په زیره غم خوش بیم
دا ز ما خزان خان نه دستے پیشه دستے
زه زون دون ڈیار و قوصل و مت دایتم
کله هر یاره دوزیچ په زون دون دستے
نه چه ما منع کوئه ڈیار له دره
کوم یو در له دخه دره بیوله دستے

۳۶۳

ناشنا به پهروه خشکل خنہ موی
چه ملام ته اشنا پاپه سخنیت دستے
خریوی سه قریانه لوه پو هجیدم
داجه کریت په ما پانه نه موته دستے
چه په نوم باندے باله شی لیده نهشی
ملویوی چه نه خوره نه پاریتے دستے
چه نه خط په دوسن شغل پیکه پریوی
رخانه نه ترسیب نه لذت کوئه دستے
زه رخانه له یاره خوش بیم که جهان کا
که بخانه کا وفا کا خو تیریت دستے

۳۶۴ ۳۶۵

په ظاهر صورت په ساز در گلائے دستے
په معنی که ز جلد چنان که خلائے دستے
چنون بید غوره رونق د کستان شی
چه نه ستاله فده سریه پشت پانه دستے
چه لشنه د جوین غوره نه نالاک شد
د جمله و گهراخونه نه اهتمام دستے
چه حکم لوه و ساتا تو رو سازکو ورکا
سازه درویش تحریر لانه سلاطینی
چه مسکن نه زیلا سازه لغونه خم شی
د هنر ناصحه په سیوری دھنائے دستے

۳۶۴

معشوقه و فا له هیچا سرخ نه کا
گله کم یو دسته بخت خوبی ز دسته
ذخیره وصال خدا شپه داده موده شی
د خد کله هیچ بینه په اختیاره دسته
که یار سل خله وعده وصال وکره
ق د رجان په ترکو هیچ اعتیازه دسته
په رخان پا لش منت ذخیره بیوب دسته
دسته حسن معاشو قه منت بارش دسته

۳۶۵ ۳۶۶

په عشق نه خله د نظم په دشانه دسته
ذخیره نظم په خیر سهل و اسان نه دسته
عاشقان او معشوقه سره پوه بی
دنه راز و نور عالم نه عیان نه دسته
په عاشق نه ده که گوره حیران ده
کوم سرت پد غه کارکش حیران نه دسته
په یاعشق د خوک راویشی په عشق کنه
چه رود په عز و پیش برانه دسته
هوسه اویه داعشی په گریوان دروی
نه په والش پوسینه دستکریوان نه دسته
داجهان دسته چه ملک په عاشق کرکن که
که هیچان و رسنه نه وی هیچ گران نه دسته

۳۶۶

زه از یاره نه په یار باندست شیخ کم
که خواک ما گلشی نه ندیده و باده دسته
چه وحشی بینون نه بھر لر و راست
د لیلی د لغونه سه غریونه دسته
زیوان که اویه شنی په جام د زرو
خوبی زما د پیل خاوره که دسته
لورنگ زیب که د دیل په بخت ناز بی
چند خونه هر گمانه لوه پهیا دسته
چه له خله کوره ووچی مسافر شی
خوک نه بینی ساموره که مریت دسته
چه نه خاوره شی له خاوره سرمه که
تروچا خله زده د کوم پیکه خصه دسته
فروی شی په الشیانو زها و روح ده
رنا و روح په ناشنا شه سروره دسته
سرشک خویسته غوره نه د کم شادتو
په معنی که بید دیوال سویه سویه دسته
په عاشقان شه د نیانه له خده خلص کرها
عشق په مثل د سیلان پا شانه دسته
هر چه خب د عاشق لری په زر کنه
که په قطع مسدسه وی هم زلجه دسته
د اهلال دسته چ لیده شی په شفعت کنه
که په لاس د کل انشانه سین و بید دسته

۳۷۴

که بسندل و په خدای وی یو کیکوئی
شانیان سه په جهان کهنه لکه نمر کری
لکه شوک تریک و روشنی پیاپی راشی
ذ دنیا ادباره هست لوله سفر کری
که په ایجه به شوک چ درخنچه بیوی
و هیک و نه رهان به نول چیز کری
که یو رهیه زرد په لام کنبوی
خرچ خرویه عبادت به رق زرگری
په دنیا پهه و نتری دی رنگ کری
خان و خلوته درویش و قلندر کری
ذ خوانی هبره تیر کریه غفلت که
ذ پیریه په وقت نیوینه دشکنکری
لکه وارچه ذ زیسته لولیه شیرشی
لوس تویه له ضوره به سیوی سرکری
په بیریه که ذ خوانیه چاله نه شی
ذ اخشور په ویخ په خشکل اختر کری
لکه بیعه ذ زیسته وسے چیجنی و خوری
په دا تیره همیره خدابانه و قشر کری
دهه باخ په دخلانه نه شی لخانه
که چاپر و ریخته سید دسکندر کری
و بی خواه و نه شوک نیک نصیحته نه کا
ریان ستای غم شویک دنه که باور کری

۳۷۵

چه ملامه مل و غیب و نه نظر کری
خلانه ل خیله عیبه و نه شنیر کری
که یو چه جو دانه عیب وی په مل کی
دا یو جو دانه عیب شه تویه غری کری
که د خیله گاهه لوبه لکه علی وی
په جیله جیله داغره چ وزیر کری
که شوک تله انصاف رنه په لاس کا
خیل چیزه دبل له اسه جرا بر کری
تو چعننت په دا ه منصف شه
چه ل خهد و یاپل و نه گذار کری
خدانه و تا د ملا کو مقام در کری
نه دا غیل صورت په خپل کاره غری کری
چه خدا شتابه په کار کا سنا هم بیوی
چه داخه د پاواره و خلدنه د وکری
نه همه ذ چا دستا په رضا کار کا
نه خیل اخان ده په کار کیموق کری
په چعننت شکرانه کو له نه شه
چه حسته دیلندیه ارشی شیروی شوی کری
که د یو و بیته ذ خان دیانت کوئی شی
خان همه ساعت له خایله مرور کری

۳۷۶

نه په عشق که ما عاله در وطن چویه
که یو دل هم همه ماقونه ملک کری
دانیانه سوره غذانه هی په عشق کیه
گلید ما به د بیل په خیر اهک کری
ذ عاشق و معشوقه د سپیده لاز
نه و ما و نه د آسیده لار گرگن کری
چه یو دم سه له نظره پناه کری
دا جهان تکه لحد ایلانه تک کری
په بند خوش سرمه د خلق افسانه شه
خانه زیان کم بخته په زیه سلک کری
دا دخنکه ل خنگه ناست ده نه یو هیم
چه خبرت له ریان سه په چک کری

۳۷۷

که نظر په ماق کودو روزگار کری
صومه ده چه حساب و نه شد کری
په عرض که خاموش اوی اوکه ده وی
ذ دن خولا خاطر بیه دوسته لان کری
صیر و شه په عی که مزاد غواصه
په تلواره هیچ و مکتکه که تلوار کری
هیا پاسله و فناهه فراغت شه
اوکه نوش نوره و اش خان په خوار کری
الا دی لو گزیبار دی و پله لری
انس د کارویه و پاسه اکه کار کری
چه په خبله نه فانی بوده ریانه
ترویجا خد په هغوار و افتخار کری

۳۷۸

خدا به زیه د مهر و یا لومه بیان کری
ماله باره پاره ده ماسه پکان کری
هفده دره چه ذ اشناه بیانه ده
رفع دفعه ذه وصل په درمان کری
نه چه ما منع کوئه ذ داره له لوری
کشکه باره د هر منع په بوسان کری
نه په منع کریه ذه ماله خپله باره
نه په کوئی زمکه سیوی ذ احان کری

۳۷۹

ما په تا پیه د آسیده جانه رنگ کری
نه لا بیا په ما گمانه نام د سلک کری
معی ایل د په سلکین خاطر و نه شه
که هر خونه هنگه د بیه لک کری
دلسویز په د په نور و گلری خه شی
چه له ما خوندته خانه سه چنگ کری

۳۷۲

۳۷۳

۳۵۷

زه دستاپه جفا خوبیم یم تل تر تله
که خلاصه له ده ده طایع خبرنه کرته
گذشته جورو جفا ده اواره وی
که داجور و جفا بارگزرنه کرته
عده غوک ده چه به ساله ده دروی
که ته ته له پخله دره بدرنه کرته
سکندلی ده هفو خلقه لر خفته
چه شته په مجلس ورش اشنه کرته
رجان ستایه همه موکر پاره حیف ده
چه ته هیه په داخه بر اورنه کرته

۷۳۲۳۸۱۵

و خوبانو وته وله نظرنه کرته
ده چمن په بکلو وله گذرنه کرته
دایهار چه دست جهان ده معطر کر
دماغ وله په دایوی معطرنه کرته
رضاوی په قضا سپارله نه
دغه زهره خان وله شکرنه کرته
جک زده چه په نازه ڈمگ خوبیه
خان پخوا تر مركه وله خبرنه کرته
چه دخواوه په سراچوی نور خلق
نه پخپله خاوره وله پمرنه کرته

۳۵۸

دهه لم به ده زنی وله کام خوش
گروتر په دره وغم دجانه مه شه
په زیر ریگ به دتل سرمه اویه بیوی
د دور گوک په خیره این ده زهانه شه
هم په داج دروغانن دخاله شه بمن ده
و هیه مه دروغانن په دینه مه شه
خیل خربت ده باره بیوی بخان قبیله ده
لولانی زن تاون ده قوانا مه شه
که اعلی مرتبه طولیت عاشقی ده
نور صمیه وله اوقی دنی ادقه مه شه
هیبیه په سرگون په گذنات شه
د رقمان په غیر مشغول پیشا مه شه

۷۳۲۳۸۱۶

ستاده هیه کوسه شنایه هر ایه که
مکری ملعون شی دلیلیویه دریب که
که ته ویه زما پیش شیه مدبره
ریگ دابو دکوکی لی په دایه که
په هر خانچه ستاده لیویه آغاز شی
د لاره و باران ووری به حباب که
د خسته زیونه ده دلستانی کا
د خراج کجهاش نهه په خراب که

دا دوا که بد دوا کوئه طبیبه
چه دیار په دره وغم کهنه دله وکهنه
اصحیت په عاشقانو اثر نه مها
دا چخت وله به خایله قابو کرته
په بعنان باند نه بله باره خوب حمل ده
کهنه سل پیاونه لاندسته پیاوکهنه

۷۳۲۳۸۱۶

وله وله و عاشق ته نظره کرته
خوار گذاشته په دیدن وله توکنده کرته
ستاده دریه جاواره کورونه وران کرته
چه فی هیچا ته کلهه برابر نه کرته
ستاده په بیرشنه مه داعفده نه شی
چه داروچ وکره وله اوتنه کرته
نه پیوله خد و خاله نه ضامن مه
که اوریک د رعایت قلندرنه کرته
شیفت لاس دسپی په سر پاندست راکری
نه تش سیوره نه ملکومه سرمه کرته
زماء هر زمان هر ده به تائید وی
نه یود زماءه بلوی گذرنه کرته
نکه ته چه دلار نهاده په مونک پیه
چرت داریکه رفیق دلارو نه کرته

۳۵۹

پس له موگد چه بی امریتله لپویه تندت
فلت نه ساعت توشه د محشره کرته
داویش چه د اثر کاندی په نورو
اسه رضانه په خان وله اشنه کرته

۷۳۲۳۸۱۷

له دست کهنه له بوزیه خویه والرست
ترویی خدا خبرچه کوم خوانه بدلرست
په ظاهر صورت خویه معلومیه
چه بد حس طویل شه ته بولاند میتنه
دامان نکریه وی اویه به نهیه
په ودانه ودانی کیهه وی محابریه
د بهار د گلبو عمر مدام نه وی
عتریلی خوندنه په بازو په اهاریه
په دانه ودانه په خان دریب ده کرته
چرسه نه چه دلک زخمیه وی لاریه
که لیلی غوابیه عصانه بیاند دادی
چه بخون خوند شه سکن وکوه وکاریه

۷۳۲۳۸۱۸

اشنای توڑه بلا ده اشنا مه شه
جدانی په د فنا کا فنا مه شه

۳۶۱

پا خوست الله شده غرق زیارت دست
با خشته دست جازوی پنکه کار کی
چه بیله دخ گانه له مانه و دخ
د رخان بد خده عزت وی په حساب کی

۵۷ ۳۸۵۵

زیله سے پایلو ستایه مهر محبت کی
عاشقیه زمر را کر که په شربت کی
لار زما و پاس ته مه ترمه ناصه
ماوند دسته دا بار په دیر بخت کی
که صورت ذمیه مست درسته شی
عقل هوش ب ده هیچ نه وی په صورت کی
که ذمیع توکر پر پریغ غافل ب باطل
نه چه مانه غایل پیچه په ضعیت کی
نآ تویه په هند تیر عسر و کلید مه
چه صرف شوسته دسته بیله په غلطت کی
ذ اشناز بینه پت په راماته نه شی
که سه سرمه شنه دروی په دا پت کی
له ایده ۲ و مخ ته کتکه نه فدا
خواهه را پیه جانی کو په وصلت کی
په قیامت که غریک له نیته پیشنه شی
لوا دیار ذکوئ خواره سه په نیت کی

۳۶۲

که سه سرو مال دستایه مینه دروی
له سرو ماله تیر یم په دا کار کی
ستا لم دله له دیرانه به وا ندورم
خو و نه مرم ستا په درویه دیرار کی
عنق ذ مقل په کو خه استوگه نه کا
چا موند نه ده پار په دادیار کی
کم یعنان ذ بار په وصل کنیه محظی
و وی پی بهده نه وی په بهار کی
مغلتو لر عن خوستان دستے
که عده عمره کوروی په بازار کی
و صفرچ خداش حق بینیه سترگه کر کی
ذ یوسف نجف وینی په دیوانه کی
عیب زن نه واره عیب خرگندیزی
پاشته که خان یوشنکا په سیمار کی
چه هنڑه عاشقیه خداش نصب کرد
ب هنڑه نورخ نه وینی په دار کی
خیل داغونه د خیل زیله ولرمه بس کا
ش حاجت دستے دیسان په لاله زار کی

۵۸ ۳۸۵۶

ملام نامت ۴ و چه گولک سترگه نه کی
عنق طویو بعرو ببریه خیل حرم کی

۳۶۲

لله حیران ذ ساز و رو خو په تویعل یم
کافر خشکه مسجده کا په محرب کنیه
کل له دیرسته بازکی په شیم خوشی
ذ لازکان زیله بد وی په صاف خواب کی
ذ بیمار په بکلو و وزی بارا لونه
ذ خوشی طاقت نشته په جاب کی
ذ رخان غلظی و غیبه اسٹه خرابه
ذ اوترو چا ستد وی په حساب کی

۵۹ ۳۸۵۷

یاد استا خشم (و) ابرو ونم پخول کی
یا سستان دی ووده شوی په محرب کنیه
یا په جام کیه ستد بع عکس لیده شی
یاخورشید دستے تیخه کا په حباب کی
یا ترخط لاند طوقی ستد آخوبو دی
یا کوک دسته غریق شوی په محباب کی
یاد زنلچه ده چ دولا و لخورس کر کی
یا سبل دی آنکه ذ اور په تاب کی
یاد زلغو په دخ توره تاریکی کر که
یاخو تدرخان خرگند کر په اقتاب کی
یاد استا هم زمانه زما په خاطر بخ دی
یاسخونه دی پت شوی په کتاب کی

۳۶۳

لکه نا چنگه در په خاور و خوبی یم
خویش به نه وی سلطانان په سلطنت کی
ذ دکلا په حکم نشیونه تل مخ وی
ذ غمولو دخل نشته په چنت کی
ذ دنیا له دولتونو سے پرواہیم
زه رخان ذ عاشقید په دولت کی

۵۹ ۳۸۵۸

مغورو مه او سه ذ عشق په کلار کی
هر خشته تیره بخ دسته په دا لار کی
دا سورگیں به دستار په وینو شور کا
چه د بینیه زمانه دست په دستار کی
مع ذ ترکیج تراب جیات صاد دستے
زه دست اب جیات سوتیم په نار کی
چه ذ اوپیه ائیه پیر اویه کریی
ترو زما هستی په ده وی په بیمار کی
په هر لوله ذ جه و سترگو نه نظر کرم
لاس سے ذ اون وی له خانه په هزار کی
یاره ته چه له ماسبرو قل غاری
عاشق کله وی په صبرو په قلار کی
مع ذ صرفه مه که ذ زیرو نوازان اخیل
که چاسود وی در بیو له بازار کی

۳۶۵

۸۴۴ ۳۶۱

ذ ببلو له حال زده کرده خیان کنے
بیا ذ سکون شدایه کرده په وستان کنے
خود تیوه تاخانی ترسقون نه شی
شیرینی په خوندن درنه کا په دهان کنے
ما په جهر کنیه لذت ذ مصال بیامون
له یوسفه ملائی شیم په زندان کنے
لکه متن له معنو معنی له متنه
پاره همه ده زمایه دل وجان کنے
عاشقی اسانه مه گنیه خبر شه
سر بازی ده هر نفس په دامیان کنے
ذ ناقون له ناقونیه وو ییر بین پا
که عاز خله قواناف په خیل خان کنے
هم همه په پس له مرگه ازار بیوی
هر چه بل ازاروی په داجهان کنے
په رضمان پاندنه په یاره مصال وی
لکه حال ذ زنانیلو په زندان کنے

۸۴۴ ۳۶۲

حسته باره خفه پم په جهان کنے
چدھ نه شی خلاش په زنگک په احمد کنے

۳۶۶

۷ ۳۶۲ ۳۶۴

زیلے دوب ووب کبریست ذلم په خالو کنے
هسته که خوک چه مساقرق شیوه ایوی کنے
ستاد عشق له موجد په هیچ لوری وست شم
دواړه لاس په پروانه ذعلیه لاموکنے
سل تویه هه ماشکه وان ویسته لعشقه
ساویمه نور پا توه شوه په تویو کنے
تله جه لدماته نهاد او پیویه باران گوره
رخ ذ سفره هی نهذ په داکنیو شیوکنے
نه یوه سیویی نه هیز ستوی لامحان
په تابه خوک شه وکا ذ حلقو په جبو کنے
عشق او عقل دواړه مهندی که پیویه د
کله ودری ذ اور خلیت په پنځو کنے
هر خوک چه غشق په اشت سیویه ده
خدا شه لبراهیم خیونه که لکا کا په بلو کنے

۸۴۴ ۳۶۳

حسته خویش پم ستاده در په خاکاری کنے
لکه خویش وی سرا دان په سوداری کنے
علتی که قوره خلقون ته عواری ده
ما موندنه ده دولت په هاڅاری کنے
و بیماره ته که ناخوش واقی وکنیسته ده
خویش پم نه ذ ماسته عشق په بیماری کنے

۳۶۶

ماچه مساتوره ذ زخم په خوار چکل کنے
نوره دالذت بیانه مومن په معمون کنے
خوار چخون چه سرپیشونه ذلیل کنیسو
سرفراز شه په عرب او په هم کنے
زوراور صلام خالق وی په کمزوری
زه له فوره غمہ خلاص بیتم پیغم کنے
لکه زه چه مساتوره غم کنے مستغرق بهم
پل بدنه وی په جمله بیت ادم کنے
لکه میته ذ قوچندیو تویانه پویوت وی
هسته پل بهم له عالم په عالم کنے
چیخ دمده ده دکریو په دم ندشی
هم پد داچه تمام ده ستاره ده کنے
ندسنه تاگ و پوچه نه جستجو شه
مراده نه ته په هرم په هر قدم کنے
که نسبی ششی گوچاله سنا پیسو
و په نه کرم فوره ظل په جام جام کنے
ذلا شه مساتوره ذ نفوچه وک شه
لکه غویه له چا پریوی په تور قم کنے
سره په ویو ذ سرو کلو په غیر زانی
هزار زیویه سنا ذ نفوچه هر خم کنے
زه رضمان کاره خوین وم له عالم
باره سنا ستزکو رسموا کیو په عالم کنے

۳۶۷

سره که لونه ذ چمن راهه سهور اور شی
چه قدم به یاره کبرید په یوستان کنے
چه نه مرنه پم له دیویت په نیازیه
جزیل نیوم ذ ناقون صورت په قوان کنے
که هر خوک نکره خانه سره وکرم
هیه ذ صبره طاقت نه ویم په خان کنے
عین سانه ذ سینک خاطر را نه شنی
خوک ساقی شی په چری په ګږوون کنے
ترهده نه نادان پل په جهان نه وی
جود خوک مهر وغافلیزی په نادان کنے
که نه سل خد په خاره په قربان پول
غور را نه پاسی په خاطر په قربان کنے
هیه رنگ زما په دیره ژرا خاندی
لکه سکل ذ سوسی خاندی په باران کنے
جو هری شی در و لغل کاندی برخیره
چه نه کنیتی ذ دوستزکو دکان کنے
چه نه پیچری په خواهی خاطرنه وی
زماده نه لاشکرکن کا به زمان کنے
چه په وصل کنیت په لوته نه چېږي
ترو په حل ذ رجان شه وکی په جهان کنے

۳۷۴

نیک ل دیکو پد له بدو مناسب دی
نیک و بد و بله پر بله نغایت و لے
پو قدم دخاله په لواره بیتوو شوست
تمای عذریه بیتنه لارس و لے
تل په غاره کئیه د طوق د تعلق دست
و کیکه ده ش د طوق لغاره و لے
چه ده و رخ د شفی لشکرکه رجاه
په شیه که له ش فرش خواریت و لے

۱۷۵-۳۷۵

کشکه خاوره ایرت دستاد در وست
چه قدم د هشیته کما به سر وست
خو پو خاله زم سنا و بد عی شوست
نوره موحش است و خشیونه بیکه و لے
شام تن شه را بگو یه خیر او پو شوست
خو پیده ماد او رو سترکو یو نظر وست
په تیر گلک په سینه او شیوه ما بایهون
که د تیکه علاقات په سیم و زردیه
ملافت په په ماحله لوه وایه شه
که دستاد د لاریه خوک خبر وست
مرقه که ستاد اشق شی و رشگند که
ملانک بد واپه ولی که بشر وست

۳۷۶

چه بیلتون د ده یالانو و بلکاندی
د غور خالقو له مرگه او ریب د شوست
خاله شه رضاله چا هه تعینه و کریه
چه لاره زه د هده دیار ترقیه به شوست
یه خل پاره سترکو و لید شه داده
هرچه شوسته د هد په بیا هال شوست
خولی نومه زما و اخسته یه زیه
نوره نوم په داجوان که بیا قو مشوست
لکه درست عمریه خوله در قیب کار کا
دخله شیه یو زمان زما په خوله شوست
زه رحیان یه د امام کیه حق جوان یه
نه پوشیریم چه د لاره غمه خششوست

۷۲-۳۷۶

دیرست خوله زیله یاد شکر خوره شوست
یا زمونیه بعزم خواره ایرت شوست
د چند توه و سه و سولیت ده لاره
هزار شاکه د شادو یه ارس شوست
په غلو زمکو چه روش و مایه
ذ ایام یه کرد شوونه هدیره شوست
په دینا کیه چه بیاده اشنای کا
ذ هجران شوسته غوله و تیره شوست

۳۷۷

چه چخا شر غضا خیله رضا غواریه
بیهوده په لوقه ایه امان و لے
په آزاد و میره چه د مرکه غل خلاص شه
اسان کاره کویه د خان بانه که کران و لے
غیره بینه د په زنی و لاندے ایار کریه
په کعبه کنیه نیباته هیمان هیله
زیه د نسخه د پریروی د بخان ایه
ذ خیث په لاس د وکی قران و لے
چه یوسف ذ حشی په بها موشه
ذ مطوب په طبله بشندتے خان و لے
ید په بدو پیمانه کاندی بستان
نه په خپلوبند و شوپه بیمان و لے

۸۱۵-۳۷۷

په نور جا یه بے خجاله یه ژایت و لے
ذ چاریا یه بیخیره خایله نایره و لے
چه روقی مید و کوکه به شفونه خیوچوکه
ترو خیره کوت و ایاره لواره و لے
ذ که د اخیل کلام مید و په د اخیل خیوچوکه
و دارل ته دیتیت کریه دایره و لے
هفده کارچه د په نرم و میل کیوی
بیهوده په پوره نوره تویه لایت و لے

۳۷۸

شنا یه زما هله در بکاره شووه
که ته ماغوند بیدل و نه دا بیر و شووه
په خویل ب د زما سترکو خوند شه د و
که د چه د تیر و تور و پیهروه شووه
یا فیض د صبح دم یا عندلیبه شووه
چه دستا یه هکشونه که دکر و شووه
ستایه در کیه دیلیل وی و رحمان ته
لابه بند و که د حل ترا بت و شووه

۷۱-۳۷۸

ذ وصال په هوا ولیتة مرغه شووه
ذ هجران په اور کنکه دست صورت ایشیو
نه وزد کا له هوس ته مری له شمه
سرت سخت دست کیه دیلرخو شووه
زی که جا و ده هم له دنگه علمه چا د و
جهه د یاره بیلتند خواری ب زیه شووه
چه بیلتون و ریت اسان ده همه خلی
لما بیت لر و په بیلتانه شووه
ذ رقیق و تاکر و ته چه نظر کرم
ذ عاشق له امه و زند په قوریمه شیوه
معن پوره و دینکری ته شووه خدا په
که بیلتون د ده یالانو و بلکه شووه

د تبریز خیر خوکید شے جهان کئے
پوچھے زر و نو پسندیده نہ شے لا ووک ہے
زیک پہ دلموجو کے د د خلقو
د چ حق دویسے ختنگہ عزک ہے
پو لوی کے لوئی چرے د الحمدہ
کنستیہ و تہ مت کوہ کہ سلاک ہے
سلاک تاخوندے هزار قتا پدا کوہ
تہ لا نو سے فو خاستہ پہ نازان ٹاک ہے
انیان ہے دیوول کبینہ مند اخلى
نہ رحمان پہ خوار ظرکو ہے موک ہے

په خوانی کئنه پد دماغه، بدگان ^{۷۷}
 چو پیزی در لندے دریشی ناتوان ^{۷۸}
 له په دا زړه بند کیږي دا خونشه
 چو په لئن ترڅله ژوټ هم په خوان ^{۷۹}
 چو بې خداویه ذړ تړتې په توګه بوړه
 هم په خوشته هست اوږد کړه، ندادان ^{۸۰}
 پېښیغان تر پېښاهیه چخوا بوبه
 نه مغه چو یا په تیرساعت پېښان ^{۸۱}
 هست یېگ و ټوګه، جو جان ته شا کړه
 کوکیا تل به ساقیم په دا چهان ^{۸۲}

فَار

مفہوم پارچے بناشے دے تر افتابیہ
 بھی بے کل را خوشکد کا لہ نشایہ
 بیلستان پر زندگی کرم بے حسایہ
 بے سب وکوئے منیٰ اسلامیہ
 چ رہا ملادات ویں ل احیا بے
 ملاقات دشائستہ نصیب کرستے
 دشائست پاکستانے عذابیں کرسے
 عذابیں بے واکش دھن جیب کرسے
 خدا یا مہے دلبتوں کی قربی کرسے
 وکھوڑوں ددھ اهل نعلیہ
 مفہوم پارچے نہے میندہ دیوار کرم
 میتھی شے و دیدن تھے انتار کرم
 شہ و درج پے ناس وہم کوکار کرم
 کہہ روشن و دیدن تمام جہان روپیوار کرم
 سترگہ نہ پورہ کوئی دنالز جو خواہی
 بیلستانے بیت پھوپھو نہی تاراجھ کرم
 و دیدن نہے بھٹکی مخاتاج کرم
 چہ غرقاب نے دعویو په اموج کرم
 فیض بیان نہیں نہیں غر علاج کرم
 داشتا دینے غم شے نایابیہ

کھوائیں لخاچیں غواصے خلی جو بے وہرے
اوکہ پس لخوائی، پائے خوبه زوبنی
مند کھاں خوکہ جوڑ کله ناجوہ وی
خند خدا شد نہ چھ بھت تل تلنا جو گھنی
عاشقی بہ دامان خوند سے غرگنڈ کا
کہ جنون خوند سے هر ٹھوپی صورت دوپنی
عبادت خوبه خوائی کیری رحمانہ
پہ پیکی کیکہ جھنڈ کر کے جو لیلی
بدنے والوں پہ مدد و سر رحمانہ
چہ پائے بند دیار پیدمینہ یا پرموری
کہ دشعت رحمان موبند تر غوری می
دواں لاس بہ یہ ازم ویسے مورے
عاشقی بہ جذبے چوتے د رحمانہ
تہ بندوب دیار پہ مہکتے لا وہرے

۸۷۴ ف ۳۵
۳۵۹

پہ قلعہ دیام جہاں ملک یہ
لے خانہ خیرتہ یہ لا عکس یہ
میں خوش یہ مل لو پشاں دے
چ خیل پشاں و مال کو حصہ کیک یہ
نصفان یہ د انصاف خیرہ و ای
خوش کو پہ خپل کوک شیک یہ

مومیہ سر و خل خدا شو و تیریتند
لکه تیت په لورہ خان و سلطان
په جو شہی په طاقت نه شے روپیه
عرو شپہ مال و ملک باندھ پلسان
په سنج و تالدہ زیب و پوچ لرک شن
پوچ کوفو لرو بلل غزندشکویان
و ناماغه سه چه نیرخیزی هله پاش
په قلبہ پی لایمه شہ روں
پو دلہ لرو کونہ اخست نه شے
چه په لو لو په لور و پتھ سلطان
دھلک په خیز لاس چوے اوور نه
نه خبر په خل بھوڈ نه په تھان
پتھ سترکه لکه ستو په کافی کوش
په بیو شو و کوئی نه هم دوان
نه

چہ ویل تھی صحت کا خان وہیرے
نور خوک نہ دی ھفت تھمہ لارچن یئے

چه تو بی کوم د خوبیانو له قریته
میخ خواب نه په مانه شیل فیرنه
د ریانده ورته ولارم په خواهه
د اخوب نه هنده سه چه یخوبله شی
د عشق راز شده نه دست چه ولیشی
د امشکل حکایونه په ما به شی
د دے بھر په بیان حساب په شد شی
چه زر و وجاهه و لیم لحاصه
جاموندله د دست بھر پیان نه دست
د غه راز و هرسنی تیعن نه دست
چیبا کریه د دست چارب بیان نه دست
د غه واله عاشقی ده ریحان نه دست
چه بخوب کلہ لعل و دلیلی سیزنه

مستع

ستاجفا د حد په هورته شو شمه
تل نه اویت موج و می د زنی له پیده
پیکن دوب شومه له سرو ترقد منه
د زنی زخم نه محروم دله له مرعیده

اویس په دخل و چا تا دخ و ایلچه شد دی
غرض دارمه چه رکیم ته اگرد
په خود اچه په صوت نه پری رویه
هم په خوی اویه حصلت په فریت خویه
اکلاب آن و بلو و اخست متله رویه
په تخته د زنی نامه ستا اکلیل بویه
هم په قدویه قامت هر کوکو رویه
بیا به نه موی خوک تا گوندست دیگویه
که لخواهی په علاره هزاره المه
ستاله غنیه نه په خان کمن سه چارت
چه دېشنه نه و بله نه کامی عباره
که باور نه کریه د احال و کوکو باره
چه له سترگوئه و بیو دروی داره
نه په شده سبب زماله اس ازاره
دا زمانگانه را و پینه دلداره
چه تو بی کوم فضوه قویندست محمد
لاس برخایه د ریب سرخندنا کریه
چه ما و پیوه له قصده رانه شا کریه
پیه غمتو دیش ویچ زما بیکار کریه
پیغوا نه و سه په دانوی اموختن کریه
خانل شه و قی هفچاره چه په کریه
تربله ویش بوریه په جفا کریه

نه چ کس نیه د جمله و بیکسانو
هم کارسازنی د جمله و خام کارانو
الهی په بیز مرگی د بیز تکانو
زه وصال په دعا تواریم د خوبیانو
لایه کلہ داعما کریه متحابه
اسبر کریه د زلغو په طناب پم
تکیر کریه د سترگو په قصات پم
د کشی غوند همام په انتظرا پم
لکه زه چه ساله سایه په عذاب پم
خیره شیخ پندت د دست عده په
دریغه ده و سه د دنایا کریه پیه شوی
لوکه و سه هم خود امیه میان خوده قویه
لکه زه پم د هجران په لمبور سوی
کویه کویه کویه په داھو اور اولویه
چه سید په درست اکشنه کلبه
عنه خد د داخربا خاطر بیاد شه
زیست روزگاره همیشه او و فریاد شه
عارات شه ذره هصر دیک بیان دش
چه جواب غوندست بے ایمه بیاد دش
د بادی هیمه د خک کوک جایله
پت پت گریم د ناصح له تصیصه
زانه شاندی نصیحت په خوی صورته

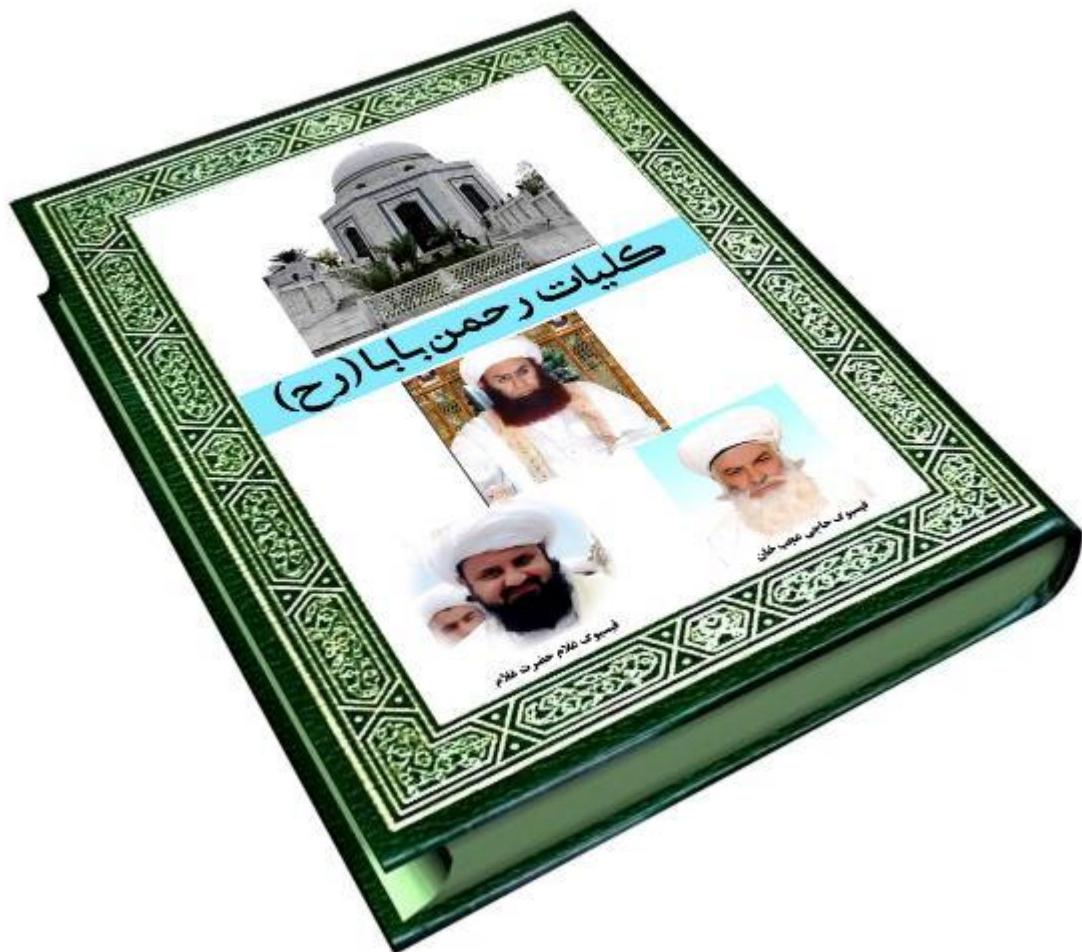
خوب پنهان واقعه اویس پنهانه
نه دوب په قفر طلایه لد غنمه
نه پنجه دیم په غرم کریه ده
که نه زنده دست دیک دیک خواریه
ما به قوم ایشته نه بود د ساریه
پیغم نه دم د هجران له دلکوریه
صریو کلیه عافتله له نانجا زیمه
ستاد علم په دریاب ووب پم تر میره
په تا نهارم هیچوک د مسکنیه
مکررت په خلیه لان راکیه مقدمه
ما وس تو ریه الشان له هیجانه کرم
هم پیه داریک شنید و د بارش خاک کرم
د ایست د غم کوکی ته پر پیوند کرم
په هنر په شلویه خه رنگ شنوده کرم
د قیمت عالیه چشی دسته زه کرم
که په سل رنگه تالاش و تدبیر و کرم
خلاصه نه موم له لوحه قابله
خوبیه بیان کلے په قفاری هم خو دی
ما شقان که وفادار دی هم خو بیز دی
پیه زون و قن په حساب کلے دی میرا دی
مقنون و ایه دیجنه په چاره دی
ستانه نهمه هرچه دی زما په زیلا دی

تیانه ڈاشقانو اول دا دھر
 چه ملام نے سریکار وی لہ فریادہ
 شکل پیر یوہ دم نہ ویاسی لہ نادہ
 شیزین فوم جیل برایر کالفرهادہ
 تل نامہ ڈ بدنامیہ وی پر زیادہ
 نہ ویسیوی لہ پیغورج لہ اهنا دادہ
 بے ڈیارڈ جدائیہ لہ ماتاہ
 هر چہ زیبے مبتلا مشی پہ پتلنوا
 زیست نہ شی بوسامتیہ مہرویانو
 (خیل روع خان کاندی حساب دیوانکانو)
 کا ڈاشق پے اور بازی ڈ پتلکانو
 کھشک ویکا بادشاہی ڈ بادشاہانو
 پہ نسبت ڈ هفو سویو سونٹکانو
 دامنانع ڈ تر یوہ خصی کنکہ
 کد میان غوندے مستند ڈ ہواوی
 پہ سبب ڈاشقی بہ خاک پا وی
 (قیس یعنون غوندے لہ خلق بجا وی
 لہ خاطرہ هوشی هیریے ڈ لیل وی)
 ہیشہ بہ پہ فریاد و پہ غوغاوی
 چ دا ہس نباۓ پکنے پسناوی
 ترو حالہ پر عاشقی دوسلہ
 عاشقی ڈ ہیٹک نہ کنی اسانہ

گدید کہ هم جارو وغئے لہ متنہ
 تاچ ھے بے نیازی دخان پیشہ کپڑا
 پہ عاشق ڈ خندان فکہ متور کپڑا
 (جور ستم د پہ عاشق دخان پیشہ کپڑا
 لے خردہ کرم چہ ڈ زیب غواری اھن کپڑا
 بیبا درج پد غربیلو قور شیبہ کپڑا
 نوردا ھے ڈخان خوبیو نہ مہ کپڑا
 خلق بہ دل سورہ شی برهہ
 ستازمال میتہ هر خوک خیردار دی
 دا خبرے کورا کور پہ خودیار دی
 (ذیخور مانک پریتے مے پہ بھار دی
 دا خبرے شی او رو شنکھا پکار دی
 چہ فلاٹا فلاٹا سری سویو دوستل دی
 اوس پہ بیڑتہ جارو اندہ و مانہ علار دی
 چہ رسوا شوم ترعیہ تریخیدہ
 هفہ رُوی چہ پہ تاباندے مین وی
 پہ وکری کئے رسوا لکہ کو هکن وی
 پہ دا غولو سآشق نے زیکھشن وی
 ڈ کاکل ناز تہ عاشق لک سوزن وی
 ہیشہ الکشت نبا په مرد و زن وی
 چہ داغنی پکنے دہ وی دروغن وی
 کپہ هر کوئی خوری عزار قمه

۳۸۸
 دا خود ڈ دحد پہ هور تہ کرانہ
 لہ بھار راتل دھو نشته بے خزانہ
 غواص نہ موی گوہر بے لہ عمانہ
 وصال نہ دے چاوند لے بے محیانہ
 تہ لے زی سری ائکل وکرہ جانہ
 پہ دنیا کو بداری چہرے ڈ بے عانہ

ضمیم

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library